

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1837.

Om de bestemte Ligninger.

af

33

D. B. Kielsen,

Rector ved Sorø-Akademie.

Første Deel.

Indbydelses-Skrift

til

Examen artium og den offentlige Skole-Examen ved Sorø-Akademie

den 15de Julii 1837 og følgende Dage.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

I. Om de bestemte Bogstav-Ligninger i Almindelighed.

---

§. 1.

Derfor m er et heelt positivt Tal, $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \varepsilon, \dots, \chi, \psi$ og ω derimod hvilkefomhelst rene Tal, da er $x^m + \alpha x^{m-1} + \beta x^{m-2} + \gamma x^{m-3} + \delta x^{m-4} + \varepsilon x^{m-5} + \dots + \chi x^2 + \psi x + \omega$ Formen for hvilkefomhelst heelt algebraisk Function af den Foranderlige x , hvilken Function vi, for Kortheds Skyld, ville sætte = X . Bliver $X = 0$, da forvandles Functionen til en bestemt Ligning af mte Grad.

Antages x at være af 1 Dimension, er ogsaa α af 1 Dimension, β derimod af 2 Dimensioner, γ af 3, δ af 4, v. s. v.

§. 2.

Er $a^m + \alpha a^{m-1} + \beta a^{m-2} + \gamma a^{m-3} \dots + \chi a^2 + \psi a + \omega = 0$, da gaar $x - a$ op i Functionen X .

Foretages nemlig Divisionen, findes Quotienten at være $x^{m-1} + (a + \alpha) x^{m-2} + (a^2 + \alpha a + \beta) x^{m-3} + (a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma) x^{m-4} \dots + (a^{m-2} + \alpha a^{m-3} + \beta a^{m-4} + \gamma a^{m-5} \dots + \chi) x + a^{m-1} + \alpha a^{m-2} + \beta a^{m-3} + \gamma a^{m-4} \dots + \chi a + \psi$ og Resten bliver $a^m + \alpha a^{m-1} + \beta a^{m-2} + \gamma a^{m-3} \dots + \chi a^2 + \psi a + \omega$, som efter Antagelsen er = 0, hvoraf følger at Divisionen gaar op. Quotienten ville vi betegne paa denne Maade $x^{m-1} + \alpha' x^{m-2} + \beta' x^{m-3} + \gamma' x^{m-4} \dots + \chi' x + \psi'$ og sætte = X' .

Heraf sees at $a' = a + \alpha$; $\beta' = a^2 + \alpha a + \beta = \alpha a' + \beta$; $\gamma' = a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = \alpha \beta' + \gamma$; o. s. v. Ligeledes bliver $\psi' = -\frac{\omega}{a}$ og derfor $\omega = -a\psi'$.

§. 3.

Functionen X kan ansees som et Product af m enkelte Factorer af denne Form $x - a$; $x - b$; $x - c$; $x - d$; o. s. v.

Al foregaaende Paragraph følger at dersom $a^m + \alpha a^{m-1} + \beta a^{m-2} + \gamma a^{m-3} + \dots + \chi a^2 + \psi a + \omega = 0$, da gaaer $x - a$ op i X og giver X' til Quotient, hvoraf sees at $X = (x - a) X'$. Er dernæst $b^{m-1} + \alpha' b^{m-2} + \beta' b^{m-3} + \gamma' b^{m-4} + \dots + \chi' b + \psi' = 0$, gaaer $x - b$ op i X' , hvilket bevises paa samme Maade. Sættes nu den ubbragte Quotient $= X''$, bliver $X' = (x - b) X''$, altsaa $X = (x - a)(x - b) X''$. Ved at fortsætte disse Slutninger, findes $X = (x - a)(x - b)(x - c)(x - d) \dots$. Det er: Functionen X kan ansees som et Product af m enkelte Factorer.

Heraf følger at ogsaa Ligningen $X = 0$ kan betragtes sammensat af m enkelte Factorer.

Er $X = 0$, bliver tillige $(x - a)(x - b)(x - c)(x - d) \dots = 0$, hvoraf sees at x netop har m Værdier eller, som de ogsaa kaldes, Rødder. At bestemme disse Rødder kaldes at opløse Ligningen.

I Ligningen $x^m + \omega = 0$, har x ogsaa m Værdier; men er $x^m + \omega = 0$, ere tillige $x^m = -\omega$ og $x = \sqrt[m]{-\omega}$, hvoraf følger at en Rod=Størrelse har saamange Værdier, som dens Rod=Exponent indeholder een.

Er $a, b, c, d, \dots$ Rødderne til Ligningen $X = 0$, da er ogsaa $a^m + \alpha a^{m-1} + \beta a^{m-2} + \gamma a^{m-3} + \dots = 0$; $b^m + \alpha b^{m-1} + \beta b^{m-2} + \gamma b^{m-3} + \dots = 0$; o. s. v. Disse Ligninger ville vi betegne med A ; B ; o. s. v. og betjene os af dem eller det første Udtryk, efter Omstændighederne. Tillige er $A = (a - a)(a - b)(a - c)(a - d) \dots$; $B = (b - a)(b - b)(b - c)(b - d) \dots$; o. s. v.

§. 4.

Divideres Ligningen $B = 0$ med $b - a$, bliver Quotienten denne: $b^{m-1} + (a + \alpha) b^{m-2} + (a^2 + \alpha a + \beta) b^{m-3} + (a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma) b^{m-4} + \dots = 0$, som gjælder for alle Hoved=Ligningers Rødder, undtagen for a . Derfor er ogsaa $c^{m-1} + (a + \alpha) c^{m-2} + (a^2 + \alpha a + \beta) c^{m-3} + (a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma) c^{m-4} + \dots = 0$.

Divideres denne Ligning med $c - b$, fremkommer Ligningen $c^{m-2} + (a + b + \alpha) c^{m-3} + (a^2 + ab + b^2 + \alpha(a + b) + \beta) c^{m-4} + (a^3 + a^2b + ab^2 + b^3 + \alpha(a^2 + ab + b^2) + \beta(a + b) + \gamma) c^{m-5} \dots = 0$, som gælder for alle Rødderne undtagen for a og b . Derfor er ogsaa $d^{m-2} + (a + b + \alpha) d^{m-3} + (a^2 + ab + b^2 + \alpha(a + b) + \beta) d^{m-4} + (a^3 + a^2b + ab^2 + b^3 + \alpha(a^2 + ab + b^2) + \beta(a + b) + \gamma) d^{m-5} \dots = 0$.

Divideres denne Ligning med $d - c$, fremkommer Ligningen $d^{m-3} + (a + b + c + \alpha) d^{m-4} + (a^2 + ab + b^2 + ac + bc + c^2 + \alpha(a + b + c) + \beta) d^{m-5} + (a^3 + a^2b + ab^2 + b^3 + a^2c + abc + b^2c + ac^2 + bc^2 + c^3 + \alpha(a^2 + ab + b^2 + ac + bc + c^2) + \beta(a + b + c) + \gamma) d^{m-6} \dots = 0$, som gælder for alle Rødderne undtagen for a, b og c . Og saaledes fremdeles.

Kan man derfor bestemme een eller flere af en Lignings Rødder, da kan man ved Division udbringe en anden Ligning, der er een eller flere Grader lavere end den første, og som indeholder dennes øvrige Rødder.

Lillige kan man, forudsat at den ved Divisionen udbragte Ligning algebraisk lader sig opløse, for dennes Rødder udfinde algebraiske Udtryk, der, foruden Hoved-Ligningens Coefficienter, indeholde den eller de manglende Rødder. Heraf kan man betjene sig til af Formen for een eller flere af Ligningens Rødder at bestemme Formen for de øvrige.

§. 5.

For Kortheds Skyld ville vi i det Følgende betegne Ledenes Sum i enhver fuldstændig Combination af Tallene $a, b, c, d, e, \dots$ med det første velordnede Led, udtrykt i de samme store Latinske Bogstaver. Efter denne Antagelse er derfor $A^n = a^n + b^n + c^n + d^n + e^n + \dots$; $A^n B^p = a^n b^p + a^n b^p + a^n c^p + a^n c^p + b^n c^p + b^n c^p + a^n d^p + \dots$; $A^n B^p C^q = a^n b^p c^q + a^n b^p c^q + a^n b^q c^p + a^n b^q c^p + a^q b^n c^p + a^q b^p c^n + a^n b^p d^q + \dots$; og saa fremdeles. Var Tal-Rækken denne: $b, c, d, e, \dots$, da blev $B^n = b^n + c^n + d^n + e^n \dots$; $B^n C^p = b^n c^p + b^p c^n + b^n d^p + b^p d^n + c^n d^p + c^p d^n + \dots$; o. s. v. Altsaa er

$$A = a + B = a + b + C = a + b + c + D = \dots$$

$$AB = aB + BC = ab + (a + b)C + CD = ab + ac + bc + (a + b + c)D + DE = \dots$$

$$ABC = aBC + BCD = abC + (a + b)CD + CDE = abc + (ab + ac + bc)D + (a + b + c)DE + DEF = \dots$$

$$ABCD = aBCD + BCDE = abCD + (a + b)CDE + CDEF = abcD + (ab + ac + bc)DE + (a + b + c)DEF + DEFG = \dots$$

(1*)

$$\begin{aligned}
 ABCDE &= aBCDE + BCDEF = abCDE + (a + b) CDEF + CDEFG = abcDE \\
 &+ (ab + ac + bc) DEF + (a + b + c) DEFG + DEFGH = \dots\dots\dots \\
 &\text{o. s. v.}
 \end{aligned}$$

§. 6.

Dersom til Functionen X de enkelte Factorer ere $x - a$; $x - b$; $x - c$; $x - d$; $\dots\dots\dots$, da er $\alpha = -A$; $\beta = AB$; $\gamma = -ABC$; $\delta = ABCD$; o. s. v.

Divideres den opgivne Function med $x - a$, bliver Quotienten, efter det Foregaaende, denne: $x^{m-1} + \alpha'x^{m-2} + \beta'x^{m-3} + \gamma'x^{m-4} + \delta'x^{m-5} + \dots\dots\dots + \chi'x + \psi'$, der er saa stor som Productet af de øvrige Factorer. Vi ville her først bevise at dersom Sætningen gjælder for denne sidste Function, den da ogsaa maa gjælde for den oprindelige. Er altsaa $\alpha' = -B$, eller, efter §. 2, $a + \alpha' = -B$, findes heraf $\alpha = -a - B$ det er, efter foregaaende Paragraph, $\alpha = -A$. Er $\beta' = BC$ eller $a\alpha' + \beta' = BC$, bliver $\beta = -a\alpha' + BC = aB + BC = AB$. Er $\gamma' = -BCD$ eller $a\beta' + \gamma' = -BCD$, bliver $\gamma = -a\beta' - BCD = -aBC - BCD = -ABC$. Er $\delta' = BCDE$ eller $a\gamma' + \delta' = BCDE$, bliver $\delta = -a\gamma' + BCDE = aBCD + BCDE = ABCD$; o. s. v. Er endeligen $\psi' = \pm$ bede $\dots\dots\dots$ (hvor $+$ gjælder naar m er ulige og $-$ naar m er lige) da bliver $-a\psi' = \mp abcd \dots\dots\dots$ det er, efter §. 2, $\omega = \mp abcd \dots\dots\dots$ Det er saaledes beviist at Sætningen gjælder for X naar den gjælder for X' . Divideres dernæst Functionen X' med $x - b$ og Quotienten sættes $= x^{m-2} + \alpha''x^{m-3} + \beta''x^{m-4} + \gamma''x^{m-5} + \dots\dots\dots = X''$, da bevises det paa samme Maade at dersom Sætningen gjælder for denne Function, maae den ogsaa gjælde for X' , fælgeligentillige for X . Tænkes nu denne Division fortsat indtil Quotienten bliver en Function af en bestemt lavere Grad, f. Ex. den 4de, da kan man ved simpel Multiplication let overbevise sig om at Sætningen gjælder for den; men gjælder den for en Function af 4de Grad, maae den, i Følge Beviset, ogsaa gjælde for en Function af 5te Grad, altsaa tillige for een af 6te, 7de, 8de, $\dots\dots\dots$ Grad; det er: i Almindelighed for en Function af mte Grad.

Heraf følger at dersom $a, b, c, d, \dots\dots\dots$ ere Rødder til Ligningen $x^m + \alpha x^{m-1} + \beta x^{m-2} + \gamma x^{m-3} + \delta x^{m-4} + \dots\dots\dots + \chi x^2 + \psi x + \omega = 0$, da er $\alpha = -A$; $B = AB$; $\gamma = -ABC$; $\delta = ABCD$; o. s. v.

Da det sidste Led af en Ligning er Productet af alle Rødderne, maae een af disse være Nul, naar det sidste Led er det. I dette Tilfælde vil det næstsidste Led blive Productet af Ligningens øvrige Rødder, og derfor maae tvende af Rødderne være Nul, naar de tvende sidste Led ere det. Og saaledes fremdeles. Det sees let at dette ogsaa gjælder omvendt.

Uf Combinations-Læren uledes at A bestaaer af m Led; AB af $\frac{m(m-1)}{2}$;
 ABC af $\frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3}$; ABCD af $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3 \cdot 4}$ Led; o. s. v.

§. 7.

Da de sammensatte Combinationer $A^n B^p$; $A^n B^p C^q$; o. s. v. som oftest bestaae af flere Led end de enkelte A^n ; A^p ; A^q ; o. s. v., kan det undertiden lette Beregningerne at kunne hense hinc til disse, hvilket kan skee ved Hjælp af Combinations-Regningen. Efter denne er nemlig, for det Første, $A^n \cdot A^p = A^{n+p} + A^n B^p$; altsaa

$$1) \quad A^n B^p = A^n \cdot A^p - A^{n+p}$$

som gjælder naar n og p ere forskjellige, i hvilket Tilfælde Combinationen bestaaer af $(m-1)$ Led, forudsat at m er Udtallet af $a, b, c, d, \dots$. Er derimod $n = p$, bestaaer den kun af $\frac{m(m-1)}{2}$ Led og derfor bliver

$$2) \quad A^n B^n = \frac{1}{2} (A^n)^2 - \frac{1}{2} A^{2n}.$$

Der næst er $A^n \cdot A^p B^q = A^{n+p} B^q + A^{n+q} B^p + A^n B^p C^q$, hvoraf $A^n B^p C^q = A^n \cdot A^p B^q - A^{n+p} B^q - A^{n+q} B^p$. Nu er, efter Ovenstaaende, $A^p B^q = A^p \cdot A^q - A^{p+q}$; $A^{n+p} B^q = A^{n+p} \cdot A^q - A^{n+p+q}$ og $A^{n+q} B^p = A^{n+q} \cdot A^p - A^{n+p+q}$, som indsat giver

$$3) \quad A^n B^p C^q = A^n \cdot A^p \cdot A^q - A^n \cdot A^{p+q} - A^p \cdot A^{n+q} - A^q \cdot A^{n+p} + 2A^{n+p+q}$$

som gjælder naar n, p og q ere forskjellige, i hvilket Tilfælde Combinationen bestaaer af $m(m-1)(m-2)$ Led. Ere derimod tvende af Exponenterne ligestore, indeholder den $\frac{m(m-1)(m-2)}{2}$ Led, og ere alle Exponenterne ligestore, indeholder den $\frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3}$.

Seraf følger at

$$4) \quad A^n B^n C^p = \frac{1}{2} ((A^n)^2 \cdot A^p - 2A^n \cdot A^{n+p} - A^{2n} \cdot A^p + 2A^{2n+p})$$

$$5) \quad A^n B^n C^n = \frac{1}{6} ((A^n)^3 - 3A^n \cdot A^{2n} + 2A^{3n})$$

Videre er $A^n \cdot A^p B^q C^r = A^{n+p} B^q C^r + A^{n+q} B^p C^r + A^{n+r} B^p C^q + A^n B^p C^q D^r$, hvoraf $A^n B^p C^q D^r = A^n \cdot A^p B^q C^r - A^{n+p} B^q C^r - A^{n+q} B^p C^r - A^{n+r} B^p C^q$ og anvendes herpaa Formelen 3, bliver

$$6) \quad A^n B^p C^q D^r = A^n \cdot A^p \cdot A^q \cdot A^r - A^n \cdot A^p \cdot A^{q+r} - A^n \cdot A^q \cdot A^{p+r} - A^n \cdot A^r \cdot A^{p+q} - A^p \cdot A^q \cdot A^{n+r} - A^p \cdot A^r \cdot A^{n+q} - A^q \cdot A^r \cdot A^{n+p} + A^{n+p} \cdot A^{q+r} + A^{n+q} \cdot A^{p+r} + A^{n+r} \cdot A^{p+q} + 2A^n \cdot A^{p+q+r} + 2A^p \cdot A^{n+q+r} + 2A^q \cdot A^{n+p+r} + 2A^r \cdot A^{n+p+q} - 6A^{n+p+q+r}$$

som gjælder naar Exponenterne ere forskjellige, i hvilket Tilfælde Combinationen bestaaer af $m(m-1)(m-2)(m-3)$ Led. Derimod bestaaer den af $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{2}$ Led naar tvende Exponenter ere ligestore; af $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 2}$ Led naar 2 og 2 af dem ere ligestore; af $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3}$ Led naar de 3 Exponenter ere ligestore, og endeligen af $\frac{m(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3 \cdot 4}$ Led; naar de alle ere ligestore. Heraf følger at

- 7) $A^n B^n C^p D^q = \frac{1}{2} ((A^n)^2 \cdot A^p \cdot A^q - 2A^n \cdot A^p \cdot A^{n+q} - 2A^n \cdot A^q \cdot A^{n+p} - (A^n)^2 \cdot A^{p+q} - A^{2n} \cdot A^p \cdot A^q + 2A^{n+p} \cdot A^{n+q} + 2A^{2n} \cdot A^{p+q} + 4A^n \cdot A^{n+p+q} + 2A^p \cdot A^{2n+q} + 2A^q \cdot A^{2n+p} - 6A^{2n+p+q})$
- 8) $A^n B^n C^p D^p = \frac{1}{4} ((A^n)^2 \cdot (A^p)^2 - 4A^n \cdot A^p \cdot A^{n+p} - (A^n)^2 \cdot A^{2p} - (A^p)^2 \cdot A^{2n} + 2(A^{n+p})^2 + A^{2n} \cdot A^{2p} + 4A^n \cdot A^{n+2p} + 4A^p \cdot A^{2n+p} - 6A^{2n+2p})$
- 9) $A^n B^n C^n D^p = \frac{1}{6} ((A^n)^3 \cdot A^p - 3A^n \cdot A^{2n} \cdot A^p - 3(A^n)^2 \cdot A^{n+p} + 3A^{2n} \cdot A^{n+p} + 6A^n \cdot A^{2n+p} + 2A^{3n} \cdot A^p - 6A^{3n+p})$
- 10) $A^n B^n C^n D^n = \frac{1}{24} ((A^n)^4 - 6(A^n)^2 \cdot A^{2n} + 8A^n \cdot A^{3n} + 3(A^{2n})^2 - 6A^{4n})$

Svorkledes disse Bestemmelse kunne gøres for Combinationer, i hvis Led fandtes 5 eller flere Bogstaver, sees heraf let.

§. 8.

Da det ogsaa undertiden kan være nødvendigt at forvandle Producterne af de enkelte Combinationer til de sammensatte, anføres her nogle af de vigtigste hidhen hørende Formler, som letteligen udledes af det Foregaaende:

- 1) $A^n \cdot A^p = A^{n+p} + A^n B^p$
- 2) $(A^n)^2 = A^{2n} + 2A^n B^n$
- 3) $A^n \cdot A^p \cdot A^q = A^{n+p+q} + A^{n+p} B^q + A^{n+q} B^p + A^{p+q} B^n + A^n B^p C^q$
- 4) $(A^n)^2 \cdot A^p = A^{2n+p} + 2A^{n+p} B^n + A^{2n} B^p + 2A^n B^n C^p$
- 5) $(A^n)^3 = A^{3n} + 3A^{2n} B^n + 6A^n B^n C^n$
- 6) $A^n \cdot A^p \cdot A^q \cdot A^r = A^{n+p+q+r} + A^{n+p+q} B^r + A^{n+p+r} B^q + A^{n+q+r} B^p + A^{p+q+r} B^n + A^{n+p} B^q C^r + A^{n+q} B^p C^r + A^{n+r} B^p C^q + A^{p+q} B^n C^r + A^{p+r} B^n C^q + A^{q+r} B^n C^p + A^n B^p C^q D^r$

- 7) $(A^n)^2 \cdot A^p \cdot A^q = A^{2n+p+q} + 2A^{n+p+q}B^n + A^{2n+p}B^q + A^{2n+q}B^p$
 $+ 2A^{n+p}B^{n+q} + A^{2n}B^{p+q} + 2A^{n+p}B^nC^q + 2A^{n+q}B^nC^p + A^{2n}B^pC^q$
 $+ 2A^nB^nC^{p+q} + 2A^nB^nC^pD^q.$
- 8) $(A^n)^2 \cdot (A^p)^2 = A^{2n+2p} + 2A^{2n+p}B^p + 2A^{n+2p}B^n + 4A^{n+p}B^{n+p} + A^{2n}B^{2p}$
 $+ 4A^{n+p}B^nC^p + 2A^{2n}B^pC^p + 2A^{2p}B^nC^n + 4A^nB^nC^pD^p.$
- 9) $(A^n)^3 \cdot A^p = A^{3n+p} + 3A^{2n+p}B^n + 3A^{n+2p}B^{2n} + A^{3n}B^p + 6A^{n+p}B^nC^n$
 $+ 3A^{2n}B^nC^p + 6A^nB^nC^nD^p.$
- 10) $(A^n)^4 = A^{4n} + 4A^{3n}B^n + 6A^{2n}B^{2n} + 12A^{2n}B^nC^n + 24A^nB^nC^nD^n.$
- 11) $(A^n)^5 = A^{5n} + 5A^{4n}B^n + 10A^{3n}B^{2n} + 20A^{3n}B^nC^n + 30A^{2n}B^{2n}C^n$
 $+ 60A^{2n}B^nC^nD^n + 120A^nB^nC^nD^nE^n.$
- 12) $(A^n)^6 = A^{6n} + 6A^{5n}B^n + 15A^{4n}B^{2n} + 20A^{3n}B^{2n} + 30A^{4n}B^nC^n$
 $+ 60A^{3n}B^{2n}C^n + 90A^{2n}B^{2n}C^{2n} + 120A^{3n}B^nC^nD^n + 180A^{2n}B^{2n}C^nD^n$
 $+ 360A^{2n}B^nC^nD^nE^n + 720A^nB^nC^nD^nE^nF^n.$

v. f. v.

§. 9.

Til at bestemme de sammensatte Combinationer, som fremkomme ved Multiplicationen af sammensatte og enkelte, kunne nedenstaaende Formler tjene:

- 1) $A^n B^p \cdot A^q = A^{n+q} B^p + A^{p+q} B^n + A^n B^p C^q.$
- 2) $A^n B^p \cdot A^n = A^{2n} B^p + A^{n+p} B^n + 2A^n B^n C^p.$
- 3) $A^n B^n \cdot A^p = A^{n+p} B^n + A^n B^n C^p.$
- 4) $A^n B^n \cdot A^n = A^{2n} B^n + 3A^n B^n C^n.$
- 5) $A^n B^p C^q \cdot A^r = A^{n+r} B^p C^q + A^{p+r} B^n C^q + A^{q+r} B^n C^p + A^n B^p C^q D^r.$
- 6) $A^n B^p C^q \cdot A^n = A^{2n} B^p C^q + A^{n+p} B^n C^q + A^{n+q} B^n C^p + 2A^n B^n C^p D^q.$
- 7) $A^n B^n C^p \cdot A^q = A^{n+q} B^n C^p + A^{p+q} B^n C^n + A^n B^n C^p D^q.$
- 8) $A^n B^n C^p \cdot A^n = A^{2n} B^n C^p + A^{n+p} B^n C^n + 3A^n B^n C^n D^p.$
- 9) $A^n B^n C^p \cdot A^p = A^{n+p} B^n C^p + A^{2p} B^n C^n + 2A^n B^n C^p D^p.$
- 10) $A^n B^n C^n \cdot A^p = A^{n+p} B^n C^n + A^n B^n C^n D^p.$
- 11) $A^n B^n C^n \cdot A^n = A^{2n} B^n C^n + 4A^n B^n C^n D^n.$
- 12) $A^n B^p C^q D^r \cdot A^s = A^{n+s} B^p C^q D^r + A^{p+s} B^n C^q D^r + A^{q+s} B^n C^p D^r$
 $+ A^{r+s} B^n C^p D^q + A^n B^p C^q D^r E^s.$
- 13) $A^n B^p C^q D^r \cdot A^n = A^{2n} B^p C^q D^r + A^{n+p} B^n C^q D^r + A^{n+q} B^n C^p D^r$
 $+ A^{n+r} B^n C^p D^q + 2A^n B^n C^p D^q E^r.$

- 14) $A^n B^n C^p D^q \cdot A^r = A^{n+r} B^n C^p D^q + A^{p+r} B^n C^n D^q + A^{q+r} B^n C^n D^p + A^n B^n C^p D^q E^r.$
- 15) $A^n B^n C^p D^q \cdot A^n = A^{2n} B^n C^p D^q + A^{n+p} B^n C^n D^q + A^{n+q} B^n C^n D^p + 3A^n B^n C^n D^p E^q.$
- 16) $A^n B^n C^p D^q \cdot A^p = A^{n+p} B^n C^p D^q + A^{2p} B^n C^n D^q + A^{p+q} B^n C^n D^p + 2A^n B^n C^p D^p E^q.$
- 17) $A^n B^n C^p D^p \cdot A^q = A^{n+q} B^n C^p D^p + A^{p+q} B^n C^n D^p + A^n B^n C^p D^p E^q.$
- 18) $A^n B^n C^p D^p \cdot A^n = A^{2n} B^n C^p D^p + A^{n+p} B^n C^n D^p + 3A^n B^n C^n D^p E^p.$
- 19) $A^n B^n C^n D^p \cdot A^q = A^{n+q} B^n C^n D^p + A^{p+q} B^n C^n D^n + A^n B^n C^n D^p E^q.$
- 20) $A^n B^n C^n D^p \cdot A^n = A^{2n} B^n C^n D^p + A^{n+p} B^n C^n D^n + 4A^n B^n C^n D^n E^p.$
- 21) $A^n B^n C^n D^p \cdot A^p = A^{n+p} B^n C^n D^p + A^{2p} B^n C^n D^n + 2A^n B^n C^n D^p E^p.$
- 22) $A^n B^n C^n D^n \cdot A^p = A^{n+p} B^n C^n D^n + A^n B^n C^n D^n E^p.$
- 23) $A^n B^n C^n D^n \cdot A^n = A^{2n} B^n C^n D^n + 5A^n B^n C^n D^n E^n.$

v. f. v.

§. 10.

Gre begge Factorerne sammensatte Combinationer, da findes i Umindelighed Productet ved, efter §. 7, at opløse den ene, helst den simpleste, i dens enkelte Combinationer, og dernæst med disse, efter foregaaende Paragraph, at multiplicere den anden Factor. Paa denne Maade ere følgende Producter bestemte:

- 1) $A^n B^p \cdot A^q B^r = A^{n+q} B^{p+r} + A^{n+r} B^{p+q} + A^{n+q} B^p C^r + A^{n+r} B^p C^q + A^{p+q} B^n C^r + A^{p+r} B^n C^q + A^n B^p C^q D^r.$
- 2) $A^n B^p \cdot A^n B^q = A^{2n} B^{p+q} + A^{n+p} B^{n+q} + A^{2n} B^p C^q + A^{n+q} B^n C^q + A^{n+p} B^n C^q + 2A^{p+q} B^n C^n + 2A^n B^n C^p D^q.$
- 3) $(A^n B^p)^2 = A^{2n} B^{2p} + 2A^{n+p} B^{n+p} + 2A^{2n} B^p C^p + 2A^{n+p} B^n C^p + 2A^{2p} B^n C^n + 4A^n B^n C^p D^q.$
- 4) $A^n B^n \cdot A^p B^q = A^{n+p} B^{n+q} + A^{n+p} B^n C^q + A^{n+q} B^n C^p + A^n B^n C^p D^q.$
- 5) $A^n B^n \cdot A^n B^p = A^{2n} B^{n+p} + A^{2n} B^n C^p + 2A^{n+p} B^n C^n + 3A^n B^n C^n D^p.$
- 6) $A^n B^n \cdot A^p B^p = A^{n+p} B^{n+p} + A^{n+p} B^n C^n + A^n B^n C^p D^p.$
- 7) $(A^n B^n)^2 = A^{2n} B^{2n} + 2A^{2n} B^n C^n + 6A^n B^n C^n D^n.$

v. f. v.

Ved Formlerne i dette og de tvende foregaaende Paragrapher maae der vel lægges Mærke til Følgende:

- a) De oprindelige uforandrede Exponenter bør ikke antages at være ligestore, med mindre de ere identiske; thi da vilde Combinationen henhøre til en anden Formel. Antoges f. Ex. i 4de Formel $q = n$ i Combinationen $A^{n+p} B^n C^q$, da henhørte den til den 5te Formel.
- b) Er en forandret Exponent liig een oprindelig, maae Combinationen multipliceres med 2; er den liig med tvende oprindelige, maae den multipliceres med 3; o. s. v. Er f. Ex. $2n = p + q$ i Combinationen $A^{2n} B^{p+q}$, forvandles den til $2A^{2n} B^{2n}$; er $2n = p$ i Combinationen $2A^{2n} B^p C^p$, forvandles den til $6A^{2n} B^{2n} C^{2n}$; o. s. v.
- c) Ere tvende forandrede Exponenter ligestore, uden at være identiske, multipliceres Combinationen med 2; ere tvende saadanne ligestore med een oprindelig, multipliceres med 2. 3 eller med 6; ere de ligestore med tvende oprindelige, multipliceres med $\frac{2.3.4}{2}$ eller med 12; o. s. v.

Svorledes disse Regler nu kunne udvides til flere lignende Tilfælde, vil uden Vanskelighed bestemmes ved Hjælp af Combinations-Regningen.

§. 11.

Derfom de enkelte Factorer til Functionen X ere $x - a$; $x - b$; $x - c$; $x - d$; . . . . ., da er $A + a = 0$; $A^2 + aA + 2\beta = 0$; $A^3 + aA^2 + \beta A + 3\gamma = 0$; $A^4 + aA^3 + \beta A^2 + \gamma A + 4\delta = 0$; o. s. v.

- 1) $A + a = 0$. Dette udledes umiddelbart af §. 6, da nemlig $a = -A$.
- 2) $A^2 + aA + 2\beta = 0$; thi, efter det Foregaaende, er $aA = -(A)^2 = -A^2 - 2AB = -A^2 - 2\beta$, altsaa $A^2 + aA + 2\beta = A^2 - A^2 - 2\beta + 2\beta = 0$.
- 3) $A^3 + aA^2 + \beta A + 3\gamma = 0$; thi $aA^2 = -A \cdot A^2 = -A^3 - A^2 B$ og $\beta A = AB \cdot A = A^2 B + 3ABC = A^2 B - 3\gamma$; altsaa $A^3 + aA^2 + \beta A + 3\gamma = A^3 - A^3 - A^2 B + A^2 B - 3\gamma + 3\gamma = 0$.
- 4) $A^4 + aA^3 + \beta A^2 + \gamma A + 4\delta = 0$; thi $aA^3 = -A \cdot A^3 = -A^4 - A^3 B$; $\beta A^2 = AB \cdot A^2 = A^3 B + A^2 BC$ og $\gamma A = -ABC \cdot A = -A^2 BC - 4ABCD = -A^2 BC - 4\delta$; altsaa $A^4 + aA^3 + \beta A^2 + \gamma A + 4\delta = A^4 - A^4 - A^3 B + A^3 B + A^2 BC - A^2 BC - 4\delta + 4\delta = 0$.

o. s. v.

Det Samme gælder for Ligningen $a^m + a^{m-1} + \beta a^{m-2} + \gamma a^{m-3} + \delta a^{m-4} \dots + \chi a^2 + \psi a + \omega = 0$, hvis Rødder ere a ; b ; c ; d ; . . . . .

(2)

§. 12.

Derfor Functionen eller Ligningen ikke overskrider den 5te Grad, uledes af det foregaaende Paragraph følgende Formler:

- 1) $A = -a.$ 2) $A^2 = a^2 - 2\beta.$ 3) $A^3 = -a^3 + 3a\beta - 3\gamma.$
- 4) $A^4 = a^4 - 4a^2\beta + 2\beta^2 + 4a\gamma - \delta.$
- 5) $A^5 = -a^5 + 5a^3\beta - 5a\beta^2 - 5a^2\gamma + 5\beta\gamma + 5a\delta - 5\varepsilon.$
- 6) $A^6 = a^6 - 6a^4\beta + 9a^2\beta^2 - 2\beta^3 + 6a^3\gamma - 12a\beta\gamma + 3\gamma^2 - 6a^2\delta + 6\beta\delta + 6a\varepsilon.$
- 7) $A^7 = -a^7 + 7a^5\beta - 14a^3\beta^2 + 7a\beta^3 - 7a^4\gamma + 21a^2\beta\gamma - 7\beta^2\gamma - 7a\gamma^2 + 7a^3\delta - 14a\beta\delta + 7\gamma\delta - 7a^2\varepsilon + 7\beta\varepsilon.$
- 8) $A^8 = a^8 - 8a^6\beta + 20a^4\beta^2 - 16a^2\beta^3 + 2\beta^4 + 8a^5\gamma - 32a^3\beta\gamma + 24a\beta^2\gamma + 12a^2\gamma^2 - 8\beta\gamma^2 - 8a^4\delta + 24a^2\beta\delta - 8\beta^2\delta - 16a\gamma\delta + 4\delta^2 + 8a^3\varepsilon - 16a\beta\varepsilon + 8\gamma\varepsilon.$
- 9) $A^9 = -a^9 + 9a^7\beta - 27a^5\beta^2 + 30a^3\beta^3 - 9a\beta^4 - 9a^6\gamma + 45a^4\beta\gamma - 54a^2\beta^2\gamma + 9\beta^3\gamma - 18a^3\gamma^2 + 27a\beta\gamma^2 - 3\gamma^3 + 9a^5\delta - 36a^3\beta\delta + 27a\beta^2\delta + 27a^2\gamma\delta - 18\beta\gamma\delta - 9a\delta^2 - 9a^4\varepsilon + 27a^2\beta\varepsilon - 9\beta^2\varepsilon - 18a\gamma\varepsilon + 9\delta\varepsilon.$
- 10) $A^{10} = a^{10} - 10a^8\beta + 35a^6\beta^2 - 50a^4\beta^3 + 25a^2\beta^4 - 2\beta^5 + 10a^7\gamma - 60a^5\beta\gamma + 100a^3\beta^2\gamma - 40a\beta^3\gamma + 25a^4\gamma^2 - 60a^2\beta\gamma^2 + 15\beta^2\gamma^2 + 10a\gamma^3 - 10a^6\delta + 50a^4\beta\delta - 60a^2\beta^2\delta + 10\beta^3\delta - 40a^3\gamma\delta + 60a\beta\gamma\delta - 10\gamma^2\delta + 15a^2\delta^2 - 10\beta\delta^2 + 10a^5\varepsilon - 40a^3\beta\varepsilon + 30a\beta^2\varepsilon - 20\beta\gamma\varepsilon - 20a\delta\varepsilon + 5\varepsilon^2.$

v. f. v.

§. 13.

Uf det Foregaaende sees at naar Functionens eller Ligningens Coefficienter ere givne, Vaerdierne af $A, A^2, A^3, A^4, \dots$ da deraf kunne bestemmes. Ere omvendt disse sidste Størrelser givne, kunne deraf Coefficienterne uledes. Uf foregaaende Paragraph findes nemlig: =

- 1) $a = -A.$ 2) $\beta = \frac{1}{2}a^2 - \frac{1}{2}A^2 = \frac{1}{2}(A)^2 - \frac{1}{2}A^2.$
- 3) $\gamma = -\frac{1}{3}a^3 + a\beta - \frac{1}{3}A^3 = -\frac{1}{6}(A)^3 + \frac{1}{2}A \cdot A^2 - \frac{1}{3}A^3.$
- 4) $\delta = \frac{1}{4}a^4 - a^2\beta + \frac{1}{2}\beta^2 + a\gamma - \frac{1}{4}A^4 = \frac{1}{24}(A)^4 - \frac{1}{4}(A)^2 \cdot A^2 + \frac{1}{8}(A^2)^2 + \frac{1}{3}A \cdot A^3 - \frac{1}{4}A^4.$
- 5) $\varepsilon = -\frac{1}{5}a^5 + a^3\beta - a\beta^2 - a^2\gamma + \beta\gamma + a\delta - \frac{1}{5}A^5 = -\frac{1}{120}(A)^5 + \frac{1}{12}(A)^3 \cdot A^2 - \frac{1}{6}(A)^2 \cdot A^3 - \frac{1}{8}A \cdot (A^2)^2 + \frac{1}{4}A \cdot A^4 + \frac{1}{6}A^2 \cdot A^3 - \frac{1}{5}A^5.$

v. f. v.

Heraf kan man betjene sig til af en given Ligning at finde en nye, hvis Rødder ere f. Ex. de n^{te} Potentser af den Givnes. Af denne bestemmes nemlig først, efter foregaaende Paragraph, Værdierne af $A^n, A^{2n}, A^{3n}, \dots, A^{mn}$ og af disse kunne da igjen, efter det nylig auferte, Coefficienterne til den nye Ligning udfindes.

§. 14.

Divideres den almindelige Ligning $x^m + \alpha x^{m-1} + \beta x^{m-2} + \gamma x^{m-3} \dots$
 $+ \epsilon x^5 + \nu x^4 + \varphi x^3 + \chi x^2 + \psi x + \omega = 0$ med ωx^m og Ledene sættes i omvendt Orden, fremkommer Ligningen $x^{-m} + \frac{\psi}{\omega} x^{-m+1} + \frac{\chi}{\omega} x^{-m+2} + \frac{\varphi}{\omega} x^{-m+3} + \frac{\nu}{\omega} x^{-m+4}$
 $+ \frac{\tau}{\omega} x^{-m+5} \dots = 0$, som, naar vi sætte $x^{-1} = 'x$, forvandles til denne:
 $'x^m + \frac{\psi}{\omega} 'x^{m-1} + \frac{\chi}{\omega} 'x^{m-2} + \frac{\varphi}{\omega} 'x^{m-3} + \frac{\nu}{\omega} 'x^{m-4} + \frac{\tau}{\omega} 'x^{m-5} \dots = 0$.

Heraf kunne vi nu, ved Hjælp af §. 12, bestemme Værdierne af $'X, 'X^2, 'X^3, \dots$ det er af $X^{-1}, X^{-2}, X^{-3}, \dots$ eller, naar den første Lignings Rødder ere $a, b, c, d, e, \dots$ af $A^{-1}, A^{-2}, A^{-3}, \dots$. Vi finde derved:

$$1) A^{-1} = -\frac{\psi}{\omega}; \quad 2) A^{-2} = \frac{\psi^2}{\omega^2} - \frac{2\chi}{\omega}; \quad 3) A^{-3} = -\frac{\psi^3}{\omega^3} + \frac{3\psi\chi}{\omega^2} - \frac{3\varphi}{\omega};$$

$$4) A^{-4} = \frac{\psi^4}{\omega^4} - \frac{4\psi^2\chi}{\omega^3} + \frac{2\chi^2}{\omega^2} + \frac{4\psi\varphi}{\omega^2} - \frac{4\nu}{\omega};$$

$$5) A^{-5} = -\frac{\psi^5}{\omega^5} + \frac{5\psi^3\chi}{\omega^4} - \frac{5\psi\chi^2}{\omega^3} - \frac{5\psi^2\varphi}{\omega^3} + \frac{5\chi\varphi}{\omega^2} + \frac{5\psi\nu}{\omega^2} - \frac{5\tau}{\omega};$$

o. s. v.

Vi kunne saaledes i Almindelighed bestemme Værdien af A^n , hvad enten n er positiv eller negativ, naar det blot er et heelt Tal. Hvad Værdien af A^0 angaaer, da er $A^0 = a^0 + b^0 + c^0 + d^0 \dots = 1 + 1 + 1 + 1 + \dots = m$. Naar derfor Exponenten til en enkelt Combination i §. 7, §. 8, §. 9 og §. 10 er $= 0$, maae i dens Sted sættes m ; saaledes er $A^{n+p} = m$, naar $n + p = 0$. Er det samme Tilfældet ved en sammensat Combination, bliver denne derved mindre sammensat, og den nye Combination maae tillige multipliceres med Quotienten af Ledenes Antal i begge. Saaledes, dersom i Combinationen $A^{n+q} B^{p+r}$, $n + q$ er $= 0$, forvandles den til $(m - 1) A^{p+r}$, naar Røddernes Antal er $= m$; thi Ledenes Antal i $A^{n+q} B^{p+r}$ er $= m(m - 1)$ og i A^{p+r} er det $= m$, altsaa bliver

(2*)

i det opgivne Tilfælde Combinationen $A^{u+r} B^{p+r}$ forvandlet til $\frac{m(m-1)}{m} A^{p+r}$ det er til $(m-1) A^{p+r}$.

§. 15.

Divideres Ligningen $A = 0$ med $a - b$, bliver Quotienten følgende: $a^{m-1} + (b + \alpha) a^{m-2} + (b^2 + \alpha b + \beta) a^{m-3} + (b^3 + \alpha b^2 + \beta b + \gamma) a^{m-4} + (b^4 + \alpha b^3 + \beta b^2 + \gamma b + \delta) a^{m-5} \dots = 0$, som, naar vi sætte $b = a$, efter behørig Reduction, forvandles til denne Ligning: $ma^{m-1} + (m-1)\alpha a^{m-2} + (m-2)\beta a^{m-3} + (m-3)\gamma a^{m-4} + (m-4)\delta a^{m-5} + \dots = 0$, hvilken vi vil sætte $= {}^1A$. Betjene vi os af et Differential-Udtryk, bliver ${}^1A = dA : da$.

Da $\alpha = -a - B$; $\beta = aB + BC$; $\gamma = -aBC - BCD$; $\delta = aBCD + BCDE$; o. s. v., findes ogsaa ${}^1A = a^{m-1} - Ba^{m-2} + BCa^{m-3} - BCDA^{m-4} + BCDEa^{m-5} \dots$ altsaa $= (a-b)(a-c)(a-d)(a-e) \dots$

Paa samme Maade kunne Ligningerne $B, C, D, E, \dots$ behandles. I Almindelighed bliver derfor

$$\begin{aligned} {}^1A &= ma^{m-1} + (m-1)\alpha a^{m-2} + (m-2)\beta a^{m-3} \dots 2\chi a + \psi = (a-b)(a-c)(a-d)(a-e) \dots \\ {}^1B &= mb^{m-1} + (m-1)\alpha b^{m-2} + (m-2)\beta b^{m-3} \dots 2\chi b + \psi = (b-a)(b-c)(b-d)(b-e) \dots \\ {}^1C &= mc^{m-1} + (m-1)\alpha c^{m-2} + (m-2)\beta c^{m-3} \dots 2\chi c + \psi = (c-a)(c-b)(c-d)(c-e) \dots \end{aligned}$$

o. s. v.

Da Antallet af disse Størrelser er m , høre de til en Ligning af m^{te} Grad, hvilken vi vil betegne paa denne Maade:

$${}^1A^m + {}^1\alpha {}^1A^{m-1} + {}^1\beta {}^1A^{m-2} + {}^1\gamma {}^1A^{m-3} \dots + {}^1\chi {}^1A^2 + {}^1\varphi {}^1A + {}^1\omega = 0$$

Bed dernæst at tage Summen af ${}^1A, {}^1B, {}^1C, \dots$, af deres Quadrater, Cuber, Diskvadrater, o. s. v., kunne vi, efter §. 13, bestemme ${}^1\alpha, {}^1\beta, {}^1\gamma, \dots$ udtrykte rationalt i $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \dots$. I Øvrigt er ${}^1\alpha$ en Function af $(m-1)$ Dimensioner, ${}^1\beta$ af 2 $(m-1)$, ${}^1\gamma$ af 3 $(m-1)$, o. s. v. indtil ${}^1\omega$ som er af $m(m-1)$ Dimensioner.

Da ${}^1\omega = \pm (a-b)^2 (a-c)^2 (a-d)^2 \dots (b-c)^2 (b-d)^2 \dots (c-d)^2 \dots$, hvor $+$ gjælder naar $\frac{m(m-1)}{2}$ er et lige Tal og $-$ naar det er lige, sees det let at ${}^1\omega$ nødvendigen maae blive $= 0$ naar Ligningen har ligestore Rødder, og at omvendt Ligningen maae have i det mindste tvende ligestore Rødder naar ${}^1\omega = 0$. Heraf følger at Functionen ${}^1\omega$ maae findes i de algebraiske Udtryk for Ligningens Rødder i en saadan Forbindelse med de øvrige Dele af Udtrykkene at tvende Rødder blive ligestore naar ${}^1\omega$ sættes $= 0$.

Derfor Ligningen $A = 0$ har tvende ligestore Rødder, da finder tillige Ligningen $'A = 0$ Sted og disse Ligninger have derfor i det mindste een Rod tilfælles. Vi kunne selvsagt af dem ved Addition og Subtraction udfinde en enkelt Ligning for a og saaledes bestemme Værdien af de ligestore Rødder i Hoved-Ligningen, udtrykt rationalt i Dennes Coefficienter. De øvrige Rødder indeholdes dernæst i en Ligning af $(m - 2)^{de}$ Grad, som, hvis disse Rødder ere $c, d, e, \dots$, bliver $c^{m-2} + (2a + \alpha) c^{m-3} + (3a^2 + 2a\alpha + \beta) c^{m-4} + (4a^3 + 3a^2\alpha + 2\beta a + \gamma) c^{m-5} \dots = 0$, der er funden ved at dividere Ligningen $C = 0$ med $c^2 - 2ac + a^2$.

Uf det Foregaaende sees at Ligningen $x^m + \omega = 0$ ikke kan have ligestore Rødder, med mindre ω er Kul. Heraf følger igjen at alle Værdierne af $\sqrt[m]{-\omega}$ ere forskjellige.

§. 16.

Divideres Ligningen $A = 0$ med $(a-b)(a-c)$, det er med $a^2 - (b+c)a + bc$, bliver Quotienten denne: $a^{m-2} + (b+c+\alpha) a^{m-3} + (b^2+bc+c^2+\alpha(b+c)+\beta) a^{m-4} + (b^3+b^2c+bc^2+c^3+\alpha(b^2+bc+c^2)+\beta(b+c)+\gamma) a^{m-5} \dots = 0$, som, naar vi sætte $b=c=a$, forvandles til $\frac{m(m-1)}{2} a^{m-2} + \frac{(m-1)(m-2)}{2} \alpha a^{m-3} + \frac{(m-2)(m-3)}{2} \beta a^{m-4} + \frac{(m-3)(m-4)}{2} \gamma a^{m-5} + \frac{(m-4)(m-5)}{2} \delta a^{m-6} \dots = 0$, en Ligning vi vilde betegne med $''A = 0$. Indsættes heri de i foregaaende Paragraph angivne Værdier for $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \dots$, da bliver, efter behørig Reduction, $''A = (m-1) a^{m-2} - (m-2) B a^{m-3} + (m-3) B C a^{m-4} - (m-4) B C D a^{m-5} + (m-5) B C D E a^{m-6} \dots$ altsaa $''A = d'A : da = d((a-b)(a-c)(a-d)(a-e) \dots) : da = 'A \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right)$; selvsagt $''A = 'A \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right)$. Paa samme Maade kunne Ligningerne $B, C, D, E, \dots$ behandles. I Almindelighed bliver derfor

$$''A = \frac{m(m-1)}{2} a^{m-2} + \frac{(m-1)(m-2)}{2} \alpha a^{m-3} + \frac{(m-2)(m-3)}{2} \beta a^{m-4} \dots + 3\gamma a + \chi$$

$$= 'A \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} + \dots \right)$$

$$\begin{aligned} \text{"B} &= \frac{m(m-1)}{2} b^{m-2} + \frac{(m-1)(m-2)}{2} \alpha b^{m-3} + \frac{(m-2)(m-3)}{2} \beta b^{m-4} \dots + 3\alpha\beta + \chi \\ &= \text{'B} \left(\frac{1}{b-a} + \frac{1}{b-c} + \frac{1}{b-d} + \frac{1}{b-e} + \dots \right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{"C} &= \frac{m(m-1)}{2} c^{m-2} + \frac{(m-1)(m-2)}{2} \alpha c^{m-3} + \frac{(m-2)(m-3)}{2} \beta c^{m-4} \dots + 3\alpha c + \chi \\ &= \text{'C} \left(\frac{1}{c-a} + \frac{1}{c-b} + \frac{1}{c-d} + \frac{1}{c-e} + \dots \right) \end{aligned}$$

o. f. v.

For disse Størrelser kunne vi nu danne en Ligning, som vi vilde betegne saaledes:

$\text{"A}^m + \text{"}\alpha\text{"A}^{m-1} + \text{"}\beta\text{"A}^{m-2} + \text{"}\gamma\text{"A}^{m-3} \dots + \text{"}\chi\text{"A}^2 + \text{"}\psi\text{"A} + \text{"}\omega = 0$
 og hvis Coefficienter, efter det Foregaaende, rationelt lade sig udtrykke i Hovedligningens Coefficienter. At $\text{"}\alpha$ er en Function af $(m-2)$ Dimensioner; $\text{"}\beta$ af $2(m-2)$; $\text{"}\gamma$ af $3(m-2)$; o. f. v. indtil $\text{"}\omega$ som er af $m(m-2)$ Dimensioner, sees let.

Da $\text{'A} = 0$, $\text{'A} = 0$ og $\text{"A} = 0$ naar den første har trede ligestore Medder, kunne af disse flere enkelte Ligninger for a bestemmes, eftersom de nemlig udledes af 1ste og 3die, af 2den og 3die eller af dem alle trede. For Hovedligningens øvrige Medder, som vi vilde betegne med $d, e, f, \dots$, bliver Ligningen denne: $d^{m-3} + (3a + \alpha) d^{m-4} + (6a^2 + 3\alpha a + \beta) d^{m-5} + (10a^3 + 6\alpha a^2 + 3\beta a + \gamma) d^{m-6} + (15a^4 + 10\alpha a^3 + 6\beta a^2 + 3\gamma a + \delta) d^{m-7} \dots = 0$, hvilken Ligning er funden ved at dividere $\text{D} = 0$ med $d^3 - 3ad^2 + 3a^2d - a^3$.

Derfor en Ligning kun bestaaer af 3 Led, kan den ikke have trede ligestore Medder.

§. 17.

Divideres Ligningen $\text{A} = 0$ med $(a-b)(a-c)(a-d)$ det er med $a^3 - (b+c+d)a^2 + (bc+bd+cd)a - bcd$, bliver Quotienten denne: $a^{m-3} + (b+c+d+\alpha)a^{m-4} + (b^2+c^2+d^2+bc+bd+cd+\alpha(b+c+d)+\beta)a^{m-5} + (b^3+c^3+d^3+b^2c+bc^2+b^2d+bd^2+c^2d+cd^2+bed+\alpha(b^2+c^2+d^2+bc+bd+cd)+\beta(b+c+d)+\gamma)a^{m-6} \dots = 0$, som naar vi sætte $b=c=d=a$, forvandles til $\frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3} a^{m-3} + \frac{(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3} \alpha a^{m-4} + \frac{(m-2)(m-3)(m-4)}{2 \cdot 3} \beta a^{m-5}$

$$+ \frac{(m-3)(m-4)(m-5)}{2 \cdot 3} \gamma a^{m-6} \dots = 0, \text{ en Ligning vi vilde betegne med } \text{'''A} = 0.$$

Substitues heri de forhen angivne Værdier af $\alpha, \beta, \gamma, \dots$, bliver, efter behørig Reduction,

$$\text{'''A} = \frac{(m-1)(m-2)}{2} a^{m-3} - \frac{(m-2)(m-3)}{2} B a^{m-4} + \frac{(m-3)(m-4)}{2} B C a^{m-5} - \frac{(m-4)(m-5)}{2} B C D a^{m-6} + \frac{(m-5)(m-6)}{2} B C D E a^{m-7} \dots = 0, \text{ hvorfra sees at}$$

$$\begin{aligned} \text{'''A} = d \text{''A} : 2da. \text{ Men } d \text{''A} : 2da &= d \left[\text{'A} \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right) \right] : 2da \\ &= \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right) \cdot d \text{'A} : 2da + \text{'A}_d \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} \right. \\ &+ \left. \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right) : 2da = \frac{1}{2} \text{'A} \left(\frac{1}{a-b} + \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-e} \dots \right)^2 \\ &- \frac{1}{2} \text{'A} \left(\frac{1}{(a-b)^2} + \frac{1}{(a-c)^2} + \frac{1}{(a-d)^2} + \frac{1}{(a-e)^2} \dots \right) = \text{'A} \left(\frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-c} \right. \\ &+ \frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-e} \dots + \frac{1}{a-c} \cdot \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-c} \cdot \frac{1}{a-e} \dots \\ &+ \left. \frac{1}{a-d} \cdot \frac{1}{a-e} \dots \right) = \text{'''A}. \text{ Paa samme Maade kunne Ligningerne } B, C, D, E, \\ &\dots \text{ behandles. } \S \text{ Almindelighed bliver derfor:} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{'''A} &= \frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3} a^{m-3} + \frac{(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3} \alpha a^{m-4} + \frac{(m-2)(m-3)(m-4)}{2 \cdot 3} \beta a^{m-5} \\ &+ \frac{(m-3)(m-4)(m-5)}{2 \cdot 3} \gamma a^{m-6} \dots + 4va + \varphi = \text{'A} \left(\frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-c} + \frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-d} \right. \\ &+ \left. \frac{1}{a-b} \cdot \frac{1}{a-e} \dots + \frac{1}{a-c} \cdot \frac{1}{a-d} + \frac{1}{a-c} \cdot \frac{1}{a-e} \dots + \frac{1}{a-d} \cdot \frac{1}{a-e} \dots \right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{'''B} &= \frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3} b^{m-3} + \frac{(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3} \alpha b^{m-4} + \frac{(m-2)(m-3)(m-4)}{2 \cdot 3} \beta b^{m-5} \\ &+ \frac{(m-3)(m-4)(m-5)}{2 \cdot 3} \gamma b^{m-6} \dots + 4vb + \varphi = \text{'B} \left(\frac{1}{b-a} \cdot \frac{1}{b-c} + \frac{1}{b-a} \cdot \frac{1}{b-d} \right. \\ &+ \left. \frac{1}{b-a} \cdot \frac{1}{b-e} \dots + \frac{1}{b-c} \cdot \frac{1}{b-d} + \frac{1}{b-c} \cdot \frac{1}{b-e} \dots + \frac{1}{b-d} \cdot \frac{1}{b-e} \dots \right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
{}''C = & \frac{m(m-1)(m-2)}{2 \cdot 3} c^{m-3} + \frac{(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 3} \alpha c^{m-4} + \frac{(m-2)(m-3)(m-4)}{2 \cdot 3} \beta c^{m-5} \\
& + \frac{(m-3)(m-4)(m-5)}{2 \cdot 3} \gamma c^{m-6} \dots + 4vc + \varphi = {}'C \left(\frac{1}{c-a} \cdot \frac{1}{c-b} + \frac{1}{c-a} \cdot \frac{1}{c-d} \right. \\
& \left. + \frac{1}{c-a} \cdot \frac{1}{c-e} \dots + \frac{1}{c-b} \cdot \frac{1}{c-d} + \frac{1}{c-b} \cdot \frac{1}{c-e} \dots + \frac{1}{c-d} \cdot \frac{1}{c-e} \dots \right) \\
& \text{o. s. v.}
\end{aligned}$$

Ogsaa for disse Størrelser kunne vi danne en Ligning, som vi ville betegne paa denne Maade:

${}''A^m + {}''\alpha {}''A^{m-1} + {}''\beta {}''A^{m-2} + {}''\gamma {}''A^{m-3} \dots + {}''\chi {}''A^2 + {}''\psi {}''A + {}''\omega = 0$
og hvis Coefficienter ligeledes rationalt lade sig udtrykke i Hovedligningens Coefficienter. I Øvrigt er ${}''\alpha$ en Function af $(m-3)$ Dimensioner, ${}''\beta$ af $2(m-3)$, ${}''\gamma$ af $3(m-3)$ o. s. v. indtil ${}''\omega$, som er af $m(m-3)$ Dimensioner.

Da $A = 0$, $'A = 0$, $''A = 0$ og $'''A = 0$ naar den Første har fire ligestore Rødder, kunne af disse flere enkelte Ligninger for a bestemmes, eftersom de nemlig udledes af tvende af de givne Ligninger, eller af trende, eller af dem alle fire. Derfor Hovedligningens øvrige Rødder ere $e, f, g, \dots$, bliver Ligningen for dem denne: $e^{m-4} + (4a + \alpha) e^{m-5} + (10a^2 + 4\alpha a + \beta) e^{m-6} + (20a^3 + 10\alpha a^2 + 4\beta a + \gamma) e^{m-7} + (35a^4 + 20\alpha a^3 + 10\beta a^2 + 4\gamma a + \delta) e^{m-8} \dots = 0$, som er funden ved at dividere $E = 0$ med $e^4 - 4ae^3 + 6a^2e^2 - 4a^3e + a^4$.

Vestaaer en Ligning kun af 4 Led, kan den ikke have 4 ligestore Rødder.

Svarende nu Bestemmelserne stee for flere end 4 ligestore Rødder, vil let sees af det Foregaaende, ligesom ogsaa Formlerne for de dertil henhørende Størrelser letteligen ved Analogie kunne udfindes.

At Bogstav=Brøkerne bortfalde i Udtrykkene for $''A, ''B, ''C, \dots$ saavel som for $'''A, '''B, '''C, \dots$ o. s. v. følger af Formlerne for $'A, 'B, 'C, \dots$.

§. 18.

For af Ligningen $A = 0$ at danne en nye, hvori det 2det Led mangler, sættes $a + n = a, b + n = b, c + n = c, d + n = d, \dots$. Tages nu Summen af disse Ligninger, hvis Antal er m , da findes $A + mn = A$, det er $-a + mn = A$, men da det 2det Led i den nye Ligning skal mangle, bliver $A = 0$, altsaa er $-a + mn = 0$,

hvoraf uledes at $n = \frac{1}{m} a$. Vi have saaledes $a + \frac{1}{m} a = \dot{a}$ og følgelig $a = \dot{a} - \frac{1}{m} a$.

Indsættes denne Værdie af a i $\mathbf{A} = 0$, faae vi denne Ligning: $\dot{a}^m - \left(\frac{m-1}{2m} \alpha^2 - \beta\right) \dot{a}^{m-2}$
 $+ \left(\frac{(m-1)(m-2)}{3m^2} \alpha^3 - \frac{m-2}{m} \alpha\beta + \gamma\right) \dot{a}^{m-3} - \left(\frac{(m-1)(m-2)(m-3)}{2 \cdot 4m^3} \alpha^4 - \frac{(m-2)(m-3)}{2m^2} \alpha^2\beta\right.$
 $+ \frac{m-3}{m} \alpha\gamma - \delta) \dot{a}^{m-4} \dots \dots = 0$, eller, for Kortheds Skyld, $\dot{a}^m + \beta \dot{a}^{m-2} + \gamma \dot{a}^{m-3}$
 $+ \delta \dot{a}^{m-4} \dots \dots = 0$. Det samme Resultat kunde være udbragt ved at bestemme Værdierne af $\dot{A}^2, \dot{A}^3, \dot{A}^4, \dots \dots$, hvoraf igjen, efter §. 13, $\beta, \gamma, \delta, \dots \dots$ kunde findes. Da vi saaledes stedse ere i Stand til at bortskaffe det 2^{det} Led i en Ligning, kunne vi uden videre sætte $\alpha = 0$, og heraf ville vi i det Følgende i Almindelighed betjene os, da Udtrykkene for Rødderne derved mangfoldig forkortes.

Anvendes det Foregaaende paa den kvadratiske Ligning $a^2 + \alpha a + \beta = 0$, bliver $a = \dot{a} - \frac{1}{2} \alpha$, altsaa $\dot{a}^2 - \frac{1}{4} \alpha^2 = \beta = 0$, $\dot{a}^2 = \frac{1}{4} \alpha^2 - \beta$, $\dot{a} = \pm \sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$ og derfor $\dot{b} = \mp \sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$, eller, naar vi blot beholde de øverste Tegn, $\dot{a} = \sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$ og $\dot{b} = -\sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$. Følgelig er $a = -\frac{1}{2} \alpha + \sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$ og $b = -\frac{1}{2} \alpha - \sqrt{\frac{1}{4} \alpha^2 - \beta}$.

§. 19.

Paa den kvadratiske Lignings Oplesning kunne vi betjene os for af Ligningen $\mathbf{A} = 0$ at danne en nye, hvori baade det 2^{det} og 3de Led mangle. Vi sætte nemlig $a^2 + na + o = \ddot{a}$, $b^2 + nb + o = \ddot{b}$, $c^2 + nc + o = \ddot{c}$, $d^2 + nd + o = \ddot{d}$, $\dots \dots$, hvor $\ddot{a}, \ddot{b}, \ddot{c}, \ddot{d}, \dots \dots$ ere Rødderne til den forlangte Ligning, hvoraf følger at $\ddot{A} = 0$ og $\ddot{A}^2 = 0$. Tages nu Summen af disse Ligninger, faae vi $A^2 + nA + mo = \ddot{A} = 0$,

hvoraf $o = -\frac{1}{m} (A^2 + nA)$. Tages dernæst Kvadraternes Sum, findes $A^4 + 2nA^3 + n^2A^2 + 2oA^2 + 2noA + mo^2 = \ddot{A}^2 = 0$, eller, naar $2oA^2 + 2noA + 2mo^2 = 0$ fradrages, $A^4 + 2nA^3 + n^2A^2 - mo^2 = 0$. Indsættes heri Værdien af o , findes, efter behørig Reduction, denne kvadratiske Ligning: $n^2 + \frac{-2(mA^3 - A \cdot A^2)}{mA^2 - (A)^2} n = \frac{-mA^4 + (A^2)^2}{mA^2 - (A)^2}$,

som, opløst efter foregaaende Paragraph, giver os

$$n = \frac{-mA^3 + A \cdot A^2 \pm \sqrt{m^2 ((A^3)^2 - A^2 \cdot A^4) + m((A^2)^3 - 2A \cdot A^2 \cdot A^3 + (A)^2 A^4)}}{mA^2 - (A)^2}$$

hvoraf igjen findes

$$o = \frac{-(A^2)^2 + A \cdot A^3 \mp \frac{1}{m} A \sqrt{m^2((A^3)^2 - A^2 \cdot A^4)} + m((A^2)^3 - 2A \cdot A^2 \cdot A^3 + (A)^2 A^4)}{mA^2 - (A)^2}.$$

Antages $\alpha = 0$, altsaa tillige $A = 0$, bliver

$$n = \frac{-mA^3 \pm \sqrt{m^2((A^3)^2 - A^2 \cdot A^4)} + m(A^2)^3}{mA^2} \quad \text{og} \quad o = \frac{-(A^2)^2}{mA^2} = -\frac{1}{m} A^2$$

eller, udtrykte i Ligningens Coefficienter,

$$n = \frac{3\gamma \pm \sqrt{(4 - \frac{8}{m})\beta^3 + 9\gamma^2 - 8\beta\delta}}{-2\beta} \quad \text{og} \quad o = \frac{2}{m} \beta.$$

Vi kunne saaledes af enhver Ligning bortskaffe det 2^{det} og 3^{die} Led, hvorfor vi ogsaa undertiden, for Kortheds Skyld, ville sætte $\alpha = 0$ og $\beta = 0$.

På dette Paragraph kunde vi betjene os til at opløse enhver cubisk Ligning ved Hjælp af en quadratisk. Dog udsættes denne Opløsning til det Følgende.

§. 20.

Derfom den givne Ligning er reen og altsaa har denne Form: $a^m + \omega = 0$, bliver $a = \sqrt[m]{-\omega}$ og Ligningens Opløsning berøer da paa Bestemmelsen af alle de m Værdier, som Rod-Størrelsen $\sqrt[m]{-\omega}$ kan have. Nu kan $-\omega$ enten være et muligt eller et umuligt Tal, og, hvis det er et muligt Tal, kan det igjen enten være positivt eller negativt. Sættes altsaa, for det Første, $-\omega = \pm n$, bliver $a = \sqrt[m]{\pm n} = \sqrt[m]{n} \cdot \sqrt[m]{\pm 1}$, det er: vi behøve blot at bestemme een af Værdierne for $\sqrt[m]{n}$ (hvilket kan stee paa den sædvanlige Maade) og efterhaanden multiplicere denne med de forskjellige Værdier af $\sqrt[m]{\pm 1}$. Alt berøer derfor paa at finde disse Værdier og hertil betjene vi os af Trigonometrien. I denne Videnskab bevises nemlig at derfom φ er en Bue eller Vinkel, hvortil Radien antages $= 1$, er

$$\sqrt[m]{\cos \varphi \pm \sin \varphi \sqrt{-1}} = \cos \frac{1}{m} \varphi \pm \sin \frac{1}{m} \varphi \sqrt{-1}, \quad \text{eller, da } \cos \varphi \pm \sin \varphi \sqrt{-1} = \cos(\varphi + q \cdot 360^\circ) \pm \sin(\varphi + q \cdot 360^\circ) \sqrt{-1}, \quad \text{naar } q \text{ er et heelt Tal,}$$

$$\sqrt[m]{\cos \varphi \pm \sin \varphi \sqrt{-1}} = \cos \frac{1}{m}(\varphi + q \cdot 360^\circ) \pm \sin \frac{1}{m}(\varphi + q \cdot 360^\circ) \sqrt{-1}.$$

For at anvende dette paa $\sqrt[m]{1}$, sættes $\varphi = 360^\circ$. Derved faae vi $\sqrt[m]{1} = \cos \frac{1+q}{m} \cdot 360^\circ + \sin \frac{1+q}{m} \cdot 360^\circ \sqrt{-1}$, hvor for q efterhaanden sættes 0; 1; 2; 3; . . . . . indtil $m - 1$. De forskjellige Værdier af $\sqrt[m]{1}$ blive altsaa $\cos \frac{1}{m} \cdot 360^\circ + \sin \frac{1}{m} \cdot 360^\circ \sqrt{-1}$; $\cos \frac{2}{m} \cdot 360^\circ + \sin \frac{2}{m} \cdot 360^\circ \sqrt{-1}$; $\cos \frac{3}{m} \cdot 360^\circ + \sin \frac{3}{m} \cdot 360^\circ \sqrt{-1}$; o. s. v. Sættes nu $\cos \frac{1}{m} \cdot 360^\circ + \sin \frac{1}{m} \cdot 360^\circ \sqrt{-1} = a$, bliver de øvrige Værdier af $\sqrt[m]{1}$ disse: a^2 ; a^3 ; a^4 ; . . . . . ; a^m , hvilken sidste Værdie stedse er $= 1$.

Da $a = \sqrt[m]{1}$, bliver $a^m = 1$ og $a^m - 1 = 0$. Men i denne Ligning ere Coefficienterne til alle Mellemledene lig Nul, og derfor er, efter det Foregaaende, $a + a^2 + a^3 + a^4 + \dots + a^m = 0$ og i Almindelighed $a^s + a^{2s} + a^{3s} + a^{4s} + \dots + a^{ms} = 0$, forudsat at s er et heelt Tal, som hverken er $= 0$, eller $= m$, eller et Multiplum af m.

I det Følgende ville vi betjene os af Bogstavet a, naar m er ubestemt, af b naar $m = 3$, af c naar $m = 4$ og af d naar $m = 5$. Videre behøve vi her ikke at gaae. Vi faae da:

$$b = \cos 120^\circ + \sin 120^\circ \sqrt{-1} = \frac{-1 + \sqrt{-3}}{2}; \quad b^2 = \cos 240^\circ + \sin 240^\circ \sqrt{-1} \\ = \frac{-1 - \sqrt{-3}}{2}; \quad b^3 = 1.$$

$$c = \cos 90^\circ + \sin 90^\circ \sqrt{-1} = \sqrt{-1}; \quad c^2 = \cos 180^\circ + \sin 180^\circ \sqrt{-1} = -1; \\ c^3 = \cos 270^\circ + \sin 270^\circ \sqrt{-1} = -\sqrt{-1}; \quad c^4 = 1.$$

$$d = \cos 72^\circ + \sin 72^\circ \sqrt{-1} = \frac{-1 + \sqrt{5} + \sqrt{-10 - 2\sqrt{5}}}{4}; \quad d^2 = \cos 144^\circ \\ + \sin 144^\circ \sqrt{-1} = \frac{-1 - \sqrt{5} + \sqrt{-10 + 2\sqrt{5}}}{4}; \quad d^3 = \cos 216^\circ \\ + \sin 216^\circ \sqrt{-1} = \frac{-1 - \sqrt{5} - \sqrt{-10 + 2\sqrt{5}}}{4}; \quad d^4 = \cos 288^\circ \\ + \sin 288^\circ \sqrt{-1} = \frac{-1 + \sqrt{5} - \sqrt{-10 - 2\sqrt{5}}}{4}; \quad d^5 = 1.$$

Da $\sqrt{-10 - 2\sqrt{5}} = \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} + \sqrt{-5 + \sqrt{5}}$ og $\sqrt{-10 + 2\sqrt{5}} = \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} - \sqrt{-5 + 2\sqrt{5}}$, kunne d, d^2 , d^3 og d^4 ogsaa fremstilles under disse Former:

$$b = \frac{-1 + \sqrt{5} + \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} + \sqrt{-5 + 2\sqrt{5}}}{4}; \quad b^2 = \frac{-1 - \sqrt{5} + \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} - \sqrt{-5 + 2\sqrt{5}}}{4};$$

$$b^3 = \frac{-1 - \sqrt{5} - \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} + \sqrt{-5 + 2\sqrt{5}}}{4}; \quad b^4 = \frac{-1 + \sqrt{5} - \sqrt{-5 - 2\sqrt{5}} - \sqrt{-5 + 2\sqrt{5}}}{4}.$$

For at bestemme Værdierne af $\sqrt[m]{-1}$, sættes $\varphi = 180^\circ$ og vi faae da $\sqrt[m]{-1} = \cos \frac{1+2q}{m} 180^\circ + \sin \frac{1+2q}{m} \cdot 180^\circ \sqrt{-1}$. De søgte Værdier blive altsaa disse: $\cos \frac{1}{m} \cdot 180^\circ + \sin \frac{1}{m} \cdot 180^\circ \sqrt{-1}$; $\cos \frac{3}{m} \cdot 180^\circ + \sin \frac{3}{m} \cdot 180^\circ \sqrt{-1}$; $\cos \frac{5}{m} 180^\circ + \sin \frac{5}{m} \cdot 180^\circ \sqrt{-1}$; o. s. v. Sættes derfor $\cos \frac{1}{m} 180^\circ + \sin \frac{1}{m} 180^\circ \sqrt{-1} = 'a$, blive de øvrige Værdier af $\sqrt[m]{-1}$ følgende: $'a^3$; $'a^5$; $'a^7$; . . . . . $'a^{2m-1}$, af hvilke, dersom m er ulige Tal, den midterste Rod bliver $\cos 180^\circ + \sin 180^\circ \sqrt{-1} = -1$.

Betegnes disse Værdier med $'b$, $'c$ og $'d$, naar m er 3; 4 og 5, bliver

$$'b = \cos 60^\circ + \sin 60^\circ \sqrt{-1} = -b^2; \quad 'b^3 = -1; \quad 'b^5 = \cos 300^\circ + \sin 300^\circ \sqrt{-1} = -b.$$

$$'c = \cos 45^\circ + \sin 45^\circ \sqrt{-1} = \sqrt{\frac{1}{2}} + \sqrt{-\frac{1}{2}}; \quad 'c^3 = \cos 135^\circ + \sin 135^\circ \sqrt{-1} = -\sqrt{\frac{1}{2}} + \sqrt{-\frac{1}{2}}; \quad 'c^5 = \cos 225^\circ + \sin 225^\circ \sqrt{-1} = -\sqrt{\frac{1}{2}} - \sqrt{-\frac{1}{2}}; \quad 'c^7 = \cos 315^\circ + \sin 315^\circ \sqrt{-1} = \sqrt{\frac{1}{2}} - \sqrt{-\frac{1}{2}}.$$

$$'d = \cos 36^\circ + \sin 36^\circ \sqrt{-1} = -d^3; \quad 'd^3 = \cos 108^\circ + \sin 108^\circ \sqrt{-1} = -d^4; \quad 'd^5 = -1; \quad 'd^7 = \cos 252^\circ + \sin 252^\circ \sqrt{-1} = -d; \quad 'd^9 = \cos 324^\circ + \sin 324^\circ \sqrt{-1} = -d^2.$$

Er endeligen $- \omega$ et umuligt Tal og $= n \pm p \sqrt{-1}$, maae vi sætte $n = r \cos \varphi$ og $p = r \sin \varphi$, saaledes nemlig at i Stedet for Radien i den første trigonometriske Formel er $= 1$, den i dette Tilfælde er $= r$. Derved bliver $r = \frac{n}{\cos \varphi}$ og $r = \frac{p}{\sin \varphi}$, altsaa $\frac{n}{\cos \varphi} = \frac{p}{\sin \varphi}$; $n \sin \varphi = p \cos \varphi$; $n^2 \sin^2 \varphi = p^2 \cos^2 \varphi = p^2 (1 - \sin^2 \varphi)$; som giver os: $\sin^2 \varphi = \frac{p^2}{n^2 + p^2}$; $\sin \varphi = \frac{p}{\sqrt{n^2 + p^2}}$; $\cos \varphi = \frac{n}{\sqrt{n^2 + p^2}}$; $r = \sqrt{n^2 + p^2}$; $n = \sqrt{n^2 + p^2} \cdot \cos \varphi$ og $p = \sqrt{n^2 + p^2} \sin \varphi$. Følgelig bliver $\sqrt[n]{n \pm p \sqrt{-1}} = \sqrt[n^2 + p^2]^{2m} \left(\cos \frac{1}{m} (\varphi + q \cdot 360^\circ) \pm \sin \frac{1}{m} (\varphi + q \cdot 360^\circ) \sqrt{-1} \right)$, hvor for q efterhaanden maae sættes 0; 1; 2; 3; . . . . . indtil $m-1$.

$+ (a^4 + \alpha a^3 + \beta a^2 + \gamma a + \delta) a^{m-5} \dots = 0$ det er $ma^{m-1} + (m-1) \alpha a^{m-2}$
 $+ (m-2) \beta a^{m-3} + (m-3) \gamma a^{m-4} \dots = 0$ eller $'A = 0$. Altsaa er, efter §. 15,
 a liig een af de øvrige Rødder, og Hoved-Ligningen har saaledes, naar $'a = 0$, i det mindste
 tvende Rødder ligestore. Ere disse a og b, forvandles de tvende første Hjælpe-Ligninger til
 den nylig fundne, hvorimod de øvrige kunne fremstilles under denne Form: $c^{m-1} + (a + \alpha) c^{m-2}$
 $+ (a^2 + \alpha a + \beta) c^{m-3} + (a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma) c^{m-4} \dots = 0$, som, da den multi-
 pliceret med $c - a$, efter §. 2, giver os Hoved-Ligningen $C = 0$, indeholder een af deenes
 ligestore Rødder tilligemed dens øvrige Rødder. At Hjælpe-Ligningerne for de ligestore Rødder,
 kuni under den først angivne Form, ere identiske med de andre, sees let.

Har endeligen Hoved-Ligningen tvende ligestore Rødder, bliver $'a = 0$; thi er
 f. Ex. $a = b$, bliver $a^{m-1} + na^{m-2} + va^{m-3} + pa^{m-4} \dots = 'a$ og $'a^{m-1} + na^{m-2}$
 $+ va^{m-3} + pa^{m-4} \dots = a'a$, altsaa $'a = 0$. Heraf følger at $'a$ maae være en saa-
 dan Function af Hoved-Ligningens Rødder at den forsvinder, naar tvende eller flere af disse
 ere ligestore.

Den Eschirnhauseuske Methode kan ogsaa anvendes til af en Ligning at danne en
 nye, hvori eet eller nogle af Mellem-Ledene fattes. Skal den nye Ligning mangle eet Led,
 f. Ex. det n^{te} , da blive Hjælpe-Ligningerne af 1te Grad og Coefficienten bestemmes ved en
 Ligning af $(n-1)^{\text{de}}$ Grad. Skulle tvende Led fattes, f. Ex. det n^{te} og det p^{de} , blive Hjælpe-
 Ligningerne af 2^{den} Grad og Coefficienterne bestemmes da ved Ligninger af $(n-1)(p-1)^{\text{de}}$
 Grad, o. s. v. Metoden er allerede i §. 18 anvendt til at bortskaffe det 2de Led og i §. 19
 til at bortskaffe det 3de Led af en Ligning.

§. 23.

En anden Oplosnings-Methode bestaaer deri at man for Ligningen $A = 0$ sætter
 den ene Rod $a = -\frac{1}{m} \alpha + 'A$, saaledes at $'A = 'a + 'b + 'c + 'd + \dots$ i et
 Antal $= m-1$. Efter Indsætningen opløses dernæst de forskjellige Potenser af $'A$, efter §. 8,
 i deres enkelte og sammensatte Combinationer og man undersøger derpaa om man deraf kan
 danne $(m-1)$ Ligninger, af hvilke Værdierne for $'A^n$, $'A^n 'B^n$, $'A^n 'B^n 'C^n$, o. s. v. (n er
 ubestemt), udtrykte i den givne Lignings Coefficienter kunne udfindes. Lader dette sig udføre,
 faaer man en Ligning af $(m-1)^{\text{de}}$ Grad, hvis Rødder ere $'a^n$, $'b^n$, $'c^n$, $\dots$ og kan
 denne Ligning opløses, kan man ogsaa finde Værdien af a . Kunde den ikke opløses, maatte
 man behandle den paa samme Maade som Hoved-Ligningen, hvorved man fik en Hjælpe-Ligning
 af $(m-2)^{\text{de}}$ Grad og saaledes vedblev man, indtil man kom til en Ligning, der kunde opløses.

Naar dernæst, enten ved een Hjælpe-Ligning eller ved flere, den ene Rødd a er bestemt, uledes, efter §. 4, en Ligning for de øvrige Rødder, hvilken Ligning bliver af $(m-1)^{de}$ Grad og af den bestemmer man, ganske paa samme Maade, een af Rødderne, f. Ex. b, og vedbliver saaledes indtil alle Rødderne ere fundne.

Formen for den ene Rødd a var altsaa $-\frac{1}{m} \alpha + 'A$ og de øvrige Rødder indeholdes, efter §. 4, i Ligningen $b^{m-1} + (a + \alpha) b^{m-2} + (a^2 + a\alpha + \beta) b^{m-3} + \dots = 0$.

Sættes nu, i Analogie med det Foregaaende, $b = -\frac{a + \alpha}{m-1} + ''A$, hvor $''A = ''a + ''b + ''c + ''d + \dots$, i et Antal $= m-2$, da bliver, naar Værdien af a indsættes,

$b = -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A + ''A$ og de øvrige Rødder indeholdes, atter efter §. 4, i Ligningen $c^{m-2} + (a + b + \alpha) c^{m-3} + (a^2 + ab + b^2 + \alpha(a+b) + \beta) c^{m-4} + \dots = 0$.

Sættes her $c = -\frac{a + b + \alpha}{m-2} + ''''A$, hvor $''''A = ''''a + ''''b + ''''c + ''''d + \dots$,

i et Antal $= m-3$, da bliver, naar Værdierne af a og b indsættes, $c = -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A - \frac{1}{m-2} ''A + ''''A$. Svoreledes nu Formen for de øvrige Rødder bliver, sees heraf let.

Betjene vi os derfor af de angivne Betegninger, og for de følgende Rødder af lignende, kunne Soved-Ligningens Rødder fremstilles paa denne Maade:

$$\begin{aligned}
 a &= -\frac{1}{m} \alpha + 'A \\
 b &= -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A + ''A \\
 c &= -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A - \frac{1}{m-2} ''A + ''''A \\
 d &= -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A - \frac{1}{m-2} ''A - \frac{1}{m-3} ''''A + ''''''A \\
 &\vdots \\
 &\vdots \\
 e &= -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A - \frac{1}{m-2} ''A - \frac{1}{m-3} ''''A - \frac{1}{m-4} ''''''A \dots + {}^{m-1}a, \\
 \ddot{o} &= -\frac{1}{m} \alpha - \frac{1}{m-1} 'A - \frac{1}{m-2} ''A - \frac{1}{m-3} ''''A - \frac{1}{m-4} ''''''A \dots - {}^{m-1}a.
 \end{aligned}$$

Heraf kan igjen udledes

$${}^1A = \frac{1}{m} \alpha + a = \frac{1}{m} ((m-1)a - B)$$

$${}^2A = \frac{1}{m-1} (\alpha + a) + b = \frac{1}{m-1} ((m-2)b - C)$$

$${}^3A = \frac{1}{m-2} (\alpha + a + b) + c = \frac{1}{m-2} ((m-3)c - D)$$

$${}^4A = \frac{1}{m-3} (\alpha + a + b + c) + d = \frac{1}{m-3} ((m-4)d - E)$$

$${}^{m-1}a = \frac{1}{2} (\alpha - \delta).$$

Svad der for Resten kan være at sige om denne Oplosnings-Methode saavel som om den Eschirnhauseiske, vil finde et passende Sted der hvor vi anvende dem paa de specielle Ligninger. Det Samme er Tilfaeldet med adskillige andre Oplosnings-Metoder, som ved deres umiddelbare Anvendelse paa Ligninger af en bestemt Grad, baade lettere forklares og lettere forstaaes.

II. Om de bestemte Bogstav-Ligninger af 2den Grad.

§. 24.

For den almindelige Ligning af 2den Grad $a^2 + \alpha a + \beta = 0$, hvis Rødder ere a og b , bliver, efter §. 15,

$${}^1A = 2a + \alpha = a - b \quad \text{og} \quad {}^1B = 2b - \alpha = b - a$$

altsaa

$${}^1A + {}^1B = 2A + 2\alpha = 0 \quad \text{og} \quad {}^1A^2 + {}^1B^2 = 4A^2 + 4\alpha A + 2\alpha^2 = 2\alpha^2 - 8\beta$$

hvoraf udledes at

$${}^1a = 0 \quad \text{og} \quad {}^1\beta = -\alpha^2 + 4\beta.$$

Følgelig bliver

$${}^1A^2 - \alpha^2 + 4\beta = 0.$$

(4)

Betingelsen for begge Rødders Ligestorhed bliver derfor at $\beta = 0$, hvorfra igjen følger at denne Function maae findes i de almindelige Udtryk for Ligningens Rødder paa en saadan Maade, at naar den sættes $= 0$, Rødderne da blive ligestore. Da dernæst $\beta = -(a - b)^2$, bliver omvendt $\beta = 0$ naar Rødderne ere ligestore. At dette virkelig forholder sig saaledes, sees af den i §. 18 angivne Opløsning for den kvadratiske Ligning. Vi fandt nemlig der $a = -\frac{1}{2}\alpha + \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$ og $b = -\frac{1}{2}\alpha - \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$, altsaa tillige $a = -\frac{1}{2}\alpha + \frac{1}{2}\sqrt{-\beta}$ og $b = -\frac{1}{2}\alpha - \frac{1}{2}\sqrt{-\beta}$, som, for $\beta = 0$, giver os $a = b = -\frac{1}{2}\alpha$, der ere Rødder til Ligningen $a^2 + \alpha a + \beta = 0$, og omvendt for $a = b$ giver $\beta = 0$.

§. 25.

Derfom vi, efter §. 23, sætte $a = -\frac{1}{2}\alpha + 'a$ og $b = -\frac{1}{2}\alpha - 'a$, kunne vi paa en dobbelt Maade betjene os heraf til at bestemme Rødderne. Tages nemlig, for det Første, Summen af deres Quadrater, findes $A^2 = \frac{1}{2}\alpha^2 + 2'a^2$, hvorfra uledes at $'a^2 = \frac{1}{2}A^2 - \frac{1}{4}\alpha^2 = \frac{1}{4}\alpha^2 - \beta$ og $'a = \pm \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$, som, hvis vi blot lade det øverste Tegn gjælde, gives os $a = -\frac{1}{2}\alpha + \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$ og $b = -\frac{1}{2}\alpha - \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$ som tilforn.

Ved dernæst at drage Rødderne fra hverandre, findes $a - b = 2'a$, altsaa $a = \frac{1}{2}(a - b)$. Da nu tillige $a = -(a + b)$, bliver

$$a = \frac{1}{2}(a + b) + \frac{1}{2}(a - b) \quad \text{og} \quad b = \frac{1}{2}(a + b) - \frac{1}{2}(a - b)$$

som, ved de dobbelte Tegn, tyder hen paa at $a - b$ kan betragtes som en Kvadrat-Rod. Vi sætte derfor $a - b = \sqrt{a^2 - 2ab + b^2}$ det er, da $a^2 + b^2 = \alpha^2 - 2\beta$ og $ab = \beta$, $a - b = \sqrt{\alpha^2 - 4\beta}$ og vi faae derved

$$a = \frac{1}{2}(a + b) + \frac{1}{2}\sqrt{\alpha^2 - 4\beta} = -\frac{1}{2}\alpha + \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta} \quad \text{og}$$

$$b = \frac{1}{2}(a + b) - \frac{1}{2}\sqrt{\alpha^2 - 4\beta} = -\frac{1}{2}\alpha - \sqrt{\frac{1}{4}\alpha^2 - \beta}$$

ligeledes som tilforn.

§. 26.

At den kvadratiske Lignings Opløsning kunne vi betjene os for at bestemme Rødderne af $\sqrt[3]{1}$. Sættes nemlig $b = \sqrt[3]{1}$, fremkommer heraf denne Ligning $b^3 - 1 = 0$. Da nu een af Rødderne til $\sqrt[3]{1}$ er $= 1$, maae $b - 1$ gaae op i $b^3 - 1$ og foretages Divisionen, findes Quotienten at være $b^2 + b + 1 = 0$, der indeholder de tvende andre

Rødder, hvilke, efter foregaaende Paragraph, findes at være $-\frac{1}{2} + \frac{1}{2}\sqrt{-3}$ og $-\frac{1}{2} - \frac{1}{2}\sqrt{-3}$.
 Sættes den første = b , bliver den anden = b^2 og Værdierne af $\sqrt[3]{1}$ blive følgelig disse:

$$b = \frac{-1 + \sqrt{-3}}{2}; \quad b^2 = \frac{-1 - \sqrt{-3}}{2} \quad \text{og} \quad b^3 = 1$$

saaledes som de, paa en anden Maade, ere fundne i §. 20.

III. Om de bestemte Bogstav-Ligninger af 3die Grad.

§. 27.

Derfom vi af den almindelige Ligning af 3^{die} Grad $a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = 0$, hvis Rødder ere a , b og c , ville bortskaffe det 2^{det} Led, sættes, efter §. 18, $a = \dot{a} - \frac{1}{3}\alpha$. Derved fremkommer Ligningen $\dot{a}^3 - (\frac{1}{3}\alpha^2 - \beta)\dot{a}^2 + \frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma = 0$, eller, naar vi sætte $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta = \dot{\beta}$ og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma = \dot{\gamma}$, $\dot{a}^3 + \dot{\beta}\dot{a} + \dot{\gamma} = 0$, hvis Rødder ere $\dot{a}$, $\dot{b}$ og $\dot{c}$. I midlertid kunne vi, for Letheds Skyld, betjene os af denne simple Betegning $a^3 + \beta a + \gamma = 0$, naar vi blot erindre at om α ikke forsvinder, maae $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta$ sættes for β og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma$ for γ .

For Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ bliver dernæst, efter §. 15,

$${}^1A = 3a^2 + \beta = (a-b)(a-c); \quad {}^1B = 3b^2 + \beta = (b-a)(b-c); \quad {}^1C = 3c^2 + \beta = (c-a)(c-b);$$

altsaa

$${}^1A + {}^1B + {}^1C = 3A^2 + 3\beta = -3\beta$$

$${}^1A^2 + {}^1B^2 + {}^1C^2 = 9A^4 + 6\beta A^2 + 3\beta^2 = 9\beta^2$$

$${}^1A^3 + {}^1B^3 + {}^1C^3 = 27A^6 + 27\beta A^4 + 9\beta^2 A^2 + 3\beta^3 = 15\beta^3 + 81\gamma^2$$

hvilket giver os

$${}^1a = 3\beta; \quad {}^1\beta = 0 \quad \text{og} \quad {}^1\gamma = -4\beta^3 - 27\gamma^2$$

hvoraf igjen dannes Ligningen

$${}^1A^3 + 3\beta {}^1A^2 - 4\beta^3 - 27\gamma^2 = 0.$$

Betingelsen for tvende Rødders Ligestørhed bliver derfor den at ${}^1\gamma = 0$, hvoraf atter følger at denne Function maae findes i de almindelige Udtryk for Ligningens Rødder paa en

(4*)

saadan Maade at naar den sættes $= 0$, tvende Rødder da blive ligestore. Da dernæst $\gamma = (a - b)^2 (a - c)^2 (b - c)^2$, bliver omvendt $\gamma = 0$ naar Ligningen har ligestore Rødder.

§. 28.

Er i Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ tvende Rødder, f. Ex. b og c ligestore, da er baade $b^3 + \beta b + \gamma = 0$ og $3b^2 + \beta = 0$ eller $b^2 + \frac{1}{3}\beta = 0$. Multipliceres denne sidste Ligning med b og Productet drages fra den første, findes $\frac{2}{3}\beta b + \gamma = 0$, altsaa $b = c = -\frac{3\gamma}{2\beta}$. Da nu $a + b + c = 0$, bliver $a = -b - c = -2b = \frac{3\gamma}{\beta}$.

Heraf dannes igjen Ligningen $a^3 - \frac{27\gamma^2}{4\beta^2} a - \frac{27\gamma^3}{4\beta^3} = 0$, som stedse har tvende ligestore Rødder, hvilke Tal vi end sætte for β og γ .

Men i det opgivne Tilfælde er tillige $-4\beta^3 - 27\gamma^2 = 0$, som giver os $\beta = -3\sqrt[3]{\frac{1}{4}\gamma^2}$ og $\gamma = \pm \frac{2}{3}\beta\sqrt{-\frac{3}{4}\beta}$. Ligningen for tvende ligestore Rødder bliver derfor ogsaa

enten $a^3 + \beta a \pm \frac{2}{3}\beta\sqrt{-\frac{1}{3}\beta} = 0$ eller $a^3 - 3\sqrt[3]{\frac{1}{4}\gamma^2} \cdot a + \gamma = 0$ hvor man ligeledes for β og γ kan sætte hvilket som helst Tal.

Skulle i Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ alle Rødder være ligestore, bliver baade $a = 0$ og $\gamma = 0$, det er $3\beta = 0$ og $-4\beta^3 - 27\gamma^2 = 0$, følgelig $\beta = 0$ og $\gamma = 0$. Til Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ bliver altsaa i det opgivne Tilfælde $a = b = c = 0$. Var Ligningen derimod denne: $a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = 0$, maatte vi i Ovenstaaende sætte $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta$ for β og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma$ for γ . Derved fik vi $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta = 0$ og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma = 0$, som giver os $\beta = \frac{1}{3}\alpha^2$ og $\gamma = \frac{1}{27}\alpha^3$. Ligningen blev da denne: $a^3 + \alpha a^2 + \frac{1}{3}\alpha^2 a + \frac{1}{27}\alpha^3 = 0$ og a blev $= b = c = -\frac{1}{3}\alpha$.

§. 29.

Til Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ være, efter §. 23, den ene Rod $a = 'a + 'b = 'A$, som indsat giver os $('A)^3 + \beta 'A + \gamma = 0$, det er, efter §. 8, $'A^3 + 3'a'b'A + \beta 'A + \gamma = 0$. Sættes nu $'A^3 + \gamma = 0$ og $3'a'b'A + \beta 'A$, findes deraf $'A^3 = -\gamma$ og $'a'b = -\frac{1}{3}\beta$, hvoraf følger at $'a^3$ og $'b^3$ ere Rødder til Ligningen $'a^3 + \gamma 'a^3 - \frac{1}{27}\beta^3 = 0$. Altsaa bliver $'a^3 = -\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}$ og $'b^3 = -\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}$; følger ligen den ene Rod $a = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$.

De andre Rødder indeholdes, efter §. 4, i Ligningen $b^2 + ab + a^2 + \beta = 0$, som, da $a = 'a + 'b$ og $\beta = -3'a'b$, forvandles til $b^2 + ('a + 'b) b + 'a^2 - 'a'b + 'b^2 = 0$, hvoraf

$$b = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b'a + b^2'b$$

$$c = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b^2a + b'b$$

det er, naar vi betjene os af de nylig fundne Værdier for 'a og 'b,

$$b = b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

For den fuldstændige Ligning $a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = 0$ kunne Rødderne kortelig angives saaledes:

$$a = -\frac{1}{3}\alpha + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$b = -\frac{1}{3}\alpha + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = -\frac{1}{3}\alpha + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

naar det blot erindres at, efter §. 27, maae $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta$ sættes for β og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma$ for γ .

Da $\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2 = -\frac{1}{108}\gamma$, bliver $'a^3 = -\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$ og $'b^3 = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$. Er derfor $\gamma = 0$, bliver $'a^3 = 'b^3$, $'a = 'b$, $a = 2'a$ og $b = c = -'a$. Er omvendt $b = c$, bliver $b'a + b^2'b = b^2'a + b'b$, altsaa $'a = 'b$ og $'a^3 = 'b^3$, det er $\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma} = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$, hvoraf følger at γ bliver $= 0$. Alt dette stemmer overeens med hvad der er anført i Slutningen af §. 27.

Alf $'a'b = -\frac{1}{3}\beta$, findes $'b = -\frac{\beta}{3'a}$ og Ligningens Rødder kunne derfor ogsaa givés denne Form:

$$a = 'a - \frac{\beta}{3'a}; \quad b = b'a - \frac{\beta}{3b'a}; \quad c = b^2'a - \frac{\beta}{3b^2'a};$$

som har den Fordeel at man af de 6 Rødder i Hjælpe-Ligningen kan vælge hvilken man vil.

De andre Rødder indeholdes, efter §. 4, i Ligningen $b^2 + ab + a^2 + \beta = 0$, som, da $a = 'a + 'b$ og $\beta = -3'a'b$, forvandles til $b^2 + ('a + 'b)b + 'a^2 - 'a'b + 'b^2 = 0$, hvoraf

$$b = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b'a + b^2'b$$

$$c = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b^2'a + b'b$$

det er, naar vi betjene os af de nylig fundne Værdier for 'a og 'b,

$$b = b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

For den fuldstændige Ligning $a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = 0$ kunne Rødderne kortefeligen angives saaledes:

$$a = -\frac{1}{3}\alpha + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$b = -\frac{1}{3}\alpha + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = -\frac{1}{3}\alpha + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

naar det blot erindres at, efter §. 27, maae $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta$ sættes for β og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma$ for γ .

Da $\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2 = -\frac{1}{108}\gamma$, bliver $'a^3 = -\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$ og $'b^3 = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$. Er derfor $\gamma = 0$, bliver $'a^3 = 'b^3$, $'a = 'b$, $a = 2'a$ og $b = c = -'a$. Er omvendt $b = c$, bliver $b'a + b^2'b = b^2'a + b'b$, altsaa $'a = 'b$ og $'a^3 = 'b^3$, det er $\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma} = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$, hvoraf følger at γ bliver $= 0$. Alt dette stemmer overens med hvad der er anført i Slutningen af §. 27.

Alf $'a'b = -\frac{1}{3}\beta$, findes $'b = -\frac{\beta}{3'a}$ og Ligningens Rødder kunne derfor ogsaa gives denne Form:

$$a = 'a - \frac{\beta}{3'a}; \quad b = b'a - \frac{\beta}{3b'a}; \quad c = b^2'a - \frac{\beta}{3b^2'a};$$

som har den Fordeel at man af de 6 Rødder i Hjælpe-Ligningen kan vælge hvilken man vil.

De andre Rødder indeholdes, efter §. 4, i Ligningen $b^2 + ab + a^2 + \beta = 0$, som, da $a = 'a + 'b$ og $\beta = -3'a'b$, forvandles til $b^2 + ('a + 'b) b + 'a^2 - 'a'b + 'b^2 = 0$, hvoraft

$$b = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) + \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b'a + b^2'b$$

$$c = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \sqrt{-\frac{3}{4}'a^2 + \frac{3}{2}'a'b - \frac{3}{4}'b^2} = -\frac{1}{2}('a + 'b) - \frac{1}{2}\sqrt{-3('a - 'b)}$$

$$= b^2'a + b'b$$

det er, naar vi betjene os af de nylig fundne Værdier for 'a og 'b,

$$b = b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

For den fuldstændige Ligning $a^3 + aa^2 + \beta a + \gamma = 0$ kunne Rødderne fortløftelig angives saaledes:

$$a = -\frac{1}{3}\alpha + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$b = -\frac{1}{3}\alpha + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = -\frac{1}{3}\alpha + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

naar det blot erindres at, efter §. 27, maae $-\frac{1}{3}\alpha^2 + \beta$ sættes for β og $\frac{2}{27}\alpha^3 - \frac{1}{3}\alpha\beta + \gamma$ for γ .

Da $\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2 = -\frac{1}{108}\gamma$, bliver $'a^3 = -\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$ og $'b^3 = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$. Er derfor $\gamma = 0$, bliver $'a^3 = 'b^3$, $'a = 'b$, $a = 2'a$ og $b = c = -'a$. Er omvendt $b = c$, bliver $b'a + b^2'b = b^2'a + b'b$, altsaa $'a = 'b$ og $'a^3 = 'b^3$, det er $\frac{1}{2}\gamma + \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma} = -\frac{1}{2}\gamma - \frac{1}{6}\sqrt{-\frac{1}{3}\gamma}$, hvoraft følger at γ bliver $= 0$. Alt dette stemmer overeens med hvad der er anført i Slutningen af §. 27.

Af $'a'b = -\frac{1}{3}\beta$, findes $'b = -\frac{\beta}{3'a}$ og Ligningens Rødder kunne derfor ogsaa gives denne Form:

$$a = 'a - \frac{\beta}{3'a}; \quad b = b'a - \frac{\beta}{3b'a}; \quad c = b^2'a - \frac{\beta}{3b^2'a};$$

som har den Fordeel at man af de 6 Rødder i Hjælpe-Ligningen kan vælge hvilken man vil.

Den samme Form for Rødderne kunde være udbragt paa denne Maade: dersom Hjælpe-Ligningen er $'a^6 + 'a'a^3 + '\beta = 0$, findes deraf $'b^3 = - 'a^3 - 'a = \frac{'\beta}{'a^3}$, altsaa $'b = \frac{\sqrt[3]{'\beta}}{'a}$ og $a = 'a + \frac{\sqrt[3]{'\beta}}{'a}$, som indsat giver os: $'a^3 + 3'a \frac{\sqrt[3]{'\beta}}{'a} + \frac{3\sqrt[3]{'\beta}}{'a} + \frac{'\beta}{'a^3} + \beta'a + \frac{\beta\sqrt[3]{'\beta}}{'a} + \gamma = 0$. Multipliceres her med $'a^3$ og Ledene ordnes efter Potenserne af $'a$, fremkommer $'a^6 + (3\sqrt[3]{'\beta} + \beta)'a^4 + \gamma'a^3 + (3\sqrt[3]{'\beta}^2 + \beta\sqrt[3]{'\beta})'a^2 + '\beta = 0$ og sammenlignes denne med den antagne Ligning $'a^6 + 'a'a^3 + '\beta = 0$, findes deraf $3\sqrt[3]{'\beta} + \beta = 0$; $3\sqrt[3]{'\beta}^3 + \beta\sqrt[3]{'\beta} = 0$ og $'a = \gamma$. Af de tvende første uledes $'\beta = -\frac{1}{27}\beta^3$ og Hjælpe-Ligningen bliver da som tilforn $'a^6 + \gamma'a^3 - \frac{1}{27}\beta^3 = 0$. Tillige bliver $a = 'a - \frac{\beta}{3'a}$.

§. 30.

Med Hjælp af den cubiske Lignings Oplesning kunne vi nu bestemme Værdierne af $\sqrt[4]{1}$. Sættes nemlig $c = \sqrt[4]{1}$, uledes heraf Ligningen $c^4 - 1 = 0$, og da een af Værdierne til $\sqrt[4]{1}$ er $= 1$, skal $c - 1$ gaae op i $c^4 - 1 = 0$. Kvotienten $c^3 + c^2 + c + 1 = 0$ indeholder da de øvrige Værdier af $\sqrt[4]{1}$, og anvendes det foregaaende Paragraph paa denne Ligning, findes dens Rødder at være $-\frac{1}{3} + \frac{1}{3}\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}}$; $-\frac{1}{3} + \frac{1}{3}b\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}b^2\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}}$ og $-\frac{1}{3} + \frac{1}{3}b^2\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}b\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}}$. Men $\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} = -1 + \sqrt{3}$ og $\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}} = -1 - \sqrt{3}$. Rødderne til $c^3 + c^2 + c + 1 = 0$ blive derfor ogsaa disse: -1 ; $\sqrt{-1}$ og $-\sqrt{-1}$. Beholde vi begge Udtrykkene og tillige ordne dem efter §. 20, findes Værdierne af $\sqrt[4]{1}$ at være:

$$c = -\frac{1}{3} + \frac{1}{3}b\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}b^2\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}} = \sqrt{-1}$$

$$c^2 = -\frac{1}{3} + \frac{1}{3}\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}} = -1$$

$$c^3 = -\frac{1}{3} + \frac{1}{3}b^2\sqrt[3]{-10 + 6\sqrt{3}} + \frac{1}{3}b\sqrt[3]{-10 - 6\sqrt{3}} = -\sqrt{-1}$$

$$c^4 = 1$$

§. 31.

I §. 29 faae vi at naar den cubiske Ligning havde tvende ligestore Rødder, vare tillige Hjælpe-Ligningens Rødder ligestore. Vi ville nu søge at opløse den første ved at gaae ud fra denne Overensstemmelse i Røddernes Ligestorhed. Vi antage altsaa at Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ har tvende ligestore Rødder, f. Ex. b og c, hvoraf følger at $\gamma = 0$ og at $a = \frac{3\gamma}{\beta}$. Skulle dernæst i Hjælpe-Ligningen $'a^6 + 'a'a^3 + '\beta = 0$ Rødderne være ligestore, bliver, efter §. 4, $'a^2 - 4'\beta = 0$ og denne Function maae derfor staae i en saadan Forbindelse med γ at de forsvinde paa een Gang. Da de nu ere af ligemange Dimensioner, kunne vi sætte $'a^2 - 4'\beta = m'\gamma = -m(4\beta^3 + 27\gamma^2)$. Videre er $'a^3 = 'b^3 = -\frac{1}{2}'a$, altsaa $a = 2'a = 2\sqrt[3]{-\frac{1}{2}'a} = \sqrt[3]{-4'a}$, men tillige er $a = \frac{3\gamma}{\beta}$ og derfor $\sqrt[3]{-4'a} = \frac{3\gamma}{\beta}$, hvoraf $'a = -\frac{27\gamma^3}{4\beta^3}$ det er, da $4\beta^3 = -27\gamma^2$, $'a = \gamma$. Ved Indsættelsen af denne Værdie for $'a$, findes $\gamma^2 - 4'\beta = -m(4\beta^3 + 27\gamma^2)$, som giver os $'\beta = m\beta^3 + \frac{1}{4}(1 + 27m)\gamma^2$ og vi have saaledes

$$'a = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{-m\beta^3 - \frac{27}{4}m\gamma^2}} \text{ og } 'b = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{-m\beta^3 - \frac{27}{4}m\gamma^2}}.$$

For at bestemme Værdien af m, antages $\beta = 0$. Derved bliver $a = 'a + 'b = -\sqrt[3]{\gamma}$, altsaa $'a^3 + 3'a'b + 'b^3 = -\gamma$ det er $-\gamma - 3\sqrt[3]{(\frac{1}{4} + \frac{27}{4}m)\gamma^2}\sqrt[3]{\gamma} = -\gamma$, som giver os $\frac{1}{4} + \frac{27}{4}m = 0$ og $m = -\frac{1}{27}$. Følgelig er $'\beta = -\frac{1}{27}\beta^3$ og da $'a$ findes $= \gamma$, bliver Opløsningen den samme som i §. 29.

§. 32.

Efter Slutningen af §. 23 være Rødderne til den cubiske Ligning $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ disse: $a = 'a + 'b = 'A$; $b = -\frac{1}{2}'A + 'a$ og $c = -\frac{1}{2}'A - 'a$. Tages her Summen af Røddernes Quadrater, faae vi $A^2 = \frac{2}{3}('A)^2 + 2'a^2$, hvoraf $('A)^2 + \frac{4}{3}a^2 = -\frac{4}{3}\beta$. Men $('A)^2 + \frac{4}{3}a^2 = ('A + \frac{2}{3}a\sqrt{-3})('A - \frac{2}{3}a\sqrt{-3}) = (a + \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3})(a - \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3})$, altsaa $(a + \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3})(a - \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3}) = -\frac{4}{3}\beta$ eller, naar vi sætte $a + \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3} = 'c$ og $a - \frac{1}{3}(b-c)\sqrt{-3} = 'd$, $'c'd = -\frac{4}{3}\beta$. Tillige bliver $'c^3 + 'd^3 = 2a^3 - 2a(b-c)^2$. Da nu, efter §. 4, $b^2 + ab + a^2 + \beta = 0$, findes heraf $b^2 + c^2 = -a^2 - 2\beta$ og $bc = a^2 + \beta$, som indsat i Ovenstaaende giver $'c^3 + 'd^3 = 8a^3 + 8\beta a = -8\gamma$. Følgelig er $'c^3$ og $'d^3$ Rødder til Ligningen $'c^6 + 8\gamma'c^3 - \frac{64}{27}\beta^3 = 0$ og derfor $'c^3 = -4\gamma + \sqrt{\frac{64}{27}\beta^3 + 16\gamma^2}$ og

'd³ = -4γ - √ $\frac{64}{27}\beta^3 + 16\gamma^2$. Af Værdierne for 'c og 'd findes dernæst a = 'A = $\frac{1}{2}(c + 'd)$ og "a = $\frac{1}{2}(b - c) = -\frac{1}{4}(c - 'd) \sqrt{-3}$, som, indsat i de antagne Udtryk for Rødderne, give

$$a = \frac{1}{2}c + \frac{1}{2}d = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$b = \frac{1}{2}b^2c + \frac{1}{2}b'd = b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

$$c = \frac{1}{2}b^2c + \frac{1}{2}b^2d = b \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$$

som, naar b og c ombyttes, stemme overeens med det forhen Fundne. I Øvrigt svare $\frac{1}{2}c$ og $\frac{1}{2}d$ til 'a og 'b i det Foregaaende.

§. 33.

Dersom vi med Euler sætte a = 'a + 'b, b = b'a + b²'b og c = b²'a + b'b, da kunne vi paa forskjellige Maader benytte denne Antagelse til den cubiske Lignings Oplosning. Dog ville vi her kun anføre nogle enkelte af dem.

For det Første ulede vi af de antagne Værdier for Rødderne at 'a = $\frac{1}{3}(a + b^2b + bc)$ og 'b = $\frac{1}{3}(a + b^2c)$, hvoraf følger at 'a'b = $\frac{1}{3}(A^2 - AB) = -\frac{1}{3}\beta$ og 'a³ + 'b³ = $\frac{1}{27}(2A^3 - 3A^2B + 12abc) = \frac{1}{27}(5A^3 - 3A \cdot A^2 + 12abc) = -\gamma$. Forresten Alt som i det Foregaaende.

Af Værdierne for 'a og 'b fandtes 'a'b = $-\frac{1}{3}\beta$ og da tillige 'a + 'b = a, blive 'a og 'b Rødder til Ligningen 'a² - a'a - $\frac{1}{3}\beta = 0$, som under denne Form ikke kan bruges, undtagen at deraf udledes at a = 'a - $\frac{\beta}{3'a}$ ligesom i §. 29. Multipliceres derimod den ubbragte Ligning med ('a² - ba'a - $\frac{1}{3}b^2\beta$) ('a² - b²a'a - $\frac{1}{3}b\beta$), fremkommer en Ligning for 'a³ og 'b³ nemlig 'a⁶ - (a³ + βa)'a³ - $\frac{1}{27}\beta^3 = 0$, det er, da a³ + βa = -γ, 'a⁶ + γ'a³ - $\frac{1}{27}\beta^3 = 0$, altsaa ligesom forhen.

Sætte vi dernæst 'a = $\sqrt[3]{''a + ''b}$, 'b = $\sqrt[3]{''a - ''b}$, ''b = $\sqrt[3]{}''a$ og vi tillige antage ''a = 0, bliver 'a = $\sqrt[3]{}''b$ og 'b = $-\sqrt[3]{}''b$, altsaa a = 0, b = $\sqrt{-3} \sqrt[3]{}''b$ og c = $-\sqrt{-3} \sqrt[3]{}''b$, hvoraf følger at γ = 0 og ''a maae derfor være en saadan Function af γ at de forsvinde paa een Gang. Da de nu ere af ligemange Dimensioner, kunne vi sætte ''a = mγ.

Antages videre ''a = 0, altsaa tillige ''b = 0, bliver 'a = 'b = $\sqrt[3]{}''a = \sqrt[3]{}m\gamma$, a = 2'a = $2\sqrt[3]{}m\gamma$ og b = c = -'a = $-\sqrt[3]{}m\gamma$. Da Ligningen saaledes, i det opgivne Tilfælde, har tvende ligestore Rødder, bliver γ = 0, og derfor maae ''a være en

saadan Function af γ at de forsvinde paa een Gang. Da ogsaa disse ere af ligemange Dimensioner, kunne vi sætte $a = n\gamma$. Vi have nu $a = \sqrt[3]{m\gamma + \sqrt{n\gamma}}$ og $b = \sqrt[3]{m\gamma - \sqrt{n\gamma}}$.

For endeligen at bestemme m og n , sættes $\beta = 0$. Derved bliver $a = a + b = -\sqrt[3]{\gamma}$; $b = b'a + b^2'b = -b\sqrt[3]{\gamma}$ og $c = b^2'a + b'b = -b^2\sqrt[3]{\gamma}$, hvoraf følger at $a = -\sqrt[3]{\gamma}$ og $b = 0$. Men er $\beta = 0$, bliver $\gamma = -27\gamma^2$ og vi faae da $\sqrt[3]{m\gamma + \sqrt{-27n\gamma^2}} = -\sqrt[3]{\gamma}$ og $\sqrt[3]{m\gamma - \sqrt{-27n\gamma^2}} = 0$, som giver os $m = -\frac{1}{2}$ og $n = -\frac{1}{108}$. Altsaa bliver $a = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{-\frac{1}{108}\gamma}} = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma + \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$ og $b = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{-\frac{1}{108}\gamma}} = \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma - \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}$ som i det Foregaaende.

§. 34.

§ Analogie med hvad der i §. 25 er anført om Rødderne i den kvadratiske Ligning, kunne ogsaa Rødderne for den cubiske Ligning $a^3 + \alpha a^2 + \beta a + \gamma = 0$ udtrykkes som Functioner af Rødderne selv. Er nemlig $a = -\frac{1}{3}\alpha + a' + b'$; $b = -\frac{1}{3}\alpha + b'a + b^2'b$ og $c = -\frac{1}{3}\alpha + b^2'a + b'b$, bliver, efter foregaaende Paragraph, $a = \frac{1}{3}(\alpha + b^2'b + bc)$ og $b = \frac{1}{3}(\alpha + bb + b^2c)$, altsaa tillige $a = \frac{1}{6}(2\alpha - b - c - (b - c)\sqrt{-3})$ og $b = \frac{1}{6}(2\alpha - b - c + (b - c)\sqrt{-3})$. Da dernæst $\alpha = -(\alpha + b + c)$, faae vi følgende Udtryk for Rødderne:

$$a = \frac{1}{3}(\alpha + b + c) + \frac{1}{6}(2\alpha - b - c - (b - c)\sqrt{-3}) + \frac{1}{6}(2\alpha - b - c + (b - c)\sqrt{-3})$$

$$b = \frac{1}{3}(\alpha + b + c) + \frac{1}{6}(-\alpha + 2b - c + (a - c)\sqrt{-3}) + \frac{1}{6}(-\alpha + 2b - c - (a - c)\sqrt{-3})$$

$$c = \frac{1}{3}(\alpha + b + c) + \frac{1}{6}(-\alpha - b + 2c - (a - b)\sqrt{-3}) + \frac{1}{6}(-\alpha - b + 2c + (a - b)\sqrt{-3})$$

Derksom vi, i Udtrykket for a , først havde ombyttet a med b og dernæst a med c , vare følgende Udtryk for b og c fremkomne:

$$b = \frac{1}{3}(\alpha + b + c) + \frac{1}{6}(-\alpha + 2b - c - (a - c)\sqrt{-3}) + \frac{1}{6}(-\alpha + 2b - c + (a - c)\sqrt{-3})$$

$$c = \frac{1}{3}(\alpha + b + c) + \frac{1}{6}(-\alpha - b + 2c + (a - b)\sqrt{-3}) + \frac{1}{6}(-\alpha - b + 2c - (a - b)\sqrt{-3})$$

det er

$$b = -\frac{1}{3}\alpha + b^2'b + b'a \quad \text{og} \quad c = -\frac{1}{3}\alpha + b'b + b^2'a$$

altsaa, paa Ledenes Orden nær, de samme som ovenfor.

§. 35.

For at anvende den Eschirnhauseuske Oplosnings-Methode paa Ligningen $a^3 + \beta a + \gamma = 0$, sættes

(5)

$a^2 + na + o = 'a$; $b^2 + nb + o = b'a$; $c^2 + nc + o = b^2'a$;
 eller, for at lette Bestemmelsen,

$$a^2 + na = 'a - o; \quad b^2 + nb = b'a - o; \quad c^2 + nc = b^2'a - o.$$

Med at tage Summen af disse Ligninger, findes $A^2 + nA = -3o$,
 hvoraf $o = \frac{2}{3}\beta$.

Uf samme Ligningers Quadraters Sum $A^4 + 2nA^3 + n^2A^2 = 3o^2$ uledes
 dernæst at $n^2 + \frac{3\gamma}{\beta}n = \frac{1}{3}\beta$, altsaa $n = \frac{-3\gamma \pm \sqrt{\frac{4}{3}\beta^3 + 9\gamma^2}}{2\beta} = \frac{-3\gamma \pm 6\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}{2\beta}$.

Tages endeligen Summen af disse Ligningers Cuber, findes $A^6 + 3nA^5 + 3n^2A^4 + n^3A^3 = 3'a^3 - 3o^3$, altsaa $'a^3 = \frac{1}{3}(A^6 + 3nA^5 + 3n^2A^4 + n^3A^3 + 3o^3)$. Indsættes heri Værdierne af n og o , samt af A^6, A^5, A^4 og A^3 , bliver, efter nogle Reductioner,

$$'a^3 = \frac{\pm 216 (\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2)^{\frac{3}{2}} (-\frac{1}{2}\gamma \pm \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2})}{\beta^3} \quad \text{altsaa}$$

$$'a = \frac{6\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2} \sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma \pm \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}}}{\beta}.$$

I Ligningen $a^2 + na + o = 'a$ ere saaledes n, o og $'a$ bestemte og Værdien af a kan derfor findes. Da heraf imidlertid udbringes en Formel, hvorefter a vanskeligere lader sig beregne,

ville vi søge at henføre den til den i S. 29 fundne. Sættes nemlig $\sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma \pm \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} = 'a$ og $\sqrt[3]{-\frac{1}{2}\gamma \mp \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2}} = 'b$, findes deraf $'a'b = -\frac{1}{3}\beta$, altsaa $\beta = -3'a'b$.

Lillige bliver $\pm \sqrt{\frac{1}{27}\beta^3 + \frac{1}{4}\gamma^2} = \frac{1}{2}('a^3 - 'b^3)$. Heraf uledes igjen at $'a = \frac{3('a^3 - 'b^3)'a}{-3'a'b}$

$= \frac{-'a^3 + 'b^3}{'b}$ og $n = \frac{6'a^3}{-6'a'b} = -\frac{'a^2}{'b}$. Ligningen for a bliver da $a^2 - \frac{'a^2}{'b}a$

$= \frac{-'a^3 + 2'a'b^2 + 'b^3}{'b}$, som giver $a = \frac{'a^2 \pm \sqrt{'a^4 - 4'a^3'b + 8'a'b^3 + 4'b^4}}{2'b}$

$= \frac{'a^2 \pm ('a^2 - 2'a'b - 2'b^2)}{2'b}$. Lade vi her det nederste Tegnskjæde, findes $a = 'a + 'b$

ligesom i S. 29. Hvorledes man heraf kan bestemme Værdierne af b og c , er allerede viist i samme Paragraph.

§. 36.

For det Følgendes Skyld ville vi søge at bestemme Værdierne af n, o og $'a$ udtrykte i Ligningens Rødder. Uf de antagne Ligninger

$$a^2 + na + o = 'a; \quad b^2 + nb + o = b'a; \quad c^2 + nc + o = b^2'a;$$

drages den 2^{den} og 3^{die} fra den 1te og Forskjellene divideres med $a - b$ og med $a - c$.
Derved faae vi

$$a + b + n = \frac{(1-b)'a}{a-b} \quad \text{og} \quad a + c + n = \frac{(1-b^2)'a}{a-c}.$$

Drages dernæst den sidste af disse fra den første og det Udfomne ordnes efter Værdierne af $\sqrt[3]{1}$ det er efter 1, b og b^2 , bliver

$$b - c = \frac{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}{(a-b)(a-c)} 'a$$

hvoraf

$$'a = \frac{(a-b)(a-c)(b-c)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}.$$

Indsættes denne Værdie for 'a i Ligningen $a + b + n = \frac{(1-b)'a}{a-b}$ eller, hvilket er det

Samme, $i - c + n = \frac{(1-b)'a}{a-b}$, findes deraf

$$n = \frac{a(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}.$$

Indsættes dernæst Værdierne af 'a og n i Ligningen $a^2 + na + o = 'a$, findes, efter behørig Reduction,

$$o = \frac{bc(b-c) - bac(a-c) + b^2ab(a-b)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}.$$

Nu er $bc = a^2 + \beta$, $ac = b^2 + \beta$ og $ab = c^2 + \beta$, hvilke Værdier indsatte give os

$$\begin{aligned} o &= \frac{(a^2 + \beta)(b-c) - b(b^2 + \beta)(a-c) + b^2(c^2 + \beta)(a-b)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)} \\ &= \frac{a^2(b-c) - bb^2(a-c) + b^2c^2(a-b)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)} + \beta. \end{aligned}$$

Da $(a-b)(a-c)(b-c) = a^2b - a^2c - ab^2 + b^2c + ac^2 - bc^2$
 $= a^2(b-c) - b^2(a-c) + c^2(a-b)$, kunne vi ogsaa sætte

$$'a = \frac{a^2(b-c) - b^2(a-c) + c^2(a-b)}{(b-c) - b(a-c) + b^2(a-b)}.$$

Dersom vi, for Kortheds Skyld sætte $b - c = d$; $-(a - c) = e$ og $a - b = f$,
bliver

$$n = \frac{ad + bbe + b^2 cf}{d + be + b^2 f}; \quad o = \frac{a^2 d + b b^2 e + b^2 c^2 f}{d + be + b^2 f} + \beta;$$

$$'a = \frac{-def}{d + be + b^2 f} = \frac{a^2 d + b^2 e + c^2 f}{d + be + b^2 f}.$$

Lillige være $\frac{a^2 d + b b^2 e + b^2 c^2 f}{d + be + b^2 f} = 'o$ og da n egentligen er $= \frac{ad + bbe + b^2 cf}{d + be + b^2 f} + a,$

vill vi ogsaa for n sætte 'n. Vi faae saaledes

$$a^2 + \beta + 'na + 'o = 'a$$

$$b^2 + \beta + 'nb + 'o = 'b = b'a$$

$$c^2 + \beta + 'nc + 'o = 'c = b^2'a.$$

Alf de fundne Former for 'n, 'o og 'a sees at de hver have een Værdie endnu, som fremkommer ved at ombytte b og b². Betegnes disse nye Værdier med ''n, ''o og ''a, bliver

$$''n = \frac{ad + b^2 be + bcf}{d + b^2 e + bf}; \quad ''o = \frac{a^2 d + b^2 b^2 e + b c^2 f}{d + b^2 e + bf};$$

$$''a = \frac{-def}{d + b^2 e + bf} = \frac{a^2 d + b^2 e + c^2 f}{d + b^2 e + bf}.$$

For at vise Overensstemmelsen af disse Værdier med dem i foregaaende Paragraph, maae vi først bestemme en Ligning for d, e og f. Nu var $d = b - c$; $e = -a + c$; $f = a - b$ og derfor bliver $d + e + f = 0$; $d^2 + e^2 + f^2 = 2A^2 - 2AB = -6\beta$; $def = -(a - b)(a - c)(b - c) = \pm \sqrt{\gamma}$. Altsaa ere d, e og f Rødder til Ligningen $d^3 + 3\beta d \pm \sqrt{\gamma} = 0$.

Multipliseres nu Tæller og Nævner i Brøken for 'n med $d + b^2 e + bf$, bliver Tælleren i den nye Brøk $= ad^2 + be^2 + cf^2 + bbde + b^2 cdf + b^2 ade + bcef + badf + b^2 bef = ad^2 + be^2 + cf^2 - \frac{1}{2}(bde + cdf + ade + cef + adf + bef) + \frac{1}{2}\sqrt{-3}(bde + cdf + ade + cef + adf + bef) = \frac{3}{2}(ad^2 + be^2 + cf^2) - \frac{3}{2}def\sqrt{-3} = \frac{3}{2}A^2 B - 9abc \pm \frac{3}{2}\sqrt{-3}\sqrt{\gamma} = \frac{27}{2}\gamma \pm \frac{3}{2}\sqrt{-3}\sqrt{\gamma} = \frac{27}{2}\gamma \pm 27\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3} + \frac{3}{2}\gamma^2,$

og Nævneren $= D^2 - DE = -9\beta$, altsaa $'n = \frac{\frac{27}{2}\gamma \pm 27\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3} + \frac{3}{2}\gamma^2}{-9\beta}$

$= \frac{-3\gamma \pm 6\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3} + \frac{3}{2}\gamma^2}{2\beta}$ ligesom i foregaaende Paragraph. Behandles Brøken for ''n

paa lignende Maade, findes ''n $= \frac{-3\gamma \pm 6\sqrt{\frac{1}{27}\beta^3} + \frac{3}{2}\gamma^2}{2\beta}$. Da $o = \frac{2}{3}\beta$, bliver

'o $= ''o = -\frac{1}{3}\beta$.

Multiplificeres Tæller og Nævner i Brøken for 'a med $d + b^2 e + bf$, bliver
 $'a = \frac{\pm \sqrt{\gamma} (d + b^2 e + bf)}{-9\beta}$. Nu er $(d + b^2 e + bf)^3 = D^3 - \frac{2}{3} D^2 E + 6 def - \frac{2}{3} (d-e)(d-f)(e-f) \sqrt{-3} = \pm \frac{27}{2} \sqrt{\gamma} + \frac{81}{2} \gamma \sqrt{-3}$; men $\sqrt{\gamma} = 6 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2} \sqrt{-3}$,
altsaa $(d + b^2 e + bf)^3 = \frac{81}{2} \gamma \sqrt{-3} \pm 81 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2} \sqrt{-3}$ og $d + b^2 e + bf = \sqrt[3]{\frac{81}{2} \gamma \sqrt{-3} \pm 81 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2} \sqrt{-3}}$. Indsættes denne Værdie samt den for $\sqrt{\gamma}$ i Udtrykket for 'a, findes, efter behørig Reduction,

$$'a = \frac{\pm 6 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2} \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma \pm \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}}{\beta}$$

som tilførn. Paa lignende Maade findes

$$''a = \frac{\pm 6 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2} \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma \mp \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}}{\beta}$$

§. 37.

Uf det Foregaaende følger at

$$a^2 + 'na + \frac{2}{3} \beta = 'a; \quad b^2 + 'nb + \frac{2}{3} \beta = b'a; \quad c^2 + 'nc + \frac{2}{3} \beta = b^2'a$$

$$a^2 + ''na + \frac{2}{3} \beta = ''a; \quad b^2 + ''nb + \frac{2}{3} \beta = b''a; \quad c^2 + ''nc + \frac{2}{3} \beta = b''a.$$

Deraf findes ved Subtraction

$$a = \frac{'a - ''a}{'n - ''n}; \quad b = \frac{b'a - b^2''a}{'n - ''n}; \quad c = \frac{b^2'a - b''a}{'n - ''n}.$$

Nu $'n - ''n = \frac{\pm 6 \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}{\beta}$. Indsættes denne Værdie i Ovenstaaende og tillige de i foregaaende Paragraph fundne Værdier for 'a og ''a, bliver, naar vi blot lade de øverste Tegne gjælde

$$a = \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma + \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}} + \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma - \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}$$

$$b = b \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma + \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}} + b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma - \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}$$

$$c = b^2 \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma + \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}} + b \sqrt[3]{-\frac{1}{2} \gamma - \sqrt{\frac{1}{27} \beta^3 + \frac{1}{3} \gamma^2}}$$

som tilførn.

At Resultatet maatte blive det samme som forhen, sees ogsaa deraf at om vi sætte

$$\frac{a}{n-n} = c \text{ og } -\frac{a}{n-n} = d, \text{ bliver}$$

$$a = c + d; b = b'c + b^2d; c = b^2c + b'd,$$

som ganske stemmer overeens med Formerne, der ere fundne i det Foregaaende for den cubiske Lignings Rødder.

§. 38.

At Ligningerne $a^3 + \beta a + \gamma = 0$ og $a^2 + na + \frac{2}{3}\beta - a = 0$ findes ved Additions- og Subtractions-Metoden $a = \frac{n'a - \frac{2}{3}\beta'n - \gamma}{a + n^2 + \frac{1}{3}\beta}$. Ligeledes bliver

$b = \frac{b'n'a - \frac{2}{3}\beta'n - \gamma}{b'a + n^2 + \frac{1}{3}\beta}$ og $c = \frac{b^2n'a - \frac{2}{3}\beta'n - \gamma}{b^2'a + n^2 + \frac{1}{3}\beta}$. Her ville vi blot tage Hensyn til disse Rødders Former og, for Kortheds Skyld, sætte

$$a = \frac{p'a + q}{a + r}; b = \frac{bp'a + q}{b'a + r}; c = \frac{b^2p'a + q}{b^2'a + r};$$

Bringes disse Brøker til eens Benævning, bliver

$$a = \frac{p'a^3 - (pr - q)a^2 + (pr^2 - qr)a + qr^2}{a^3 + r^3}$$

$$b = \frac{p'a^3 - b^2(pr - q)a^2 + b(pr^2 - qr)a + qr^2}{a^3 + r^3}$$

$$c = \frac{p'a^3 - b^2(pr - q)a^2 + b^2(pr^2 - qr)a + qr^2}{a^3 + r^3}.$$

Da nu $a + b + c = 0$, følger deraf at $p'a^3 + qr = 0$, altsaa $a^3 = -\frac{qr^2}{p}$ og

$a^3 + r^3 = \frac{pr - q}{p} r^2$. Indsættes disse Værdier, findes, efter nogle Reductioner,

$$a = p \cdot \frac{a}{r} - p \cdot \frac{a^2}{r^2}$$

$$b = bp \cdot \frac{a}{r} - b^2p \cdot \frac{a^2}{r^2}$$

$$c = b^2p \cdot \frac{a}{r} - bp \cdot \frac{a^2}{r^2}$$

det er, naar vi sætte $p \cdot \frac{a}{r} = c$ og $-p \cdot \frac{a^2}{r^2} = d$

$$a = c + d; \quad b = b'c + b^2d; \quad c = b^2c + b'd.$$

Svarende Meddelelse heraf kunne bestemmes, følger af det Foregaaende.

IV. Om de bestemte Bogstav-Ligninger af 4de Grad.

§. 39.

Ville vi af den almindelige Ligning af 4de Grad $a^4 + \alpha a^3 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$, hvis Rødder ere a, b, c og d , bortskaffe det 2de Led, sættes, efter §. 18, $a = \dot{a} - \frac{1}{4}\alpha$ og vi faae da Ligningen $\dot{a}^4 - (\frac{3}{8}\alpha^2 - \beta)\dot{a}^2 + (\frac{1}{8}\alpha^3 - \frac{1}{2}\alpha\beta + \gamma)\dot{a} - \frac{3}{256}\alpha^4 + \frac{1}{16}\alpha^2\beta - \frac{1}{4}\alpha\gamma + \delta = 0$ eller, naar vi sætte $-\frac{3}{8}\alpha^2 + \beta = \beta$; $\frac{1}{8}\alpha^3 - \frac{1}{2}\alpha\beta + \gamma = \gamma$ og $-\frac{3}{256}\alpha^4 + \frac{1}{16}\alpha^2\beta - \frac{1}{4}\alpha\gamma + \delta = \delta$, $\dot{a}^4 + \beta\dot{a}^2 + \gamma\dot{a} + \delta = 0$, hvis Rødder ere $\dot{a}, \dot{b}, \dot{c}$ og $\dot{d}$. Imidlertid ville vi i det Følgende betjene os af den simplere Betegning $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ og blot erindre at om a beholdes, maae $-\frac{3}{8}\alpha^2 + \beta$ sættes for β , $\frac{1}{8}\alpha^3 - \frac{1}{2}\alpha\beta + \gamma$ for γ og $-\frac{3}{256}\alpha^4 + \frac{1}{16}\alpha^2\beta - \frac{1}{4}\alpha\gamma + \delta$ for δ .

For denne Ligning bliver dernæst

$${}^1A = 4a^3 + 2\beta a + \gamma = (a-b)(a-c)(a-d)$$

$${}^2B = 4b^3 + 2\beta b + \gamma = (b-a)(b-c)(b-d)$$

$${}^3C = 4c^3 + 2\beta c + \gamma = (c-a)(c-b)(c-d)$$

$${}^4D = 4d^3 + 2\beta d + \gamma = (d-a)(d-b)(d-c)$$

altsaa

$${}^1A + {}^2B + {}^3C + {}^4D = 4A^3 + 2\beta A + 4\gamma = -8\gamma.$$

Da dernæst

$${}^1A^2 = 16a^6 + 16\beta a^4 + 8\gamma a^3 + 4\beta^2 a^2 + 4\beta\gamma a + \gamma^2 = -8\gamma a^3 + (4\beta^2 - 16\delta)a^2 + 4\beta\gamma a + \gamma^2$$

bliver

$${}^1A^2 + {}^2B^2 + {}^3C^2 + {}^4D^2 = -8\gamma A^3 + (4\beta^2 - 16\delta)A^2 + 4\beta\gamma A + 4\gamma^2 = -8\beta^3 + 28\gamma^2 + 32\beta\delta.$$

Paa lignende Maade findes

$${}^{\prime}A^3 + {}^{\prime}B^3 + {}^{\prime}C^3 + {}^{\prime}D^3 = 96\beta^3\gamma - 80\gamma^3 - 380\beta\gamma\delta$$

$${}^{\prime}A^4 + {}^{\prime}B^4 + {}^{\prime}C^4 + {}^{\prime}D^4 = 32\beta^6 - 720\beta^3\gamma^2 + 244\gamma^4 - 320\beta^4\delta + 2368\beta\gamma^2\delta \\ + 1024\beta^2\delta^2 - 1024\delta^3$$

som giver os

$${}^{\prime}a = 8\gamma; \quad {}^{\prime}\beta = 4\beta^3 + 18\gamma^2 - 16\beta\delta; \quad {}^{\prime}\gamma = 0; \quad {}^{\prime}\delta = -4\beta^3\gamma^2 - 27\gamma^4 + 16\beta^4\delta \\ + 144\beta\gamma^2\delta - 128\beta^2\delta^2 + 256\delta^3 = -\frac{1}{27}(2\beta^3 + 27\gamma^2 - 72\beta\delta)^2 \\ + \frac{4}{27}(\beta^2 + 12\delta)^3.$$

Ligningen for ${}^{\prime}A$, ${}^{\prime}B$, ${}^{\prime}C$ og ${}^{\prime}D$ bliver altsaa

$${}^{\prime}A^4 + 8\gamma {}^{\prime}A^3 + (4\beta^3 + 18\gamma^2 - 16\beta\delta) {}^{\prime}A - 4\beta^3\gamma^2 - 27\gamma^4 + 16\beta^4\delta \\ + 144\beta\gamma^2\delta - 128\beta^2\delta^2 + 256\delta^3 = 0.$$

Betingelsen for tvende Rødders Ligestorhed i den biquadratiske Ligning er derfor den at ${}^{\prime}\delta = 0$, hvoraf igjen følger at i de almindelige Udtryk for Ligningens Rødder maade denne Function findes paa en saadan Maade at naar den bliver $= 0$, tvende Rødder da blive ligestore. Da dernæst ${}^{\prime}\delta = (a-b)^2(a-c)^2(a-d)^2(b-c)^2(b-d)^2(c-d)^2$, bliver omvendt ${}^{\prime}\delta = 0$ naar Ligningen har ligestore Rødder.

Derfor tvende Rødder, f. Ex. c og d , ere ligestore, da er, efter §. 15, baade $c^4 + \beta c^2 + \gamma c + \delta = 0$ og $4c^3 + 2\beta c + \gamma = 0$. Af disse Ligninger udledes ved Additionens og Subtractionens Methoden at $c = d = -\frac{(\beta^2 + 12\delta)\gamma}{2\beta^3 + 9\gamma^2 - 8\beta\delta}$.

De tvende andre Rødder a og b indeholdes dernæst, efter samme Paragraph, i Ligningen $a^2 + 2ca + 3c^2 + \beta = 0$.

§. 40.

For den biquadratiske Ligning bliver, efter §. 16,

$${}^{\prime\prime}A = 6a^2 + \beta = (a-b)(a-c) + (a-b)(a-d) + (a-c)(a-d)$$

$${}^{\prime\prime}B = 6b^2 + \beta = (b-a)(b-c) + (b-a)(b-d) + (b-c)(b-d)$$

$${}^{\prime\prime}C = 6c^2 + \beta = (c-a)(c-b) + (c-a)(c-d) + (c-b)(c-d)$$

$${}^{\prime\prime}D = 6d^2 + \beta = (d-a)(d-b) + (d-a)(d-c) + (d-b)(d-c)$$

som giver os

$${}''A + {}''B + {}''C + {}''D = 6A^2 + 4\beta = -4\beta$$

$${}''A^2 + {}''B^2 + {}''C^2 + {}''D^2 = 36A^4 + 12\beta A^2 + 4\beta^2 = 52\beta^2 - 144\delta$$

$${}''A^3 + {}''B^3 + {}''C^3 + {}''D^3 = 216A^6 + 108\beta A^4 + 18\beta^2 A^2 + 4\beta^3 = -248\beta^3 + 648\gamma^2 + 864\beta\delta$$

$${}''A^4 + {}''B^4 + {}''C^4 + {}''D^4 = 1296A^8 + 864\beta A^6 + 216\beta^2 A^4 + 24\beta^3 A^2 + 4\beta^4 = 1252\beta^4 - 7776\beta\gamma^2 - 6048\beta^2\delta + 5184\delta^2$$

hvoraf findes

$${}''a = 8\beta; \quad {}''\beta = 6\beta^2 + 72\delta; \quad {}''\gamma = -40\beta^3 - 216\gamma^2 + 288\beta\delta; \quad {}''\delta = 25\beta^4 + 216\beta\gamma^2 - 360\beta^2\delta + 1296\delta^2;$$

og Ligningen for ${}''A, {}''B, {}''C$ og ${}''D$ bliver derfor

$${}''A^4 + 8\beta {}''A^3 + (6\beta^2 + 72\delta) {}''A^2 - (40\beta^3 + 216\gamma^2 - 288\beta\delta) {}''A + 25\beta^4 - 216\beta\gamma^2 - 360\beta^2\delta + 1296\delta^2 = 0.$$

§. 41.

Gre 2 og 2 af Rædderne ligestore, f. Ex. $a = b$ og $c = d$, da bliver ${}'A = {}'B = {}'C = {}'D = 0$, altsaa tillige ${}'a = {}'\beta = {}'\delta = 0$. Dernæst bliver ${}''A = {}''B = {}''C = {}''D = (a - c)^2$, altsaa ${}''A^4 + {}''a {}''A^3 + {}''\beta {}''A^2 + {}''\gamma {}''A + {}''\delta = ({}''A - (a - c)^2)^4 = {}''A^4 - 4(a - c)^2 {}''A^3 + 6(a - c)^4 {}''A^2 - 4(a - c)^6 {}''A + (a - c)^8 = 0$. Sælgeligen er $(a - c)^2 = -\frac{1}{4}{}''a$, hvoraf igjen uledes $\frac{3}{8}{}''a^2 = {}''\beta$; $\frac{1}{16}{}''a^3 = {}''\gamma$ og $\frac{1}{256}{}''a^4 = {}''\delta$.

Pf alle disse Ligninger ville vi undersøge Resultatet af de tvende simpleste, nemlig ${}''a = 0$ og $\frac{3}{8}{}''a^2 = {}''\beta$. Den første giver os $\gamma = 0$ og den sidste $\delta = \frac{1}{4}\beta^2$, som derfor ere Betingelserne for at den givne Ligning har 2 og 2 Rædder ligestore, og da derved Ligningen forvandles til $a^4 + \beta a^2 + \frac{1}{4}\beta^2 = 0$, det er til $(a - \sqrt{-\frac{1}{2}\beta})^2 (a + \sqrt{-\frac{1}{2}\beta})^2 = 0$, sees deraf at det Omvendte ogsaa finder Sted.

§. 42.

Gre trende af Rædderne ligestore, f. Ex. $b = c = d$, da bliver ${}'A = (a - b)^3$; ${}'B = {}'C = {}'D = 0$, altsaa ${}'\beta = 0$ og ${}'\delta = 0$. Tillige bliver ${}''A = 3(a - b)^2$; ${}''B = {}''C = {}''D = 0$, altsaa ${}''\beta = {}''\gamma = {}''\delta = 0$.

Uf disse Ligninger ville vi vælge de tvende simpleste nemlig $\beta = 0$ og $\delta = 0$. Uf den sidste uledes at $\delta = -\frac{1}{12}\beta^2$, som indsat i den første giver os $\gamma^2 = -\frac{8}{27}\beta^3$, hvilke Ligninger derfor ere Betingelserne for tredje Rødders Egestorhed. Da Ligningen dernæst ved denne Antagelse forvandles til $a^4 + \beta a^2 \pm \frac{2}{3}\beta \sqrt{-\frac{2}{3}\beta} \cdot a - \frac{1}{12}\beta^2 = 0$ det er til $(a \mp \frac{2}{3}\sqrt{-\frac{2}{3}\beta})(a \pm \frac{1}{2}\sqrt{-\frac{2}{3}\beta})^3 = 0$, finder det Omvendte ogsaa Sted.

Derfor vi vilde have uledet Betingelserne for det opgivne Tilfælde af Ligningerne $\beta = 0$ og $\delta = 0$, da havde den første givet $\gamma^2 = -\frac{8}{27}\beta^3 + \frac{8}{9}\beta\delta$ og indsattes denne Værdi i den anden Ligning, blev, efter nogle Reductioner, $\beta^6 + 20\beta^4\delta + 48\beta^2\delta^2 - 576\delta^3 = 0$ det er $(\beta^2 + 12\delta)^2(\beta^2 - 4\delta) = 0$, hvoraf fulgte at enten $\beta^2 + 12\delta = 0$ eller $\beta^2 - 4\delta = 0$. Det Første giver os $\gamma^2 = -\frac{8}{27}\beta^3$ og da blev, efter det nyelig Anførte, tredje af Rødderne ligestore. Det Sidste derimod giver $\gamma^2 = 0$ og da blev, efter foregaaende Paragraph, 2 og 2 af Rødderne ligestore. Ligningerne $\beta = 0$ og $\delta = 0$ indeholde derfor flere Betingelser end der here til tredje Rødders Egestorhed.

§. 43.

Uf Antagelsen i foregaaende Paragraph følger tillige, efter §. 16, at $b^4 + \beta b^2 + \gamma b + \delta = 0$; $b^3 + \frac{1}{2}\beta b + \frac{1}{4}\gamma = 0$ og $b^2 + \frac{1}{6}\beta = 0$. De tvende sidste giver os $b = c = d = -\frac{3\gamma}{4\beta}$, altsaa $a = \frac{9\gamma}{4\beta}$ og vi faae da $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = \left(a - \frac{9\gamma}{4\beta}\right)\left(a + \frac{3\gamma}{4\beta}\right)^3 = a^4 - \frac{27\gamma^2}{8\beta^2}a^2 - \frac{27\gamma^3}{8\beta^2}a - \frac{243\gamma^4}{256\beta^4} = 0$.

Uf Ligningerne $b^4 + \beta b^2 + \gamma b + \delta = 0$ og $b^2 + \frac{1}{6}\beta = 0$ uledes dernæst at $b = c = d = \frac{5\beta^2 - 36\delta}{36\gamma} = \frac{2\beta^2}{9\gamma}$, altsaa $a = -\frac{2\beta^2}{3\gamma}$, og derved bliver $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = \left(a + \frac{2\beta^2}{3\gamma}\right)\left(a - \frac{2\beta^2}{9\gamma}\right)^3 = a^4 - \frac{8\beta^4}{27\gamma^2}a^2 + \frac{64\beta^6}{729\gamma^3}a - \frac{16\beta^3}{2187\gamma^4} = 0$.

Da endeligen $8(b^4 + \beta b^2 + \gamma b + \delta) - 20(b^4 + \frac{1}{2}\beta b^2 + \frac{1}{4}\gamma b) + 12(b^4 + \frac{1}{6}\beta b^2) = 0$, findes heraf $3\gamma b + 8\delta = 0$, altsaa $b = c = d = -\frac{8\delta}{3\gamma}$ og $a = \frac{8\delta}{\gamma}$. Følgesligningen bliver $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = \left(a - \frac{8\delta}{\gamma}\right)\left(a + \frac{8\delta}{3\gamma}\right)^3 = a^4 - \frac{128\delta^2}{3\gamma^2}a^2 - \frac{4096\delta^3}{27\gamma^3}a - \frac{4096\delta^4}{27\gamma^4} = 0$.

At alt dette er rigtigt følger deraf at, efter foregaaende Paragraph, er $\gamma^2 = -\frac{8}{27}\beta^3$ og $\delta = -\frac{1}{12}\beta^2$.

Skulle i Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ alle Rødder være ligestore, vil det let sees at β, γ og δ blive Null og derfor $a = b = c = d = 0$. Var Ligningen derimod denne: $a^4 + \alpha a^3 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$, blev $-\frac{3}{8}\alpha^2 + \beta = 0$, $\frac{1}{8}\alpha^3 - \frac{1}{2}\alpha\beta + \gamma = 0$ og $-\frac{3}{8}\alpha^2 + \frac{1}{16}\alpha^2\beta - \frac{1}{4}\alpha\gamma + \delta = 0$, altsaa $\beta = \frac{3}{8}\alpha^2$, $\gamma = \frac{1}{16}\alpha^3$ og $\delta = \frac{1}{24}\alpha^4$. I Ligningen $a^4 + \alpha a^3 + \frac{3}{8}\alpha^2 a^2 + \frac{1}{16}\alpha^3 a + \frac{1}{24}\alpha^4 = 0$, bliver derfor $a = b = c = d = -\frac{1}{4}\alpha$.

§. 44.

Til Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ være, efter §. 23, den ene Rød $a = 'a + 'b + 'c = 'A$, som indsat giver os $('A)^4 + \beta ('A)^2 + \gamma 'A + \delta = 0$, det er, efter §. 8, $'A^4 + 4'A^3'B + 6'A^2B^2 + 12'A'a'b'c + \beta ('A^2 + 2'A'B) + \gamma 'A + \delta = 0$. Nu er, efter tredie Formel i §. 9, $'A^3B = 'A^2 \cdot 'A'B - 'a'b'c \cdot 'A$, hvorved ovenstaaende Ligning forvandles til $'A^4 + 4'A^2 \cdot 'A'B + 6'A^2B^2 + 8'a'b'c \cdot 'A + \beta 'A^2 + 2\beta 'A'B + \gamma 'A + \delta = 0$, hvoraf vi danne følgende 3 Ligninger: $4'A^2 \cdot 'A'B + 2\beta 'A'B = 0$; $8'a'b'c \cdot 'A + \gamma 'A = 0$ og $'A^4 + 6'A^2B^2 + \beta 'A^2 + \delta = 0$. Af de tvende første findes $'A^2 = -\frac{1}{2}\beta$ og $'a'b'c = -\frac{1}{8}\gamma$. Indsættes dernæst i den sidste $-2'A^2$ for β , udledes deraf at $\delta = 'A^4 - 2'A^2B^2$ og da tillige $\frac{1}{4}\beta^2 = 'A^4 + 2'A'B$, faae vi $'A^2B^2 = \frac{\gamma}{16}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta$. Følgeligen ere $'a^2, 'b^2$ og $'c^2$ Rødder til Ligningen

$$'a^6 + \frac{\gamma}{2}\beta 'a^4 + (\frac{\gamma}{16}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta) 'a^2 - \frac{\gamma}{64}\gamma^2 = 0$$

som, uagtet den er af 6te Grad, dog kan opløses som en cubisk Ligning. Sættes nemlig $'a^2 = ''a + ''b + ''c$; $'b^2 = ''a + ''b''b + ''b''c$; $'c^2 = ''a + ''b''b + ''b''c$; $''b = \sqrt[3]{'a + ''b}$; $''c = \sqrt[3]{'a - ''b}$ og $''b = \sqrt[3]{'a}$, bliver, efter §. 29,

$$''a = -\frac{1}{6}\beta$$

$$''a = \frac{1}{1728}\beta^3 + \frac{1}{128}\gamma^2 - \frac{1}{48}\beta\delta = \frac{1}{3456}(2\beta^3 + 27\gamma^2 - 72\beta\delta)$$

$$''a = (\frac{1}{1728}\beta^3 + \frac{1}{128}\gamma^2 - \frac{1}{48}\beta\delta)^2 - (\frac{1}{144}\beta^2 + \frac{1}{2}\delta)^3 = \frac{1}{3456} [(2\beta^3 + 27\gamma^2 - 72\beta\delta)^2 - 4(\beta^2 + 12\delta)^3].$$

For at bestemme Ligningens øvrige Rødder, kunne vi gaae frem paa denne Maade: Af Hoved-Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ udledes denne: $b^3 + ab^2 + (a^2 + \beta)b + a^3 + \beta a + \gamma = 0$; men $a = 'A$; $\beta = -'A^2$ og $\gamma = -8'a'b'c$, som indsat giver os $b^3 + 'Ab^2 + ('A^2 - 2'A'B)b - 'A^3 + 'A^2B - 2'a'b'c = 0$. For at lette Bestemmelsen af denne Lignings Rødder, kunne vi opløse dens sidste Led i sine Factorer. Vi finde

(6*)

da at $- 'A^3 + 'A^2B - 2 'a 'b 'c = - ('a - 'b - 'c) (- 'a + 'b - 'c) (- 'a - 'b + 'c)$
 og for saavidt b, c og d rationalt skulle kunne udtrykkes i $'a, 'b$ og $'c$ ville Factorerne af dette
 Product, eller deres Mængdefold, angive Værdien af dem. Ved nu tillige at tage Hensyn til
 Coefficienterne til b^2 og b , findes at Ligningen fyldestgjøres ved at sætte $b = 'a - 'b - 'c$;
 $c = - 'a + 'b - 'c$ og $d = - 'a - 'b + 'c$.

Da $'''a = - \frac{2}{3} \frac{\gamma}{\delta} 'd$, bliver $'''a = 0$ naar $'d = 0$, altsaa tillige $'''b = 0$;
 $'''b = ''c$; $'a^2 = ''a + 2''b$; $'b^2 = 'c^2 = ''a - ''b$ og derfor $a = 'a + 2'b$; $b = 'a - 2'b$;
 $c = d = - 'a$. Er omvendt $c = d$, bliver $'b = 'c$; $'b^2 = 'c^2$; $'''b = ''c$; $'''b = 0$,
 altsaa $'''a = 0$ og $'d = 0$. Hvilket Alt stemmer overens med hvad der er anfert i Slut-
 ningen af S. 39.

Anvendes Oplosningen i dette Paragraph paa Ligningen $d^4 + d^3 + d^2 + d + 1 = 0$,
 der er fremkommen ved at dividere $d^5 - 1 = 0$ med $d - 1$, findes de i S. 20 for
 d, d^2, d^3 og d^4 sidst angivne Værdier, dog i en noget forandret Orden.

§. 45.

I foregaaende Paragraph fandtes $'A^2 = - \frac{1}{2} \beta$ og $'a 'b 'c = - \frac{1}{8} \gamma$, hvoraf
 udledes at $'b^2 + 'c^2 = - 'a^2 - \frac{1}{2} \beta$ og $'b 'c = - \frac{\gamma}{8 'a}$. Derfor bliver

$$'b + 'c = \pm \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta - \frac{\gamma}{4 'a}} \quad \text{og} \quad 'b - 'c = \pm \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta + \frac{\gamma}{4 'a}}.$$

Lade vi her blot de øverste Tegne gjælde, kunne den biquadratiske Lignings Rødder ogsaa ud-
 trykkes saaledes:

$$a = 'a + \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta - \frac{\gamma}{4 'a}}; \quad b = 'a - \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta - \frac{\gamma}{4 'a}};$$

$$c = - 'a + \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta + \frac{\gamma}{4 'a}}; \quad d = - 'a - \sqrt{- 'a^2 - \frac{1}{2} \beta + \frac{\gamma}{4 'a}};$$

hvor vi for $'a$ kunne vælge hvilken som helst af de 6 Værdier, den har i Ligningen $'a^6 + \frac{1}{2} \beta 'a^4 + (\frac{1}{6} \beta^2 - \frac{1}{4} \delta) 'a^2 - \frac{1}{4} \gamma^2 = 0$. Herved høves den Uvisshed, som ellers finder Sted med
 Hensyn til de dobbelte Tegne $'a, 'b$ og $'c$ kunne have.

Det samme Resultat kunde ogsaa være udbragt paa andre Maader. Antages for
 det Første Hjælpe Ligningen at være $'a^6 + 'a 'a^4 + 'b 'a^2 + 'c = 0$, findes deraf
 $'b^4 + ('a^2 + 'a) 'b^2 + 'a^4 + 'a 'a^2 + 'c = 0$ eller, hvilket er det Samme, $'b^4 + ('a^2 + 'a) 'b^2$
 $- \frac{\gamma}{'a^2} = 0$. Dette giver $'b^2 = - \frac{1}{2} ('a^2 + 'a) + \sqrt{\frac{1}{4} ('a^2 + 'a)^2 + \frac{\gamma}{'a^2}}$;

'c² = - $\frac{1}{2}$ ('a² + 'a) - $\sqrt{\frac{1}{4}('a^2 + 'a)^2 + \frac{\gamma}{a}}$ og 'b'c = $\pm \frac{\sqrt{-\gamma}}{a}$ (hvor vi dog blot ville tage Hensyn til det øverste Tegn), altsaa ('b + 'c)² = 'b² + 2'b'c + 'c² = - 'a² - 'a + $\frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}$; 'b + 'c = $\pm \sqrt{-'a^2 - 'a + \frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}}$ og a = 'a + 'b + 'c = 'a $\pm \sqrt{-'a^2 - 'a + \frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}}$. Indsættes denne Værdie i Ligningen a⁴ + βa² + γa + δ = 0, bliver, efter behørig Reduction, 'a⁶ + 'a'a⁴ - $\frac{1}{4}(8\sqrt{-\gamma} + \gamma)'a^3$ - $\frac{1}{4}('a^2 - \beta'a + \delta)'a^2$ - ($\frac{1}{2}\beta - 'a$) $\sqrt{-\gamma} \cdot 'a + \gamma$ $\pm$ ($\frac{1}{2}\beta'a^3 - 'a'a^3 + \frac{1}{4}\gamma'a^2 + 2'a^2\sqrt{-\gamma}$) $\sqrt{-'a^2 - 'a + \frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}}$ = 0, og sammenlignes denne med 'a⁶ + 'a'a⁴ + 'β'a² + 'γ = 0, sees at Coefficienterne saavel til 'a³ og 'a som til Rod=Størrelsen forsvinde naar vi sætte 'α = $\frac{1}{2}\beta$ og $\sqrt{-\gamma} = -\frac{1}{2}\gamma$, altsaa 'γ = - $\frac{1}{64}\gamma^2$. Derved bliver 'β = $\frac{1}{16}\gamma^2 - \frac{1}{4}\delta$ og Hjælpe=Ligningen derfor den samme som tilførn.

Alf Ligningen a = 'a $\pm \sqrt{-'a^2 - 'a + \frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}}$ findes dernæst at a - 'a = $\pm \sqrt{-'a^2 - 'a + \frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}}$, altsaa tillige a² - 2a'a + 'a² = -'a² - a + $\frac{2\sqrt{-\gamma}}{a}$.

Multipliseres nu med 'a, udbringes, efter nogle Reductioner, denne Ligning 'a³ + $\frac{1}{2}('a^2 + 'a)'a$ = a'a² + $\sqrt{-\gamma}$, selgeligen, naar der atter kvadreres paa begge Sider, 'a⁶ + ('a² + 'a)'a⁴ + $\frac{1}{4}('a^4 + 2'a^2 + 'a^2)'a^2$ = a²'a⁴ + 2a'a² $\sqrt{-\gamma} - \gamma$ og naar alle Ledene overføres paa een Side, bliver 'a⁶ + 'a'a⁴ + ($\frac{1}{4}a^4 + \frac{1}{2}'a^2 - 2a\sqrt{-\gamma} + \frac{1}{4}'a^2$)'a² + 'γ = 0, som sammenlignet med 'a⁶ + 'a'a⁴ + 'β'a² + 'γ = 0, giver os 'β = $\frac{1}{4}a^4 + \frac{1}{2}'a^2 - 2a\sqrt{-\gamma} + \frac{1}{4}'a^2$ = ($\frac{1}{2}'a - \frac{1}{4}\beta$)a² - (2 $\sqrt{-\gamma} + \frac{1}{4}\gamma$)a + $\frac{1}{4}'a^2 - \frac{1}{4}\delta$. Men skal 'β kun være afhængig af Hoved=Ligningens Coefficienter, bliver $\frac{1}{2}'a - \frac{1}{4}\beta = 0$ og 2 $\sqrt{-\gamma} + \frac{1}{4}\gamma = 0$, altsaa 'α = $\frac{1}{2}\beta$; 'γ = - $\frac{1}{64}\gamma^2$ og 'β = $\frac{1}{16}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta$. For Resten som forhen.

§. 46.

Efter §. 44 er a = 'a + 'b + 'c; b = 'a - 'b - 'c; c = -'a + 'b - 'c og d = -'a - 'b + 'c, hvoraf igjen udledes at 'a = $\frac{1}{4}(a + b - c - d)$; 'b = $\frac{1}{4}(a - b + c - d)$ og 'c = $\frac{1}{4}(a - b - c + d)$. Antages nu 'a = 'd + 'e + 'f; 'b = 'd + 'b'e + b²'f og 'c = 'd + b²'e + b'f, findes deraf 'd = $\frac{1}{3}(a + 'b + 'c) = \frac{1}{12}(3a$

$$-b - c - d); 'e = \frac{1}{2} ('a + b^2'b + b^2'c) = \frac{1}{2} (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3});$$

$$'f = \frac{1}{2} ('a + b'b + b^2'c) = \frac{1}{2} (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3}); \text{ altsaa}$$

$$'a = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3})$$

$$'b = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} b (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} b^2 (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3})$$

$$'c = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} b^2 (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} b (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3})$$

Nu er

$$b (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) = -b + 2c - d + (b - d) \sqrt{-3}$$

$$b^2 (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3}) = -b + 2c - d - (b - d) \sqrt{-3}$$

$$b (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3}) = -b - c + 2d + (b - c) \sqrt{-3}$$

$$b^2 (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) = -b - c + 2d - (b - c) \sqrt{-3}$$

Derfor bliver ogsaa

$$'a = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3})$$

$$'b = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (-b + 2c - d + (b - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-b + 2c - d - (b - d) \sqrt{-3})$$

$$'c = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (-b - c + 2d - (b - c) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-b - c + 2d + (b - c) \sqrt{-3})$$

Her ere 'b og 'c fremkomne af 'a ved at ombytte b først med c og derpaa med d. Ombyttes dernæst a og b, a og c, a og d, faae vi de Værdier for 'a, 'b og 'c, der høre til Rødderne b, c og d. Den biqvadratiske Lignings Rødder kunne derfor udtrykkes som Functioner af Rødderne selv paa denne Maade:

$$a = \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (2b - c - d + (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2b - c - d - (c - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (-b + 2c - d - (b - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-b + 2c - d + (b - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (3a - b - c - d) + \frac{1}{2} (-b - c + 2d - (b - c) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-b - c + 2d + (b - c) \sqrt{-3})$$

$$b = \frac{1}{2} (-a + 3b - c - d) + \frac{1}{2} (2a - c - d + (c - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2a - c - d - (c - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a + 3b - c - d) + \frac{1}{2} (-a + 2c - d - (a - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a + 2c - d + (a - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a + 3b - c - d) + \frac{1}{2} (-a - c + 2d - (a - c) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a - c + 2d + (a - c) \sqrt{-3})$$

$$c = \frac{1}{2} (-a - b + 3c - d) + \frac{1}{2} (-a + 2b - d + (a - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a + 2b - d - (a - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a - b + 3c - d) + \frac{1}{2} (2a - b - d - (b - d) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2a - b - d + (b - d) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a - b + 3c - d) + \frac{1}{2} (-a - b + 2d + (a - b) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a - b + 2d - (a - b) \sqrt{-3})$$

$$d = \frac{1}{2} (-a - b - c + 3d) + \frac{1}{2} (-a + 2b - c - (a - c) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a + 2b - c + (a - c) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a - b - c + 3d) + \frac{1}{2} (-a - b + 2c + (a - b) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (-a - b + 2c - (a - b) \sqrt{-3})$$

$$+ \frac{1}{2} (-a - b - c + 3d) + \frac{1}{2} (2a - b - c - (b - c) \sqrt{-3}) + \frac{1}{2} (2a - b - c + (b - c) \sqrt{-3})$$

I Øvrigt bliver her $a = 'a + 'b + 'c$; $b = 'a - 'c - 'b$; $c = -'c + 'b - 'a$
og $d = -'b - 'a + 'c$; altsaa, paa Ordenen nær, de samme som forhen.

Endeligen kunne vi ogsaa af disse Udtryk for Rødderne bestemme Værdierne af "a, a'" og "'a.

§. 47.

I §. 44 saae vi at naar den biquadratistfe Ligning havde tvende ligestore Rødder, var det samme Tilfældet med dens Hjælpe=Ligning. Vi ville nu søge at opløse den første ved at forudsætte denne Overensstemmelse imellem Røddernes Ligestorhed. Har altsaa Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ tvende ligestore Rødder, f. Ex. c og d, da er baade $c^4 + \beta c^2 + \gamma c + \delta = 0$ og $4c^3 + 2\beta c + \gamma = 0$. Multipliceres den sidste med c og fra Productet drages den første, bliver $3c^4 + \beta c^2 - \delta = 0$, hvoraf $c^2 = -\frac{1}{3}\beta \pm \frac{1}{3}\sqrt{\beta^2 + 12\delta}$, eller, naar vi blot tage Hensyn til det øverste Tegns, $c^2 = -\frac{1}{3}\beta + \frac{1}{3}\sqrt{\beta^2 + 12\delta}$, altsaa $c^4 = \frac{1}{9}\beta^2 + \frac{2}{3}\delta - \frac{2}{9}\beta\sqrt{\beta^2 + 12\delta}$ og $c^6 = -\frac{2}{27}(\beta^2 + 3\delta)\sqrt{\beta^2 + 12\delta}$. Tillige er, efter §. 39, i det antagne Tilfælde, $a^2 + 2ca + 3c^2 + \beta = 0$ og derfor $a = -c + \sqrt{-2c^2 - \beta}$ og $b = -c - \sqrt{-2c^2 - \beta}$.

Er dernæst Hjælpe=Ligningen denne $'a^6 + 'a'a^4 + '\beta'a^2 + '\gamma = 0$, i hvilken $'b^2 = 'c^2$ og $'b = 'c$, da bliver $'a = -'a^2 - 2b^2$; $'\beta = 2'a^2'b^2 + 'b^4$ og $'\gamma = -'a^2'b^4$. Antages videre $a = 'a + 'b + 'c = 'a + 2'b$ og denne Værdie sammenlignes med den ovenfor angivne $a = -c + \sqrt{-2c^2 - \beta}$, da kunne vi sætte $'a = -c$ og $2'b = \sqrt{-2c^2 - \beta}$, hvilket giver os $'a^2 = c^2$ og $'b^2 = -\frac{1}{2}c^2 - \frac{1}{4}\beta$. Følgelig bliver $'a = \frac{1}{2}\beta$; $'\beta = -\frac{3}{4}c^4 - \frac{1}{4}\beta c^2 + \frac{1}{18}\beta^2 = \frac{1}{18}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta$ og $'\gamma = -\frac{1}{4}c^6 - \frac{1}{4}\beta c^4 - \frac{1}{18}\beta^2 c^2 = -\frac{1}{64}\gamma^2$. Hjælpe=Ligningen bliver altsaa denne: $a^6 + \frac{1}{2}\beta c^4 + (\frac{1}{18}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta) c^2 - \frac{1}{64}\gamma^2 = 0$, som tilførn.

§. 48.

Efter Euler ere Rødderne til Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$ følgende: $a = 'a + 'b + 'c$; $b = c^2'a + c^4'b + c^6'c = c^2'a + 'b + c^2'c = -'a + 'b - 'c$; $c = c'a + c^2'b + c^3'c = 'a\sqrt{-1} - 'b - 'c\sqrt{-1}$ og $d = c^3'a + c^6'b + c^9'c = c^3'a + c^2'b + c'c = -'a\sqrt{-1} - 'b + 'c\sqrt{-1}$, hvilke dog, for Sammenligningens Skyld, her ere satte i en anden Orden. Af Værdierne for A^2 og A^3 udledes dernæst Ligningerne $'b^2 + 2'a'c = -\frac{1}{2}\beta$ og $(a^2 + 'c^2) b = -\frac{1}{4}\gamma$, som give os

$$'a = \frac{1}{2} \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4'b}} + \frac{1}{2} \sqrt{'b^2 + \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4'b}}$$

$$'c = \frac{1}{2} \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4'b}} - \frac{1}{2} \sqrt{'b^2 + \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4'b}}$$

Deraf findes

$$a = 'b + \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4}'b}; \quad b = 'b - \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta - \frac{\gamma}{4}'b}$$

$$c = -'b + \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta + \frac{\gamma}{4}'b}; \quad d = -'b - \sqrt{-'b^2 - \frac{1}{2}\beta + \frac{\gamma}{4}'b}.$$

Uf Værdien for A^4 uledes videre Ligningen $'a^4 + 'b^4 + 12'a'b^2'c + 6'a^2'c^2 + 'c^4 = \frac{1}{2}\beta^2 - \delta$ og indsættes heri de ovenfor fundne Værdier af $'a$ og $'c$, fremkommer, efter behørig Reduction, denne Ligning $'b^6 + \frac{1}{2}\beta'b^4 + (\frac{1}{16}\beta^2 - \frac{1}{4}\delta)'b^2 - \frac{1}{64}\gamma^2 = 0$ og Opføsningen giver følgelig det samme Resultat som den i S. 45, hvor $'a$ har samme Betydning som $'b$ har her.

Vilde vi have opløst Ligningen ved at danne en Hjælpe-Ligning for $'a$, $'b$ og $'c$, da kunde vi af de fundne Værdier for $'a$ og $'c$ have bestemt $'A^4$, $'A^8$ og $'a^4'b^4'c^4$, og vi havde saaledes faaet en Ligning af 12te Grad, der vel kunde opløses som en cubisk Ligning, men hvis Coefficienter dog maatte uledes af Ligningen for $'b$. Opføsningen var derved bleven vanskeligere end den anførte.

§. 49.

Ville vi anvende den Schirnhauenske Opføsnings-Methode paa Ligningen $a^4 + \beta a^2 + \gamma a + \delta = 0$, sættes

$$a^3 + na^2 + oa + p = 'a; \quad b^3 + nb^2 + ob + p = 'b = c^2'a;$$

$$c^3 + nc^2 + oc + p = 'c = c'a; \quad d^3 + nd^2 + od + p = 'd = c^3'a.$$

Drages her den 2^{den}, 3^{die} og 4de Ligning fra den 1te og Differentserne divideres med $a - b$, $a - c$ og $a - d$, bliver

$$a^2 + ab + b^2 + n(a + b) + o = \frac{1 - c^2}{a - b}'a$$

$$a^2 + ac + c^2 + n(a + c) + o = \frac{1 - c}{a - c}'a$$

$$a^2 + ad + d^2 + n(a + d) + o = \frac{1 - c^3}{a - d}'a$$

Drages dernæst den 2^{den} og 3^{die} af disse Ligninger fra den 1te og Differentserne divideres med $b - c$ og $b - d$, bliver

$$a + b + c + n = \frac{(b - c) - c^2(a - c) + c(a - b)}{(a - b)(a - c)(b - c)}'a = -d + n$$

$$a + b + d + n = \frac{(b - d) - c^2(a - d) + c^3(a - b)}{(a - b)(a - d)(b - d)}'a = -c + n.$$

Drages endeligen den sidste af disse fra den første og Forskjellen divideres med $c - d$, findes, efter behørig Reduction,

$$1 = \frac{(b-c)(b-d)(c-d) - c^2(a-c)(a-d)(c-d) + c(a-b)(a-d)(b-d) - c^3(a-b)(a-c)(b-c)}{(a-b)(a-c)(a-d)(b-c)(b-d)(c-d)}, a$$

altså

$$'a = \frac{(a-b)(a-c)(a-d)(b-c)(b-d)(c-d)}{(b-c)(b-d)(c-d) - c^2(a-c)(a-d)(c-d) + c(a-b)(a-d)(b-d) - c^3(a-b)(a-c)(b-c)}$$

Man er, efter §. 39, $(a-b)(a-c)(a-d)(b-c)(b-d)(c-d) = \pm \sqrt{\delta}$ og sættes $(b-c)(b-d)(c-d) = e$; $-(a-c)(a-d)(c-d) = f$; $(a-b)(a-d)(b-d) = g$ og $-(a-b)(a-c)(b-c) = h$, bliver

$$'a = \frac{\pm \sqrt{\delta}}{e + c^2 f + c g + c^3 h}$$

Heraf findes igjen

$$u = \frac{ae + c^2 bf + c c g + c^3 dh}{e + c^2 f + c g + c^3 h}$$

$$o = \frac{(a^2 + \beta) e + c^2 (b^2 + \beta) f + c (c^2 + \beta) g + c^3 (d^2 + \beta) h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} \\ = \frac{a^2 e + c^2 b^2 f + c c^2 g + c^3 d^2 h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} + \beta$$

$$p = \frac{(a^3 + \beta a + \gamma) e + c^2 (b^3 + \beta b + \gamma) f + c (c^3 + \beta c + \gamma) g + c^3 (d^3 + \beta d + \gamma) h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} \\ = \frac{a^3 e + c^2 b^3 f + c c^3 g + c^3 d^3 h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} + \beta n + \gamma.$$

Sættes her $\frac{a^2 e + c^2 b^2 f + c c^2 g + c^3 d^2 h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} = 'o$; $\frac{a^3 e + c^2 b^3 f + c c^3 g + c^3 d^3 h}{e + c^2 f + c g + c^3 h} = 'p$ og i

Analogie hermed $\frac{ae + c^2 bf + c c g + c^3 dh}{e + c^2 f + c g + c^3 h} = 'n$, bliver

$$a^3 + \beta a + \gamma + 'n (a^2 + \beta) + 'o a + 'p = 'a$$

$$b^3 + \beta b + \gamma + 'n (b^2 + \beta) + 'o b + 'p = c^2 'a$$

$$c^3 + \beta c + \gamma + 'n (c^2 + \beta) + 'o c + 'p = c a$$

$$d^3 + \beta d + \gamma + 'n (d^2 + \beta) + 'o d + 'p = c^3 'a.$$

Tages disse Ligningers Sum, bliver $A^3 + \beta A + 4\gamma + 'n (A^2 + 4\beta) + 'o A + 4'p = 0$, hvoraf udledes at $'p = -\frac{1}{4}\gamma - \frac{1}{2}\beta'n$. Ved dernæst at tage Summen af Ligningernes Quadrater, Cuber og Biquadrater, kunde man bestemme Ligninger for $'n$, $'o$, $'p$ og $'a$; men da disse ikke letteligen kunne opløses efter det Foregaaende, ville vi søge at gjere Bestemmelsen paa en anden Maade. Dog ville vi først søge en Ligning for e , f , g og h .

Da $e = \pm 'A^{-1} \sqrt{\delta}$; $f = \pm 'B^{-1} \sqrt{\delta}$; $g = \pm 'C^{-1} \sqrt{\delta}$ og $h = \pm 'D^{-1} \sqrt{\delta}$, uledes af §. 39, sammenlignet med §. 14, at $E = 0$; $E^2 = -2'\beta$; $E^3 = \mp 3'a \sqrt{\delta}$ og $efgh = \delta$. Ligningen for e, f, g og h bliver derfor denne: $e^4 + \beta e^2 \pm 'a \sqrt{\delta} \cdot e + \delta = 0$.

§. 50.

Af Formerne for $'n, 'o, 'p$ og $'a$ sees at hver af dem maae have 6 Værdier, hvilke erholdes ved Omfættningen af c, c^2 og c^3 . Betegnes nu de Værdier, der fremkomme ved i $'n, 'o, 'p$ og $'a$ at ombytte c og c^3 , med $"n, "o, "p$ og $"a$, da bliver

$$'n = \frac{ae + c^2bf + c^3eg + cdh}{e + c^2f + c^3g + ch}; \quad 'o = \frac{a^2e + c^2b^2f + c^3e^2g + cd^2h}{e + c^2f + c^3g + ch};$$

$$'p = \frac{a^3e + c^2b^2f + c^3e^3g + cd^3h}{e + c^2f + c^3g + ch}; \quad 'a = \frac{\pm \sqrt{\delta}}{e + c^2f + c^3g + ch};$$

og tillige er

$$a^3 + \beta a + \gamma + 'n(a^2 + \beta) + 'oa + 'p = 'a$$

$$b^3 + \beta b + \gamma + 'n(b^2 + \beta) + 'ob + 'p = c^2'a$$

$$c^3 + \beta c + \gamma + 'n(c^2 + \beta) + 'oc + 'p = c^3'a$$

$$d^3 + \beta d + \gamma + 'n(d^2 + \beta) + 'od + 'p = c'a.$$

Tages her Forskjellen imellem Ligningerne for $'a$ og $"a$, findes $('n - "n)(a^2 + \beta) + ('o - "o)a + 'p - "p = 'a - "a$ og da $'p = -\frac{1}{4}\gamma - \frac{1}{2}\beta'n$ og $"p = -\frac{1}{4}\gamma - \frac{1}{2}\beta'n$, bliver $'p - "p = -\frac{1}{2}\beta('n - "n)$, som indsat giver os $('n - "n)(a^2 + \frac{1}{2}\beta) + ('o - "o)a = 'a - "a$, altsaa

$$a^2 + \frac{'o - "o}{'n - "n} a + \frac{1}{2}\beta = \frac{'a - "a}{'n - "n}$$

eller, ved at sætte $\frac{'o - "o}{'n - "n} = q$

$$a^2 + qa + \frac{1}{2}\beta = \frac{'a - "a}{'n - "n}. \quad \text{Paa samme Maade findes}$$

$$b^2 + qb + \frac{1}{2}\beta = \frac{c^2'a - c^2'a}{'n - "n}$$

$$c^2 + qc + \frac{1}{2}\beta = \frac{c'a - c^3'a}{'n - "n}$$

$$d^2 + qd + \frac{1}{2}\beta = \frac{c^3'a - c'a}{'n - "n}.$$

Summen af disse Ligningers Cuber bliver $A^6 + 3qA^5 + 3q^2A^4 + q^3A^3 + \frac{3}{2}\beta A^4 + 3\beta qA^3 + \frac{3}{2}\beta q^2A^2 + \frac{3}{4}\beta^2A^2 + \frac{3}{4}\beta^2qA + \frac{1}{2}\beta^3 = 0$, hvorfra denne cubiske Ligning for q udledes: $q^3 - \frac{\beta^2 - 4\delta}{\gamma} q^2 - 2\beta q - \gamma = 0$ og Værdien af q kan saaledes af det Foregaaende bestemmes.

Tages videre Summen af Ligningernes Quadrater, udledes deraf $\frac{a''a}{(n''-n)^2} = \frac{1}{4}\beta q^2 + \frac{3}{4}\gamma q - \frac{1}{8}\beta^2 + \frac{1}{2}\delta$.

Ordnes dernæst Ligningerne først paa denne Maade: $a^2 + qa = \frac{a''-a}{n''-n} - \frac{1}{2}\beta$; o. s. v., da findes Summen af deres Biquadrater at være

$$A^8 + 4qA^7 + 6q^2A^6 + 4q^3A^5 + q^4A^4 = \frac{4(a^4 + 6a^2a''^2 + a''^4)}{(n''-n)^4} - \frac{12\beta a''a}{(n''-n)^2} + \frac{1}{4}\beta^2$$

hvoraf igjen udledes

$$\frac{a^2 + a''^2}{(n''-n)^2} = \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 - (2\beta^3 - \frac{9}{4}\gamma^2 - 8\beta\delta)q^2 - (4\beta^2\gamma - 4\gamma\delta)q - 2\beta\gamma^2}$$

eller, da $-2\beta\gamma q^3 + (2\beta^3 - 8\beta\delta)q^2 + 4\beta^2\gamma q + 2\beta\gamma^2 = 0$,

$$\frac{a^2 + a''^2}{(n''-n)^2} = \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q}$$

Deraf og af Værdien for $\frac{a''a}{n''-n^2}$ findes dernæst

$$\begin{aligned} \frac{a}{n''-n} &= \pm \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1}{2}\beta q^2 + \frac{3}{2}\gamma q - \frac{1}{4}\beta^2 + \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \\ &\quad \pm \frac{1}{2} \sqrt{-\frac{1}{2}\beta q^2 - \frac{3}{2}\gamma q + \frac{1}{4}\beta^2 - \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \\ \frac{a''}{n''-n} &= \pm \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1}{2}\beta q^2 + \frac{3}{2}\gamma q - \frac{1}{4}\beta^2 - \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \\ &\quad \mp \frac{1}{2} \sqrt{-\frac{1}{2}\beta q^2 - \frac{3}{2}\gamma q + \frac{1}{4}\beta^2 - \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \end{aligned}$$

hvoraf endeligen udledes

$$\begin{aligned} \frac{a''-a}{n''-n} &= \pm \sqrt{-\frac{1}{2}\beta q^2 - \frac{3}{2}\gamma q + \frac{1}{4}\beta^2 - \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \\ \frac{a+a''}{n''-n} &= \pm \sqrt{\frac{1}{2}\beta q^2 + \frac{3}{2}\gamma q - \frac{1}{4}\beta^2 + \delta} \pm \sqrt{\frac{1}{4}(\beta^2 - 4\delta)q^4 + \frac{3}{2}\beta\gamma q^3 + \frac{9}{4}\gamma^2 q^2 + 4\gamma\delta q} \end{aligned}$$

eller, for Northeds Eftyd,

$$\frac{a''-a}{n''-n} = \pm \sqrt{-r \pm s} \quad \text{og} \quad \frac{a+a''}{n''-n} = \pm \sqrt{r \pm s}$$

Ved Indsættelsen af disse Værdier faae vi følgende Ligninger

$$a^2 + qa = -\frac{1}{2}\beta \pm \sqrt{-r \pm \delta}$$

$$b^2 + qb = -\frac{1}{2}\beta \mp \sqrt{-r \pm \delta}$$

$$c^2 + qc = -\frac{1}{2}\beta \pm \sqrt{-r \mp \delta}$$

$$d^2 + qd = -\frac{1}{2}\beta \mp \sqrt{-r \mp \delta}$$

hvoraf sees at een af disse Ligninger, f. Ex. den første, indeholder Værdierne af alle Hovedligningens Rødder, og derfor bliver

$$a = -\frac{1}{2}q \pm \sqrt{\frac{1}{4}q^2 - \frac{1}{2}\beta \pm \sqrt{-r \pm \delta}}$$

$$b = -\frac{1}{2}q \pm \sqrt{\frac{1}{4}q^2 - \frac{1}{2}\beta - \sqrt{-r \pm \delta}}$$

$$c = -\frac{1}{2}q \pm \sqrt{\frac{1}{4}q^2 - \frac{1}{2}\beta \pm \sqrt{-r - \delta}}$$

$$d = -\frac{1}{2}q \pm \sqrt{\frac{1}{4}q^2 - \frac{1}{2}\beta - \sqrt{-r - \delta}}$$

At kun een af de tvende Værdier for hver Rod i Almindelighed kan gjælde, følger af §. 22.

§. 51.

For at hense den Eschirnhauseuske Oplosnings-Mothode til den i §. 44 fundne, kunne vi gaae saaledes frem: Af det Foregaaende følger at

$$'n - ''n = \frac{-2c((a-c)eg - (a-d)eh - (b-c)fg + (b-d)fh)}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)} = \frac{\mp 4c(a+b-c-d)\sqrt{\delta}}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)}$$

$$'o - ''o = \frac{-2c((a^2-c^2)eg - (a^2-d^2)eh - (b^2-c^2)fg + (b^2-d^2)fh)}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)} = \frac{\mp 8c(ab-cd)\sqrt{\delta}}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)}$$

$$'a - ''a = \frac{\mp 2c(g-h)\sqrt{\delta}}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)} = \frac{\mp 2c(a-b)((a-d)(b-d) + (a-c)(b-c))\sqrt{\delta}}{e^2 + f^2 + g^2 + h^2 - 2(ef + gh)}$$

Altsaa bliver

$$\frac{'o - ''o}{'n - ''n} = q = \frac{2(ab-cd)}{a+b-c-d}$$

$$\frac{'a - ''a}{'n - ''n} = \frac{(a-b)((a-d)(b-d) + (a-c)(b-c))}{2(a+b-c-d)}$$

Da dernæst $a+b+c+d=0$, bliver $a+b=-c-d$, altsaa tillige $a^2 - 2ab + b^2 = c^2 + 2cd + d^2$ og $a^2 + 2ab + b^2 - c^2 - 2cd - d^2 = 0$. Nu er $a^2 - 2ab + b^2 - c^2 + 2cd - d^2 = (a-b+c-d)(a-b-c+d)$, som draget fra giver $4ab - 4cd = -(a-b+c-d)(a-b-c+d)$ og $ab - cd = -\frac{1}{4}(a-b+c-d)(a-b-c+d)$, hvoraf følger at $q = \frac{-(a-b+c-d)(a-b-c+d)}{2(a+b-c-d)}$.

Tages her 'a, 'b og 'c i den Betydning de have i §. 44, da er, efter §. 46, $a + b - c - d = 4'a$; $a - b + c - d = 4'b$ og $a - b - c + d = 4'c$. Tillige bliver $a - b = 2(b + 'c)$; $a - c = 2(a + 'c)$; $a - d = 2(a + 'b)$; $b - c = 2(a - 'b)$; $b - d = 2(a - 'c)$ og $c - d = 2(b - 'c)$. Ved Indsættelsen af disse Værdier findes $q = -\frac{2'b'c}{'a}$ og $\frac{'a - a''}{n - n''} = \frac{2(b + 'c)(a^2 - 'b'c)}{'a}$. Vi have saaledes Ligningen $a^2 - \frac{2'b'c}{'a}a = -\frac{1}{2}\beta + \frac{2(b + 'c)(a^2 - 'b'c)}{'a}$ (I). Ombyttes heri b og c, følgerigen ogsaa 'a og 'b,

bliver $a^2 - \frac{2'a'c}{'b}a = -\frac{1}{2}\beta + \frac{2(a + 'c)(b^2 - 'a'c)}{'b}$ (II), og ombyttes atter heri c og d,

altsaa tillige 'b og 'c, findes $a^2 - \frac{2'a'b}{'c}a = -\frac{1}{2}\beta + \frac{2(a + 'b)(c^2 - 'a'b)}{'c}$ (III).

Tages nu Forskjellen imellem tvende af disse Ligninger, hvilkesomhelst, udledes deraf at $a = 'a + 'b + 'c$. Det samme Resultat vilde ogsaa være udbragt ved at tage I + b . II + b² . III eller I + b² . II + b . III.

Behandles Ligningerne for b, c og d paa samme Maade, findes $b = 'a - 'b - 'c$; $c = -'a + 'b - 'c$ og $d = -'a - 'b + 'c$. Opløsningen bliver for Resten den samme som tilforn.

V. Om de bestemte Bogstav-Ligninger af 5te Grad.

§. 52.

For af den almindelige Ligning af 5te Grad $a^5 + aa^4 + \beta a^3 + \gamma a^2 + da + \varepsilon = 0$, hvis Rødder ere a, b, c, d og e, at bortskaffe det 2^{det} Led, sættes, efter §. 18, $a = \dot{a} - \frac{1}{5}a$ og vi faae da $\dot{a}^5 - (\frac{2}{5}a^2 - \beta)\dot{a}^3 + (\frac{4}{25}a^3 - \frac{3}{5}a\beta + \gamma)\dot{a}^2 - (\frac{1}{125}a^4 - \frac{3}{25}a^2\beta + \frac{2}{5}a\gamma - \delta)\dot{a} + \frac{1}{3125}a^5 - \frac{1}{125}a^3\beta + \frac{1}{25}a^2\gamma - \frac{1}{5}a\delta + \varepsilon = 0$ eller, for Kortheds Skyld, $\dot{a}^5 + \beta\dot{a}^3 + \gamma\dot{a}^2 + \delta\dot{a} + \varepsilon = 0$, hvis Rødder ere $\dot{a}$, $\dot{b}$, $\dot{c}$, $\dot{d}$ og $\dot{e}$. Vi ville imidlertid i det Følgende betjene os af den simplere Betegning $a^5 + \beta a^3 + \gamma a^2 + da + \varepsilon = 0$ og blot erindre at om α beholdes, maae $-\frac{2}{5}a^2 + \beta$ sættes for β , $\frac{4}{25}a^3 - \frac{3}{5}a\beta + \gamma$ for γ , $-\frac{1}{125}a^4 + \frac{3}{25}a^2\beta - \frac{2}{5}a\gamma + \delta$ for δ og $\frac{1}{3125}a^5 - \frac{1}{125}a^3\beta + \frac{1}{25}a^2\gamma - \frac{1}{5}a\delta + \varepsilon$ for ε .

For denne ligning bliver dernæst

$${}^{\prime}A = 5a^4 + 3\beta a^2 + 2\gamma a + \delta = (a-b)(a-c)(a-d)(a-e)$$

$${}^{\prime}B = 5b^4 + 3\beta b^2 + 2\gamma b + \delta = (b-a)(b-c)(b-d)(b-e)$$

$${}^{\prime}C = 5c^4 + 3\beta c^2 + 2\gamma c + \delta = (c-a)(c-b)(c-d)(c-e)$$

$${}^{\prime}D = 5d^4 + 3\beta d^2 + 2\gamma d + \delta = (d-a)(d-b)(d-c)(d-e)$$

$${}^{\prime}E = 5e^4 + 3\beta e^2 + 2\gamma e + \delta = (e-a)(e-b)(e-c)(e-d)$$

hvoraf

$${}^{\prime}A + {}^{\prime}B + {}^{\prime}C + {}^{\prime}D + {}^{\prime}E = 5A^4 + 3\beta A^2 + 2\gamma A + 5\delta = 4\beta^2 - 15\delta.$$

Da videre

$$\begin{aligned} {}^{\prime}A^2 &= 25a^8 + 30\beta a^6 + 20\gamma a^5 + (9\beta^2 + 10\delta)a^4 + 12\beta\gamma a^3 + (4\gamma^2 + 6\beta\delta)a^2 + 4\gamma\delta a + \delta^2 \\ &= (4\beta^2 - 15\delta)a^4 + (12\beta\gamma - 25\epsilon)a^3 + (9\gamma^2 + \beta\delta)a^2 + (9\gamma\delta - 5\beta\epsilon)a + \delta^2 + 5\gamma\epsilon \end{aligned}$$

bliver

$$\begin{aligned} {}^{\prime}A^2 + {}^{\prime}B^2 + {}^{\prime}C^2 + {}^{\prime}D^2 + {}^{\prime}E^2 &= (4\beta^2 - 15\delta)A^4 + (12\beta\gamma - 25\epsilon)A^3 + (9\gamma^2 + \beta\delta)A^2 \\ &+ (9\gamma\delta - 5\beta\epsilon)A + 5\delta^2 + 25\gamma\epsilon = 8\beta^4 - 54\beta\gamma^2 - 48\beta^2\delta + 65\delta^2 + 100\gamma\epsilon. \end{aligned}$$

Med lignende Fremgangs Maade findes

$$\begin{aligned} {}^{\prime}A^3 + {}^{\prime}B^3 + {}^{\prime}C^3 + {}^{\prime}D^3 + {}^{\prime}E^3 &= 16\beta^6 - 312\beta^3\gamma^2 + 81\gamma^4 - 144\beta^4\delta + 864\beta\gamma^2\delta \\ &+ 384\beta^2\delta^2 - 255\delta^3 + 720\beta^2\gamma\epsilon - 1350\gamma\delta\epsilon - 375\beta\epsilon. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} {}^{\prime}A^4 + {}^{\prime}B^4 + {}^{\prime}C^4 + {}^{\prime}D^4 + {}^{\prime}E^4 &= 32\beta^8 - 1232\beta^5\gamma^2 + 1890\beta^2\gamma^4 - 384\beta^6\delta \\ &+ 6960\beta^3\gamma^2\delta - 1620\gamma^4\delta + 1600\beta^4\delta^2 - 8640\beta\gamma^2\delta^2 - 2560\beta^2\delta^3 + 1025\delta^4 \\ &+ 3040\beta^4\gamma\epsilon - 5400\beta\gamma^3\epsilon - 14400\beta^2\gamma\delta\epsilon + 11000\gamma\delta^2\epsilon - 2000\beta^3\epsilon^2 + 5000\gamma^2\epsilon^2 \\ &+ 7500\beta\delta\epsilon^2. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} {}^{\prime}A^5 + {}^{\prime}B^5 + {}^{\prime}C^5 + {}^{\prime}D^5 + {}^{\prime}E^5 &= 64\beta^{10} - 4080\beta^7\gamma^2 + 15660\beta^4\gamma^4 - 3645\beta\gamma^6 \\ &- 960\beta^8\delta + 35040\beta^5\gamma^2\delta - 50220\beta^2\gamma^4\delta + 5440\beta^6\delta^2 - 92160\beta^3\gamma^2\delta^2 + 19440\gamma^4\delta^2 \\ &- 14080\beta^4\delta^3 + 69120\beta\gamma^2\delta^3 + 15360\beta^2\delta^4 - 4095\delta^5 + 10400\beta^6\gamma\epsilon - 58320\beta^3\gamma^3\epsilon \\ &+ 7290\gamma^5\epsilon - 80160\beta^4\gamma\delta\epsilon + 129600\beta\gamma^3\delta\epsilon + 172800\beta^2\gamma\delta^2\epsilon - 74250\gamma\delta^3\epsilon - 6960\beta^5\epsilon^2 \\ &+ 81000\beta^2\gamma^2\epsilon^2 + 48000\beta^3\delta\epsilon^2 - 101250\gamma^2\delta\epsilon^2 - 80625\beta\delta^2\epsilon^2 - 50000\beta\gamma\epsilon^3 + 31250\epsilon^4 \end{aligned}$$

Deraf findes

$${}^{\prime}\alpha = -4\beta^2 + 15\delta; \quad {}^{\prime}\beta = 4\beta^4 + 27\beta\gamma^2 - 36\beta^2\delta + 80\delta^2 - 50\gamma\epsilon;$$

$$\begin{aligned} {}^{\prime}\gamma &= -4\beta^3\gamma^2 - 27\gamma^4 + 12\beta^4\delta + 117\beta\gamma^2\delta - 88\beta^2\delta^2 + 160\delta^3 - 40\beta^2\gamma\epsilon - 300\gamma\delta\epsilon \\ &+ 125\beta\epsilon; \quad {}^{\prime}\delta = 0; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} {}^{\prime}\epsilon &= 4\beta^3\gamma^2\delta^2 + 27\gamma^4\delta^2 - 16\beta^4\delta - 144\beta\gamma^2\delta^3 + 128\beta^2\delta^4 - 256\delta^5 - (16\beta^3\gamma^3 + 108\gamma^5 \\ &- 72\beta^4\gamma\delta - 630\beta\gamma^3\delta + 560\beta^2\gamma\delta^2 - 1600\gamma\delta^3)\epsilon - (108\beta^5 + 825\beta^2\gamma^2 - 900\beta^3\delta \\ &+ 2250\gamma^2\delta + 2000\beta\delta^2)\epsilon^2 + 3750\beta\gamma\epsilon^3 - 3125\epsilon^4. \end{aligned}$$

Eigningen for 'A, 'B, 'C, 'D og 'E bliver derfor

$$\begin{aligned} & 'A^5 - (4\beta^2 - 15\delta) 'A^4 + (4\beta^3 + 27\beta\gamma^2 - 36\beta^2\delta + 80\delta^2 - 50\gamma\epsilon) 'A^3 - (4\beta^3\gamma^3 + 27\gamma^4 \\ & - 12\beta^4\delta - 117\beta\gamma^2\delta + 88\beta^2\delta^2 - 160\delta^3 + 40\beta^2\gamma\epsilon + 300\gamma\delta\epsilon - 125\beta\epsilon^2) 'A^2 \\ & + 4\beta^3\gamma^2\delta^2 + 27\gamma^4\delta^2 - 16\beta^4\delta - 144\beta\gamma^2\delta^3 + 128\beta^2\delta^4 - 256\delta^5 - (16\beta^3\gamma^3 + 108\gamma^4 \\ & - 72\beta^4\gamma\delta - 630\beta\gamma^3\delta + 560\beta^2\gamma\delta^2 - 1600\gamma\delta^3) \epsilon - (108\beta^5 + 825\beta^2\gamma^2 - 900\beta^3\delta \\ & + 2250\gamma^2\delta + 2000\beta\delta^2) \epsilon^2 + 3750\beta\gamma\epsilon^3 - 3125\epsilon^4 = 0. \end{aligned}$$

Heraf følger at Betingelsen for tvende Rødders Egestorhed i Eigningen af 5te Grad er den at $\epsilon = 0$ og denne Function maae derfor i de almindelige Udtryk for Eigningens Rødder findes paa en saadan Maade at naar den bliver $= 0$, tvende Rødder da blive ligestore. Da dernæst $\epsilon = (a-b)^2(a-c)^2(a-d)^2(a-e)^2(b-c)^2(b-d)^2(b-e)^2(c-d)^2(c-e)^2(d-e)^2$, bliver omvendt $\epsilon = 0$ naar Eigningen har ligestore Rødder.

Gre tvende Rødder, f. Ex. d og e, ligestore, da er, efter §. 15, baade $d^5 + \beta d^3 + \gamma d^2 + \delta d + \epsilon = 0$ og $5d^4 + 3\beta d^2 + 2\gamma d + \delta = 0$. Heraf uledes ved Additionens og Subtractionens Methoden at $d = e = (4\beta^3\gamma\delta + 27\gamma^3\delta - 48\beta\gamma\delta^2 - 36\beta^4\epsilon - 195\beta\gamma^2\epsilon + 260\beta^2\delta\epsilon - 400\delta^2\epsilon + 375\gamma\epsilon^2) : 2\gamma$. De andre Rødder a, b og c indeholdes dernæst, efter samme Paragraph, i Eigningen $a^3 + 2da^2 + (3d^2 + \beta)a + 4d^3 + 2\beta d + \gamma = 0$.

§. 53.

For Eigningen $a^5 + \beta a^3 + \gamma a^2 + \delta a + \epsilon = 0$ er videre

$$''A = 10a^3 + 3\beta a + \gamma = (a-b)(a-c)(a-d) + (a-b)(a-c)(a-e) + (a-b)(a-d)(a-e) + (a-c)(a-d)(a-e)$$

$$''B = 10b^3 + 3\beta b + \gamma = (b-a)(b-c)(b-d) + (b-a)(b-c)(b-e) + (b-a)(b-d)(b-e) + (b-c)(b-d)(b-e)$$

$$''C = 10c^3 + 3\beta c + \gamma = (c-a)(c-b)(c-d) + (c-a)(c-b)(c-e) + (c-a)(c-d)(c-e) + (c-b)(c-d)(c-e)$$

$$''D = 10d^3 + 3\beta d + \gamma = (d-a)(d-b)(d-c) + (d-a)(d-b)(d-e) + (d-a)(d-c)(d-e) + (d-b)(d-c)(d-e)$$

$$''E = 10e^3 + 3\beta e + \gamma = (e-a)(e-b)(e-c) + (e-a)(e-b)(e-d) + (e-a)(e-c)(e-d) + (e-b)(e-c)(e-d)$$

altsaa

$$''A + ''B + ''C + ''D + ''E = 10A^3 + 3\beta A + 5\gamma = -25\gamma \text{ og da}$$

$$''A^2 = 100a^6 + 60\beta a^4 + 20\gamma a^3 + 9\beta a^2 + 6\beta\gamma a + \gamma^2 = -40\beta a^4 - 80\gamma a^3 + (9\beta^2 - 100\delta) a^2 + (6\beta\gamma - 100\epsilon) a + \gamma^2 \text{ bliver}$$

$$''A^2 + ''B^2 + ''C^2 + ''D^2 + ''E^2 = -40\beta A^4 - 80\gamma A^3 + (9\beta^2 - 100\delta) A^2 + (6\beta\gamma - 100\epsilon) A + 5\gamma^2 = -98\beta^3 + 245\gamma^2 + 360\beta\delta.$$

Paa lignende Maade findes

$$''A^3 + ''B^3 + ''C^3 + ''D^3 + ''E^3 = 3675\beta^3\gamma - 2185\gamma^3 - 10620\beta\gamma\delta - 4050\beta^2\epsilon + 9000\delta\epsilon$$

$${}''A^4 + {}''B^4 + {}''C^4 + {}''D^4 + {}''E^4 = 4802\beta^6 - 84672\beta^3\gamma^2 + 19685\gamma^4 - 37044\beta^4\delta \\ + 195360\beta\gamma^2\delta + 81600\beta^2\delta^2 - 40000\delta^3 + 147000\beta^2\gamma\epsilon - 204000\gamma\delta\epsilon - 60000\beta\epsilon^2$$

$${}''A^5 + {}''B^5 + {}''C^5 + {}''D^5 + {}''E^5 = -300125\beta^6\gamma + 1547910\beta^3\gamma^3 - 177145\gamma^5 \\ + 2027130\beta^4\gamma\delta - 2963400\beta\gamma^3\delta - 3732000\beta^2\gamma\delta^2 + 1300000\delta^3 + 324135\beta^5\epsilon \\ - 3364500\beta^2\gamma^2\epsilon - 1887000\beta^3\delta\epsilon + 3390000\gamma^2\delta\epsilon + 2550000\beta\delta^2\epsilon + 2250000\beta\gamma\epsilon^2 \\ - 50000\epsilon^3$$

som giver os

$${}''\alpha = 25\gamma; {}''\beta = 49\beta^3 + 190\gamma^2 - 180\beta\delta; {}''\gamma = 270\gamma^3 - 960\beta\gamma\delta + 1350\beta^2\epsilon - 3000\delta\epsilon; \\ {}''\delta = -147\beta^3\gamma^2 - 1215\gamma^4 + 441\beta^4\delta + 5460\beta\gamma^2\delta - 4200\beta^2\delta^2 + 10000\delta^3 \\ - 3000\beta^2\gamma\epsilon - 24000\gamma\delta\epsilon + 15000\beta\epsilon^2; {}''\epsilon = 98\beta^3\gamma^2 + 729\gamma^6 - 441\beta^4\gamma\delta \\ - 4320\beta\gamma^3\delta + 4200\beta^2\gamma\delta^2 - 10000\gamma\delta^3 + (1323\beta^5 + 10650\beta^2\gamma^2 - 12600\beta^3\delta \\ + 27000\gamma^2\delta + 30000\beta\delta^2)\epsilon - 75000\beta\gamma\epsilon^2 + 100000\epsilon^3.$$

Ligningen for ${}''A, {}''B, {}''C, {}''D$ og ${}''E$ bliver derfor

$${}''A^5 + 25\gamma {}''A^4 + (49\beta^3 + 190\gamma^2 - 180\beta\delta) {}''A^3 + (270\gamma^3 - 960\beta\gamma\delta + 1350\beta^2\epsilon \\ - 3000\delta\epsilon) {}''A^2 - (147\beta^3\gamma^2 + 1215\gamma^4 - 441\beta^4\delta - 5460\beta\gamma^2\delta + 4200\beta^2\delta^2 \\ - 10000\delta^3 + 3000\beta^2\gamma\epsilon + 24000\gamma\delta\epsilon - 15000\beta\epsilon^2) {}''A + 98\beta^3\gamma^2 + 729\gamma^6 \\ - 441\beta^4\gamma\delta - 4320\beta\gamma^3\delta + 4200\beta^2\gamma\delta^2 - 10000\gamma\delta^3 + (1323\beta^5 + 10650\beta^2\gamma^2 \\ - 12600\beta^3\delta + 27000\gamma^2\delta + 30000\beta\delta^2)\epsilon - 75000\beta\gamma\epsilon^2 + 100000\epsilon^3 = 0.$$

§. 54.

Endeligen er

$${}''''A = 10a^2 + \beta = (a-b)(a-c) + (a-b)(a-d) + (a-b)(a-e) + (a-c)(a-d) + (a-c)(a-e) + (a-d)(a-e)$$

$${}''''B = 10b^2 + \beta = (b-a)(b-c) + (b-a)(b-d) + (b-a)(b-e) + (b-c)(b-d) + (b-c)(b-e) + (b-d)(b-e)$$

$${}''''C = 10c^2 + \beta = (c-a)(c-b) + (c-a)(c-d) + (c-a)(c-e) + (c-b)(c-d) + (c-b)(c-e) + (c-d)(c-e)$$

$${}''''D = 10d^2 + \beta = (d-a)(d-b) + (d-a)(d-c) + (d-a)(d-e) + (d-b)(d-c) + (d-b)(d-e) + (d-c)(d-e)$$

$${}''''E = 10e^2 + \beta = (e-a)(e-b) + (e-a)(e-c) + (e-a)(e-d) + (e-b)(e-c) + (e-b)(e-d) + (e-c)(e-d)$$

altsaa

$${}''''A + {}''''B + {}''''C + {}''''D + {}''''E = 10A^2 + 5\beta = -15\beta$$

$${}''''A^2 + {}''''B^2 + {}''''C^2 + {}''''D^2 + {}''''E^2 = 100A^4 + 20\beta A^2 + 5\beta^2 = 165\beta^2 - 400\delta.$$

Da dernæst

$${}''''A^3 = 1000a^6 + 300\beta a^4 + 30\beta^2 a^2 + \beta^3 = -700\beta a^4 - 1000\gamma a^3 + 30\beta^2 a^2 - 1000\delta a^2 \\ - 1000\epsilon a + \beta^3, \text{ bliver}$$

$${}'''\text{A}^3 + {}'''\text{B}^3 + {}'''\text{C}^3 + {}'''\text{D}^3 + {}'''\text{E}^3 = -700\beta\text{A}^4 - 1000\gamma\text{A}^3 + 30\beta^2\text{A}^2 - 1000\delta\text{A}^2 \\ - 1000\varepsilon\text{A} + 5\beta^3 = -1455\beta^3 + 3000\gamma^2 + 4800\beta\delta.$$

Paa lignende Maade findes

$${}'''\text{A}^4 + {}'''\text{B}^4 + {}'''\text{C}^4 + {}'''\text{D}^4 + {}'''\text{E}^4 = 13125\beta^4 - 68000\beta\gamma^2 + 58400\beta^2\delta + 40000\delta^2 \\ + 80000\gamma\varepsilon$$

$${}'''\text{A}^5 + {}'''\text{B}^5 + {}'''\text{C}^5 + {}'''\text{D}^5 + {}'''\text{E}^5 = -118095\beta^5 + 1130000\beta^2\gamma^2 + 656000\beta^3\delta \\ - 1000000\gamma^2\delta - 800000\beta\delta^2 - 1600000\beta\gamma\varepsilon + 500000\varepsilon^2$$

som giver os

$${}'''\alpha = 15\beta; {}'''\beta = 30\beta^2 + 200\delta; {}'''\gamma = -190\beta^3 - 1000\gamma^2 + 1400\beta\delta; {}'''\delta = 225\beta^4 + 2000\beta\gamma^2 \\ - 3400\beta^2\delta + 10000\delta^2 - 20000\gamma\varepsilon; {}'''\varepsilon = -81\beta^5 - 1000\beta^2\gamma^2 + 1800\beta^3\delta \\ - 10000\beta\delta^2 + 20000\beta\gamma\varepsilon - 100000\varepsilon^2;$$

Ligningen for ${}'''\text{A}$, ${}'''\text{B}$, ${}'''\text{C}$, ${}'''\text{D}$ og ${}'''\text{E}$ bliver derfor

$${}'''\text{A}^5 + 15\beta {}'''\text{A}^4 + (30\beta^2 + 200\delta) {}'''\text{A}^3 - (190\beta^3 + 1000\gamma^2 - 1400\beta\delta) {}'''\text{A}^2 + (225\beta^4 \\ + 2000\beta\gamma^2 - 3400\beta^2\delta + 10000\delta^2 - 20000\gamma\varepsilon) {}'''\text{A} - 81\beta^5 - 1000\beta^2\gamma^2 \\ + 1800\beta^3\delta - 10000\beta\delta^2 + 20000\beta\gamma\varepsilon - 100000\varepsilon^2 = 0.$$

§. 55.

Er 2 og 2 Rødder ligestore, f. Er. $b = c$ og $d = e$, bliver ${}'\text{A} = (a-b)^2(a-d)^2$ og ${}'\text{B} = {}'\text{C} = {}'\text{D} = {}'\text{E} = 0$, altsaa ${}'\beta = {}'\gamma = {}'\varepsilon = 0$. Ligningerne i de tvende foregaaende Paragrapher kunne i dette Tilfælde ikke anvendes. Vi vilde nu undersøge om Antagelsen af de tvende simpleste af de fundne Ligninger, nemlig ${}'\beta = 0$ og ${}'\gamma = 0$, har 2 og 2 Rødders Egestorhed til Følge; men for at lette Undersøgelsen sættes $\beta = 0$. Derved faae vi $8\delta^2 - 5\gamma\varepsilon = 0$ og $-27\gamma^4 + 160\delta^3 - 300\gamma\delta\varepsilon = 0$, som giver os $\delta = -\frac{3}{4}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}$ og $\varepsilon = \frac{9}{10}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma^2}$. Ligningen bliver derfor $a^5 + \gamma a^2 - \frac{3}{4}\gamma a\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma} + \frac{9}{10}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma^2} = 0$. Men skal denne fyldestgjøre den opgivne Betingelse, bliver $\text{A} = a + 2b + 2d = 0$; $\text{A}^2 = a^2 + 2b^2 + 2d^2 = 0$ og $\text{A}^3 = a^3 + 2b^3 + 2d^3 = -3\gamma$. Af den 1te af disse Ligninger findes $a = -2(b + d)$, som indsat i den 2^{den} giver $d = \frac{-2 \pm \sqrt{-5}}{3} b$, altsaa $a = \frac{-2 \mp 2\sqrt{-5}}{3} b$, og ved at indsette begge disse Værdier i den 3^{die}, findes, efter behørig Reduction, $b = \frac{1 \mp \sqrt{-5}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}$, hvoraf igjen udledes at $d = \frac{1 \pm \sqrt{-5}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}$ og $a = -2\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}$. Da

derneft $(a + 2\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}) \left(a - \frac{1 \pm \sqrt{-5}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}\right)^2 \left(a - \frac{1 \mp \sqrt{-5}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma}\right)^2 = (a + 2\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma})$
 $(a^2 - a\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma} + \frac{3}{2}\sqrt[3]{\frac{1}{25}\gamma^2})^2 = (a + 2\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma})(a^4 + 2a^3\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma} + 4a^2\sqrt[3]{\frac{1}{25}\gamma^2} - \frac{3}{5}\gamma a + \frac{9}{10}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma})$
 $= a^5 + \gamma a^2 - \frac{3}{4}\gamma a\sqrt[3]{\frac{1}{5}\gamma} + \frac{9}{10}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{25}\gamma^2} = 0$, følger heraf at naar $\beta = 0$ og $\gamma = 0$, maae
 Ligningen have 2 og 2 Rødder ligestore. Tillige bliver $\epsilon = 0$.

§. 56.

Gre trende Rødder ligestore, f. Ex. $c = d = e$, da bliver ${}^2A = (a - b)(a - c)^3$;
 ${}^1B = -(a - b)(b - c)^3$; ${}^3C = {}^1D = {}^1E = 0$, alfsaa $\gamma = 0$ og $\epsilon = 0$. Ligeledes bliver
 ${}^2A = 3(a - b)(a - c)^2 + (a - c)^3$; ${}^1B = -3(a - b)(b - c)^3 + (b - c)^3$;
 ${}^2C = {}^1D = {}^1E = 0$, alfsaa ${}^2\gamma = 0$, ${}^2\delta = 0$ og ${}^2\epsilon = 0$. Ligningen i §. 54 kan her ikke
 anvendes. De tvende simpleste Betingelser for trende Rødders Ligestorhed er derfor $\gamma = 0$ og
 ${}^2\gamma = 0$, det er, naar β igjen sættes $= 0$, $-27\gamma^4 + 160\delta^3 - 300\gamma\delta\epsilon = 0$ og $9\gamma^3 - 100\delta\epsilon = 0$.
 Heraf findes $\delta = \frac{3}{2}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}$ og $\epsilon = \frac{3}{2}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{100}\gamma^2}$, og Ligningen bliver følgerigen $a^5 + \gamma a^2$
 $+ \frac{3}{2}\gamma a\sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma} + \frac{3}{2}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{100}\gamma^2} = 0$. Skal nu denne have 3 ligestore Rødder, bliver $A = a$
 $+ b + 3c = 0$; $A^2 = a^2 + b^2 + 3c^2 = 0$ og $A^3 = a^3 + b^3 + 3c^3 = -3\gamma$. Af den 1te
 af disse Ligninger findes $c = -\frac{1}{3}(a + b)$, som indsat i den 2^{den} giver $b = \frac{-1 \pm \sqrt{-15}}{4} a$,
 hvoraf igjen $c = \frac{-3 \mp \sqrt{-15}}{12} a$. Ved Indsættelsen af begge disse Værdier i den 3^{die} Ligning,
 findes, efter behørig Reduction, $a = \frac{3 \mp \sqrt{-15}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}$, alfsaa $b = \frac{3 \pm \sqrt{-15}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}$ og
 $c = -\sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}$. Da dernæst $\left(a - \frac{3 \mp \sqrt{-15}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}\right) \left(a - \frac{3 \pm \sqrt{-15}}{2} \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}\right) (c + \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma})^3$
 $= a^5 + \gamma a^2 + \frac{3}{2}\gamma a\sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma} + \frac{3}{2}\gamma\sqrt[3]{\frac{1}{100}\gamma^2} = 0$, sees heraf at naar $\gamma = 0$ og ${}^2\gamma = 0$, maae
 Ligningen have 3 ligestore Rødder.

Af Antagelsen følger tillige; efter §. 16, at $c^5 + \gamma c^2 + \delta c + \epsilon = 0$; $5c^4 + 2\gamma c$
 $+ \delta = 0$ og $10c^3 + \gamma = 0$. Af den 1te og 3^{die} af disse Ligninger udledes dernæst paa sæd-
 vanlig Maade at $c = \frac{81\gamma^3 + 10\delta\epsilon}{9\gamma\epsilon - 10\delta^2}$. Af den 2^{den} og 3^{die} findes $c = -\frac{2\delta}{3\gamma}$, og da ende-
 ligen $5(c^5 + \gamma c^2 + \delta c^2 + \epsilon) - 3(5c^5 + 2\gamma c^2 + \delta c) + 10c^5 + \gamma c^2 = 0$, giver det os

$c = -\frac{5\varepsilon}{2\delta}$. Da videre, efter §. 16, Ligningen for a og b er $a^2 + 3c + 6c^2 = 0$, uledes heraf, efter §. 12, at $a^3 + b^3 = 27c^3$; $a^4 + b^4 = -63c^4$ og $a^5 + b^5 = 27c^5$, altsaa $A^3 = a^3 + b^3 + 3c^3 = 30c^3 = -3\gamma$; $A^4 = a^4 + b^4 + 3c^4 = -60c^4 = -4\delta$ og $A^5 = a^5 + b^5 + 3c^5 = 30c^5 = -5\varepsilon$; hvilket giver os $\gamma = -10c^3$; $\delta = 15c^4$ og $\varepsilon = -6c^5$. Ligningen for 3 ligestore Rødder kan derfor ogsaa udtrykkes saaledes $a^5 - 10c^3a^2 + 15c^4a - 6c^5 = 0$, hvor vi for c kunne tage hvilken af de 3 ovenfor bestemte Værdier vi vilde. Begyndelsen af Paragraphet er c taget $= \sqrt[3]{\frac{1}{10}\gamma}$, som uledes af Ligningen $10c^3 + \gamma = 0$.

Beholdes β , bliver Ligningen for 3 ligestore Rødder denne: $a^5 + \beta a^3 - (10c^3 + 3\beta c)a^2 + (15c^4 + 3\beta c^2)a - 6c^5 - \beta c^3 = 0$, hvilket paa en lignende Maade er udledet. For β og c kunne vi sætte hvilket som helst Tal.

§. 57.

Gre 4 Rødder ligestore, f. Ex. $b = c = d = e$, bliver $'A = (a - b)^4$; $'B = 'C = 'D = 'E = 0$, altsaa $'\beta = '\gamma = '\varepsilon = 0$. Ligeledes bliver $''A = 4(a - b)^3$; $''B = ''C = ''D = ''E = 0$, altsaa $''\beta = ''\gamma = ''\delta = ''\varepsilon = 0$. Videre er $'''A = 6(a - b)^2$; $'''B = '''C = '''D = '''E = 0$ og derfor $'''\beta = '''\gamma = '''\delta = '''\varepsilon = 0$. De 3 simpleste Betingelser for 4 Rødders Egestorhed blive selveligen $'\beta = 0$; $''\beta = 0$ og $'''\beta = 0$ det er $4\beta^4 + 27\beta\gamma^2 - 36\beta^2\delta + 80\delta^2 - 50\gamma\varepsilon = 0$; $49\beta^3 + 190\gamma^2 - 180\beta\delta = 0$ og $30\beta^2 + 200\delta = 0$, af hvilke findes $\gamma = \pm 2\beta\sqrt{-\frac{1}{10}\beta}$; $\delta = -\frac{3}{20}\beta^2$ og $\varepsilon = \mp \frac{1}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{10}\beta}$. Ligningen bliver altsaa $a^5 + \beta a^3 \pm 2\beta a^2\sqrt{-\frac{1}{10}\beta} - \frac{3}{20}\beta^2 a \mp \frac{1}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{10}\beta} = 0$. Men skal denne have 4 ligestore Rødder, er $A = a + 4b = 0$ og $A^2 = a^2 + 4b^2 = -2\beta$, hvoraf uledes at $a = \pm 4\sqrt{-\frac{1}{10}\beta}$ og $b = \mp \sqrt{-\frac{1}{10}\beta}$. Da dernæst $(a \mp 4\sqrt{-\frac{1}{10}\beta})(a \pm \sqrt{-\frac{1}{10}\beta})^4 = a^5 + \beta a^3 \pm 2\beta a^2\sqrt{-\frac{1}{10}\beta} - \frac{3}{20}\beta^2 a \mp \frac{1}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{10}\beta} = 0$, sees at Ligningen nødvendigen maae have 4 ligestore Rødder naar $'\beta = 0$; $''\beta = 0$ og $'''\beta = 0$.

I det opgivne Tilfælde er tillige, efter §. 17, $b^5 + \beta b^3 + \gamma b^2 + \delta b + \varepsilon = 0$; $5b^4 + 3\beta b^2 + 2\gamma b + \delta = 0$; $10b^3 + 3\beta b + \gamma = 0$ og $10b^2 + \beta = 0$. Ved disse Ligningers Sammenligning kunne forskjellige Værdier for 6 findes, af hvilke vi dog her blot ville anføre dem der fremkomme af 1te og 4de, af 2^{den} og 4de samt af 3^{ie} og 4de Ligning.

Derved findes nemlig $b = \frac{-10\beta\gamma + 100\varepsilon}{9\beta^2 - 100\delta}$; $b = \frac{-\beta^2 + 4\delta}{2\gamma}$ og $b = -\frac{\gamma}{2\beta}$.

(8*)

Da dernæst $a = -4b$, bliver $A^2 = a^2 + 4b^2 = 20b^2 = -2\beta$; $A^3 = a^3 + 4b^3 = -60b^3 = -3\gamma$; $A^4 = a^4 + 4b^4 = 260b^4 = 2\beta^2 - 4\delta$ og $A^5 = a^5 + 4b^5 = -1020b^5 = 5\beta\gamma - 5\varepsilon$, hvoraf udledes at $\beta = -10b^2$; $\gamma = 20b^3$; $\delta = -15b^4$ og $\varepsilon = 4b^5$. Ligningen for 4 ligestore Rødder kan derfor ogsaa udtrykkes paa denne Maade: $a^5 - 10b^2a^3 + 20b^3a^2 - 15b^4a + 4b^5 = 0$, hvor vi for b kan tage hvilken af de ovenfor fundne Værdier vi ville, eller overhovedet hvilket som helst Tal. I Begyndelsen af Paragraphet er b antaget $= \sqrt[5]{-\frac{1}{10}\beta}$, som udledes af den 4de ovenfor anførte Ligning $10b^2 + \beta = 0$.

§. 58.

Gre i Ligningen af 5te Grad først 2 Rødder ligestore og dernæst de tre andre øvrige, f. Gr. $a = b$ og $c = d = e$, da bliver $'A = 'B = 'C = 'D = 'E = a$, altsaa $'a = 'b = 'c = 'd = 'e = 0$. Ligeledes bliver $''A = ''B = (a - c)^3$ og $''C = ''D = ''E = 0$, altsaa $''\beta = \frac{1}{4}''a^2$ og $''\gamma = ''\delta = ''\varepsilon = 0$. Ligningen i §. 54 kan her ikke anvendes. De 3 simpleste Betingelser for det antagne Tilfælde blive da disse: $'a = 0$; $'\beta = 0$ og $''\beta = \frac{1}{4}''a^2$, det er $-4\beta^2 + 15\delta = 0$; $4\beta^4 + 27\beta\gamma^2 - 36\beta^2\delta + 80\delta^2 - 50\gamma\varepsilon = 0$ og $49\beta^3 + 190\gamma^2 - 180\beta\delta = \frac{6 \cdot 25}{4}\gamma^2$, hvoraf $\gamma = \pm \frac{2}{3}\beta\sqrt{-\frac{1}{15}\beta}$; $\delta = \frac{4}{15}\beta^2$ og $\varepsilon = \pm \frac{8}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta}$. Ligningen bliver derfor $a^5 + \beta a^3 \pm \frac{2}{3}\beta a^2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta} + \frac{4}{15}\beta^2 a \pm \frac{8}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta} = 0$. Skal nu denne fyldestgjøre Antagelsen, bliver $A = 2a + 3c = 0$ og $A^2 = 2a^2 + 3c^2 = -2\beta$, hvoraf udledes at $a = \pm 3\sqrt{-\frac{1}{15}\beta}$ og $c = \mp 2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta}$. Da dernæst $(a \mp 3\sqrt{-\frac{1}{15}\beta})^2 (a \pm 2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta})^3 = a^5 + \beta a^3 \pm \frac{2}{3}\beta a^2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta} + \frac{4}{15}\beta^2 a \pm \frac{8}{25}\beta^2\sqrt{-\frac{1}{15}\beta} = 0$, følger heraf at naar $'a = 0$; $'\beta = 0$ og $''\beta = \frac{1}{4}''a^2$, maae Ligningen nødvendigvis have den opgivne Egenskab.

Da $c = d = e$, bliver, efter §. 16, $c^5 + \beta c^3 + \gamma c^2 + \delta c + \varepsilon = 0$; $5c^4 + 3\beta c^2 + 2\gamma c + \delta = 0$ og $10c^3 + 3\beta c + \gamma = 0$. Lillige indeholder, efter samme Paragraph, $a^2 + 3ca + 6c^2 + \beta = 0$ de øvrige tvende Rødder, og da disse ogsaa skulle være ligestore, findes deraf, efter §. 24, at $15c^2 + 4\beta = 0$. Af disse 4 Ligninger kunne forskellige Værdier for c udledes, af hvilke vi her dog blot ville anfere dem, der forekomme ved at sammenligne de 3 første Ligninger med den sidste. Deraf findes nemlig $c = \frac{-15(4\beta\gamma - 15\varepsilon)}{44\beta^2 - 225\delta}$; $c = \frac{4\beta^2 - 9\delta}{18\gamma}$ og $c = -\frac{3\gamma}{\beta}$.

I Følge Antagelsen bliver $a = -\frac{3}{2}c$, altsaa $A^2 = 2a^2 + 3c^2 = \frac{1}{2}c^2 = -2\beta$; $A^3 = 2a^3 + 3c^3 = -\frac{1}{2}c^3 = -3\gamma$; $A^4 = 2a^4 + 3c^4 = \frac{10}{8}c^4 = 2\beta^2 - 4\delta$ og $A^5 = 2a^5 + 3c^5 = -\frac{1}{6}c^5 = 5\beta\gamma - 5\varepsilon$, hvilket giver os $\beta = -\frac{1}{4}c^2$; $\gamma = \frac{5}{4}c^3$; $\delta = \frac{1}{4}c^4$ og $\varepsilon = -\frac{3}{4}c^5$.

Derfor bliver $a^5 - \frac{1}{4}c^2a^3 + \frac{5}{4}c^3a^2 + \frac{1}{4}c^4a - \frac{1}{4}c^5 = 0$. Paa lignende Maade findes $c^5 - \frac{5}{4}a^2c^3 - \frac{1}{4}a^3c^2 + \frac{3}{4}a^4c + \frac{1}{4}a^5 = 0$. I begge disse Ligninger har a Værdien af een af de tvende og c af een af de trende ligestore Rødder. For Resten kan i den første for c og i den anden for a sættes hvilket som helst Tal.

Det var egentligen Forfatterens Hensigt at udføre denne Afdeling om Ligningerne af 5te Grad overensstemmende med de tvende foregaaende og dermed at slutte Undersøgelsen om de bestemte Bogstav = Ligninger; men en langvarig, og nu dette skrives ikke ganske hævet, Dien- Svaghed har sat ham i den Nødvendighed at opgive denne Plan. Det, som derfor mangler, vil, i Forbindelse med en Undersøgelse om de bestemte Tal = Ligninger, kunne afgive Emne til eet af de følgende Mars Indbydelses-Skrifter, hvis det forundes Forfatteren heraf at skrive et saadant. Samlede ville de da kunne ansees som et Heelt under den nu valgte almindelige Titel: **Om de bestemte Ligninger.**
